

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۱

جمعه ۹۸/۰۹/۰۱

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه درسی را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۸-۹۹

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایش علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد ابعانی	تعداد سؤال	تعداد سؤالات		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

- ۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «ویله - دمان - بسنده - افسر» اشاره شده است؟
- (۱) صدا - هولناک - سزاوار - تخت پادشاهی
(۲) حادثه - مهیب - کافی - کلاه پادشاهی
(۳) ناله - غزنده - کامل - دیهیم
(۴) آواز - خروشنده - شایسته - اورنگ
- ۲- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟
- «وسیم (زیبا) / منت (نیگویی) / فایق (بلند) / سپردن (طی کردن) / گبر (خفتان) / برگاشتن (آمدن) / فوج (دسته) / سفاهت (نادانی) / حاذق (چیره‌دست) / هژیر (چابک)»
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۳- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود ندارد؟
- (۱) کوس: دهل / معجز: آتشدان / پس‌افکنند: میراث / درع: زره
(۲) سنان: تیزی هر چیز / زه: وتر / معطل: بلا تکلیف / شزه: زهرآگین
(۳) ارغند: خشمگین و قهرآلود / آونگ: آویزان / وجه: ذات / داروغه: شب‌گرد
(۴) مطاع: فرمان‌بردار / طاس: کاسه مسی / جولقی: زنده‌پوش و گدا و درویش / شیراوژن: دلاور
- ۴- در کدام بیت غلط املائی وجود دارد؟
- (۱) خون ناحق کشتگانت را غرامت دادمی
(۲) به خیر و شر چه پردازم که تسلیم حیا مشرب
(۳) زینت اقبال و دولت زیور فز و شکوه
(۴) در تیره شب چون مصطفی می‌رو طلب می‌کن صفا
- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟
- ۵- «شیر گفت: کار نزدیکان ملوک حسد و منازعت و بدسگالی و مناقشت است، و روز و شب در پی یک‌دیگر باشند و گرد این معانی برآیند، و هرکه هنر بیش دارد، در حق او قصد زیادت رود و او را بدخواه و حسود بیش یافته شود، و مکان و غربت او بر لشکر من گران آمده است و نمی‌دانم که اجماع و اتفاق ایشان در این واقعه برای نصیحت من است یا از جهت عداوت او.»
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۶- در کدام عبارت غلط املائی وجود ندارد؟
- (۱) شتر اهتزاز هر چه تمام‌تر بنمود و گفت: اصحاب خرد و تجربت را به دوستی و صحبت تو مباحث است و کاش از من فراقی حاصل آید.
(۲) اکنون محقق گشت بدین دروغ‌ها که می‌گویند، و عذرهای نقض و دفع‌های شیرین که می‌نهند، و مخلص‌های نادر که می‌جویند.
(۳) چنان ثواب می‌بینم که ملک در ملا بر من خشمی کند و بفرماید تا مرا بزنند و به خون بیالیند و در زیر درخت بیفکنند.
(۴) زمانی بر در بارگاهتان ایستادم و تحفه‌ایم در آستین بود، حاجب اما انذم نداد. اگر روزی که هدیه‌تان دهند، چنین هستید، روزی که باید عطا کنید، چونید؟
- ۷- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «مجاز - تضاد - تلمیح - پارادوکس - حس آمیزی» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
- الف) در وداع دوستان از بس که تلخی دیده‌ام
ب) نیست یک دل در جهان بی داغ عالم‌سوز عشق
ج) یاد از نگاه غیر طریق سلوک را
د) کام و ناکامی در این گلشن هم‌آغوش هم‌اند
ه) دودمان دوستان از پرتو من روشن است
می‌روم از خویش هر کس می‌برد نام وداع
هست در زیر نگین عالم سلیمان را تمام
در عین آشنایی مردم رمیده باش
بیش‌تر از فصل‌ها در فصل گل باشد ز کام
می‌فرورد خون گرمم در ره دشمن چراغ
- (۱) ج - الف - ب - ه - د
(۲) د - ه - ب - ج - الف
(۳) د - ج - ب - ه - الف
(۴) د - ج - ب - الف - ه

- ۸- در کدام گزینه همه آرایه‌های «استعاره با ذکر مشبّه» مجاز - حسن آمیزی - تناسب» وجود دارد؟
- ۱) از ملاحظه آن لب می‌گون چنین نازک شده است
۲) دل بدبیر از عشق شورانگیز شد خویان زمین
۳) غفلت بی‌برد می‌گردد زیاد از حرف تلخ
۴) از لنگ شیرین شود «صائب» اگر بادام تلخ
- ۹- آرایه‌های ذکرشده در مقابل کدام بیت درست نیست؟
- ۱) از آن لب شکرین هم چونی مرا بنواز
۲) زمین ز پاره دل لاله‌زار می‌گردد
۳) زند چه آب بر آتش شراب ناب مرا؟
۴) یکی هزار کنم شور عندلیبان را
- ۱۰- در کدام گزینه به آرایه‌های بیت زیر اشاره شده است؟
- «به جان مضایقه با لعل دلستان مکنید
۱) تشبیه - مجاز - حسن آمیزی - کنایه
۲) تلمیح - استعاره - ایهام تناسب - نغمه حروف
۳) پارادوکس - حسن تعلیل - تضاد - تلمیح
۴) ایهام - نغمه حروف - استعاره - تضاد
- ۱۱- کدام بیت یادآور نام اثری از «نصیرالله منشی» است؟
- ۱) محسنی لاجرم ز قربت شاه
۲) ای بهارستان اقبال ای چمن سیمای بیبا
۳) کو خیمه و طویله کو کار و حال و خیمه
۴) گوش کن شرح شرف‌نامه مهر از «خواجو»
- ۱۲- در کدام بیت «پسوند شباهت» به کار رفته است؟
- ۱) ز چرخ عقلم زادند وز جمال و بقا
۲) ماه چون چهره زیبای تو نیست
۳) شب‌روان چو رخ صبح آینه‌سیما بینند
۴) آتشی انداخته در شمع جان از عشق او
- ۱۳- «قافیه» در کدام بیت متفاوت است؟
- ۱) تأیید و نصرت و ظفرت باد هم‌عنجان
۲) امید روز وصل دل خلق می‌دهد
۳) گویی که احتمال کند مدتی فراق
۴) چون دیگران ز دل نیروی گر روی ز چشم
- ۱۴- در ابیات زیر به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟
- «تیغ بی‌آبم به دست کارفرمایان عشق
شربت بیماری من گریه تلخ من است
نقش اتیدی که من از عشق دارم در نظر
هر زمان در کوچه‌ای جولان وحشت می‌زنم
- چون رگ ابر بهارتم که گریان نیستم
چون هوس بیمار آن سیب زنخدان نیستم
گر بیازم هر دو عالم را پشیمان نیستم
هم‌چو مجنون بار دوش یک بیابان نیستم»
- ۱۲ - ۷ (۲) ۱۳ - ۶ (۳) ۱۲ - ۶ (۴)

- ۱۵- در چند بیت «نقش مسندی» وجود دارد؟
- الف) شبم ز وصل گل چه نشاط آرزو کند
ب) رفته بودیم به خلوت که دگر می نخوریم
ج) من ز باب علم عطار آمدم
د) که شیرین گرچه از من دور بهتر
ه) عشق گوید که درد دیرینه من
- ۱) ۵ ۲) ۴ ۳) ۳ ۴) ۲
- ۱۶- در همه گزینه‌ها «حذف به قرینه معنوی» وجود دارد؛ به جز
- ۱) بی رخت چشم ندارم که جهانی بینم
۲) افسوس که بر هم زده خواهد شد از آن روی
۳) داروی مشتاق چیست زهر ز دست نگار
۴) ای عید روزه‌داران ابروی چون هلالیت
- ۱۷- کدام گزینه با ابیات زیر ارتباط معنایی دارد؟
- «تا وارهایی از دم سورتوران
با شیر سپهر بسته پیمان
۱) تنها نه من به دانه خالت مقیدم
۲) هر نفسم خون دل ربزی و گویی مگوی
۳) چاک خواهیم زدن این دلخ ریایی چه کنم
۴) سرو در باغ نشانند و تو را بر سر و چشم
- ۱۸- با توجه به روایت «رزم گردآفرید و سهراب» مخاطب چند بیت، سهراب است؟
- الف) تو را بهتر آید که فرمان کنی
ب) بدو گفت گز من رهایی مجوی
ج) نباشی بس ایمن به بازوی خویش
د) کنون لشکر و دژ به فرمان توست
ه) نیامد به دادم به سان تو گور
و) کنون من گشایم چنین روی و موی
ز) چرا رنجه گشتی، کنون بازگرد
- ۱) ۷ ۲) ۶ ۳) ۵ ۴) ۴
- ۱۹- کدام گزینه با بیت‌های زیر تناسب معنایی کم‌تری دارد؟
- «روزگ چندی سخن کوتاه کرد
ریش برمی‌کند و می‌گفت ای دریغ
دست من بشکسته بودی آن زمان
۱) پشیمانی ندارد سود در خاک
۲) حاصل دل جز ندامت نیست از تعمیر جسم
۳) من پشیمان گشتم این گفتن چه بود
۴) امروز که در دست تو ام مرحمتی کن
- این جااست بر نگاه مقنم گریستن
سافیا بلاده بنده کز سر آن گردیدیم
لاجرم گویای اسرار آمدم
ز ریش من نمک مهجور بهتر
من دانم و من که چیست در سینه من
- ۱) ۵ ۲) ۴ ۳) ۳ ۴) ۲
- به دو چشم که ز چشم مروای بینایی
شیخانه بساطی که فروچیده‌ام امروز
مرهم عشاق چیست زخم ز بازوی دوست
وی شام صبح‌خیزان زلف سیاه و خالت
- وین مردم نحس دیو مانند
با اختر سعد کرده پیوند
این دانه هرکه دید گرفتار دام شد
واقعه‌ای مشکل است دیدن و نادان شدن
روح را صحبت ناجنس عذابی است الیم
گراجازات دهی ای سرو روان بنشانم
- رخ نامور، سوی توران کنی
چرا جنگ جویی تو ای ماه‌روی؟
خورد گاو نادان، ز پهلوی خویش
نباید بر این آشتی جنگ جست
ز چنگم رهایی نیایی؛ مشهور
سپاه تو گردد پُر از گفت‌وگوی
هم از آمدن هم ز دشت نبرد
- مرد بقالی از ندامت آه کرد
کآفتاب نعمتم شد زیر میغ
چون زدم من بر سر آن خوش زبان
چو زهرت کشت چه حاصل، تو تراک
بار این کشتی غرور ناخدا خواهد شکست
لیک چون گشتم پشیمانی چه سود
فردا که شوم خاک چه سود اشک ندامت

- ۲۰- کدام گزینه با عبارت «كُلُّ اِنَاءٍ يَتَرَشَّحُ بِمَا فِيهِ» ارتباط معنایی ندارد؟
- ۱) آن پیری کز خلق پنهان بود چندین روزگار
۲) از ما مپرس کآتش دل تا چه غایت است
۳) رنگ رویم کرد پیشتا رنج پنهان ای طیب
۴) گر بگویم که مرا حال پریشانی نیست
- ۲۱- کدام گزینه با بیت «همة غیبی تو بدانی، همه عیبی تو ببوشی / همه بیشی تو بگاهی، همه کمی تو فزایی» ارتباط معنایی دارد؟
- ۱) عزیز هر دو عالم می شوم چون خاک ره گردم
۲) شود عزیزب ابد آن که را دهی عزت
۳) هستم من آن بلند که گشتم ز چرخ پست
۴) عشق تو را نیک می شمردم و بد شد
- ۲۲- با توجه به داستان «رستم و اشکبوس» گوینده کدام بیت متفاوت است؟
- ۱) پیاده ندیدی که جنگ آورد
۲) بدو گفت خندان: که نام تو چیست؟
۳) تو قلب سپه را به آیین بدار
۴) خروشید کای مرد رزم آزمای
- ۲۳- کدام گزینه با بیت «گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوب تر شوی» ارتباط مفهومی دارد؟
- ۱) مهر چندان که کشد تیغ و نماید حدت
۲) هرکه از مهر تو چون دژه شود سرگردان
۳) دژه را پرتو مهر تو کند خورشیدی
۴) ای تو را در سینه هر دژه پنهان رازها
- ۲۴- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی بیش تری دارد؟
- «به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم، دامنی پُر کنم هدیه اصحاب را، چون برسیدم، بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت!»
- ۱) نیست از جیب تو بیرون گوهر مقصود تو
۲) عقلم ز نام و ننگ خبر می دهد هنوز
۳) گوهریم آماز پیچ و تاب دریا بی خیر
۴) یکی درخت گل اندر میان خانه ماست
- ۲۵- کدام گزینه با بیت «بگفت آن جا به صنعت در چه کوشند؟ / بگفت انده خرنده و جان فروشند» متناسب است؟
- ۱) هرچه رنگ یار دارد، نور چشم عاشق است
۲) موج از دامان دریا بر ندارد دست خویش
۳) نگرده مانع پرواز جان را تار و پود تن
۴) سخبت ما میهمان را سیر می سازد ز جان

- ۱) سخنانشان تو را غمگین نمی کند؛ زیرا بی شک تمامی عزت از آن پروردگار است!
۲) از سخن آن ها نباید غمگین شوی؛ قطعاً ارجمندی به تمامی از آن خدا است!
۳) میباید از گفتارشان غمگین شوی؛ زیرا همه عزت از آن الله است.
۴) گفتارشان تو را غمگین نکند؛ زیرا ارجمندی، همه از آن خدا است!

۲۷- «كنت زعمت نفسي جرماً صغيراً و ما كنت أعلم حقاً أنّ فيها انطوى عالم أكبر!»:

- (۱) خودم را بیکر کوچکی پنداشته بودم و واقعاً نمی‌دانستم که در آن جهان بزرگ‌تری به هم پیچیده شده است!
- (۲) خودم را بیکری کوچک تصور می‌کردم ولیکن نمی‌دانستم که به راستی جهان بزرگ‌تری در آن به هم می‌پیچد!
- (۳) خودم را توده‌ناچیز فرض کرده بودم و در حقیقت به این علم نداشتم که جهان بزرگی در آن پیچیده شده است!
- (۴) خود را کوچک فرض می‌کردم و نمی‌دانستم که در حقیقت بزرگ‌ترین جهان در آن پیچیده شده است!

۲۸- «كأن أكثر الطلاب مترددون في اختيار فرعهم الدراسي في السنة القادمة!»:

- (۱) گویا بیش‌تر دانش‌آموزان، سال آینده در انتخاب رشته تحصیلی خود مردّد هستند!
- (۲) انگار بسیاری از دانش‌آموزان در سال آینده در انتخاب رشته‌های تحصیلی تردید دارند!
- (۳) مثل این‌که اغلب دانش‌آموزان سال گذشته در انتخاب کردن رشته تحصیلی‌شان مردّد بودند!
- (۴) شاید بیش‌تر این دانش‌آموزان در سال آینده در انتخاب رشته تحصیلی تردید داشته باشند!

۲۹- «ليت الإنسان يعرف قدر هذه النعم الإلهية و ينتفع بها في سبيل سعادته!»:

- (۱) امید است انسان قدران این نعمت‌های خدادادی باشد و برای سعادتش از آن‌ها استفاده کند!
- (۲) کاش انسان قدر این نعمت‌های الهی را می‌دانست و از آن‌ها در مسیر سعادتش استفاده می‌کرد!
- (۳) شاید انسان قدر این نعمت الهی را بداند و از آن در راه سعادت خود استفاده کند!
- (۴) ای کاش انسان قدر این نعمت‌های الهی را بداند و از آن‌ها در راه سعادت خود بهره ببرد!

۳۰- «هؤلاء الباحثون يصنعون جهازاً يُحوّل النفايات إلى غاز يُستخدم كوقود لإنتاج الكهرباء!»:

- (۱) این پژوهشگران دستگاهی می‌سازند که با آن زباله‌ها به گاز تبدیل می‌شوند و به عنوان سوخت در تولید برق به کار می‌روند!
- (۲) این محققان دستگاهی می‌سازند که زباله‌ها را به گازی تبدیل می‌کند که به عنوان سوختی برای تولید برق استفاده می‌شود!
- (۳) این‌ها محققانی هستند که دستگاهی می‌سازند که زباله‌ها را به گاز تبدیل کند و مانند سوخت برای تولید برق از آن استفاده شود!
- (۴) این پژوهشگران با ساخت دستگاهی زباله‌ها را به گاز تبدیل کرده و «مانند سوخت برای تولید برق از آن استفاده می‌کنند!

۳۱- «لا شك بأنّ سياسات الحكومات المنتجة و المستهلكة للنفط تلعب دوراً مهماً في تحديد أسعار النفط!»:

- (۱) بی‌شک، سیاست دولت‌های تولیدکننده و مصرف‌کننده نفت، نقش مهمی در تعیین قیمت‌های نفت بازی کرده است!
- (۲) شکی در این نیست که سیاست‌های تولید و مصرف دولت‌ها، نقش مهمی در محدود کردن قیمت نفت بازی می‌کنند!
- (۳) هیچ شکی نیست که سیاست‌های دولت‌های تولیدکننده و مصرف‌کننده نفت، نقشی مهم در تعیین قیمت‌های نفت بازی می‌کنند!
- (۴) هیچ شکی نیست که سیاست‌های تولید و مصرف نفت از سوی دولت‌ها نقشی مهم در پایین آوردن قیمت‌های نفت بازی می‌کنند!

۳۲- عین الصحیح:

- (۱) قد عرفت هذه الطريقة لمعالجة الأمراض الجلدية من قديم الزمان! این روش برای درمان بیماران پوستی از زمان قدیم شناخته شده است!
- (۲) حذرت الأخبار الساقين من السير في المنحدرات في الأيام الثلجية! اخبار از حرکت در سرازیری‌ها در روزهای برفی به رانندگان هشدار داد!
- (۳) تُستخدم هذه الأساليب الحديثة لتقليل الضغط على الأولاد ليلة الامتحان! از این شیوه‌های جدید برای کاهش فشار بر فرزندان در شب امتحان کمک گرفته می‌شود!

(۴) بحث عن معنى العَصارة في المعجم لعَلني أجدّه! دنبال معنی آبمیوه‌گیری در فرهنگ لغتی گشتم تا شاید آن را بیابم!

۳۳- عین الخطأ:

- (۱) كأنّ القلب زرع يموت إذا كثر عليه الماء! قلب مانند کشتی است که هر وقت آب بر آن زیاد شود، می‌میرد!
- (۲) تُصدّر المنتجات الإيرانية كلّها إلى خارج البلاد! همهٔ فراورده‌های ایرانی به خارج از کشور صادر می‌شود!
- (۳) «اتبعوا ما أنزل إليكم من ربكم!» از آن‌چه از جانب پروردگارتان به سوی شما نازل شد، پیروی کنید!
- (۴) لا بركة في طعام لا يذكر اسم الله عليه! در غذایی که نام خدا بر آن برده نشده است، برکتی نیست!

۳۴- «كاش همهٔ دردهای گذشته‌ام را فراموش می‌کردم!»:

- (۱) ليتني كنت أنسى جميع الآمي الماضية! ليتني کنت آنسی جميع الآمي الماضية!
- (۲) لعلي كنت أنسى الآمي السابقة كلّها! لعلي کنت آنسی الآمي السابقة!
- (۳) ليتني نسيت آلام الماضية جميعاً!
- (۴) لعلي أنسى كلّ الآمي السابقة!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ (٤١ - ٣٥):

النفط من أهمِّ الثروات الطبيعيَّة في العالم، لذلك يعدُّه بعض الناس الذهب الأسود و يعدُّه آخرون شريان الحياة؛ لأنَّ السيارَات و القطارات و السفن و الطائرات تعتمد عليه. و يُوفَّر النفط نصف الطاقة التي يستهلكها الإنسان. تعتمد الدول الصناعيَّة على النفط و تستخدمه في أشياء كثيرة، منها: استخدامه وقوداً للمركبات و في صناعة المنسوجات و مستحضرات التجميل و المنظِّفات و البلاستيك و الأسمدة و مئات المنتجات الأخرى. و لا أحد يُنكر أهميَّة النفط في تغيُّر حياة الإنسان لكنَّ هذا لا يعني أن لا نهتمُّ بالأضرار الجانيَّة التي يسببها استخدام النفط. و من هذه الأضرار تلوث التراب و البيئة. و قد أدرك العلماء أخطار استخدام مشتقَّات النفط و يحاولون البحث عن بديل (جايگزين) له!

٣٥- بالنسبة للنفط لا يتكلَّم النَّصُّ عن

- (١) خطره على صحَّة الإنسان
(٢) أهميَّته
(٣) فوائده و أضراره
(٤) نفقات استخراجِه

٣٦- «يُعدُّ النفط عند البعض شريان الحياة لأنَّه» عيِّن الصحيح:

- (١) يُوفَّر نصف الطاقة التي يستهلكها الإنسان!
(٢) يُساعد في إنتاج الكهرباء!
(٣) يُستخدم في الحياة اليوميَّة بشكل واسع!
(٤) لا يمكن أن نتصوَّر بديلاً له!

٣٧- عيِّن الخطأ:

- (١) لا حاجة إلى النفط إلَّا في البلدان الصناعيَّة!
(٢) يمكن أن تكون لكلِّ شيء أضرار يفغل الإنسان عنها عند استخدامها
(٣) لا ينحصر استخدام النفط و مشتقَّاته في مجال معيَّن!
(٤) كانت للنفط أهميَّة كبيرة في تغيير حياة البشر على مرِّ التاريخ!

٣٨- عيِّن الصحيح:

- (١) يُسمَّى النفط الذهب الأسود نظراً لفوائده الاقتصاديَّة!
(٢) إنَّ تلوث البيئة و التراب يحدث دائماً نتيجة الاستفادة الخاطئة من النفط!
(٣) النفط أهمُّ ثروة طبيعيَّة لدول العالم!
(٤) البلاد التي لا يوجد فيها النفط لا تُعتبر دولة صناعيَّة!

■ عيِّن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفيَّ (٤١ - ٣٩):

٣٩- «العلماء»:

- (١) اسم - جمع سالم للمذكَّر - اسم فاعل (من مصدر «تعليم») - معرَّف بأل / فاعل
(٢) جمع تكسير - اسم فاعل (حروفه الأصليَّة: ع ل م) - مبني / فاعل و حرف الهمزة فيه مضمومة دائماً
(٣) اسم - جمع سالم للمذكَّر (من فعل مزيد، باب «تفعل») - معرفة - معرَّب / فاعل لفعل «أدرك»
(٤) جمع مكسر أو تكسير - اسم الفاعل من المجرَّد الثلاثيَّ - معرفة / فاعل لفعل «أدرك»

٤٠- «يستب»:

- (١) فعل مضارع - مزيد ثلاثيَّ (من باب «تفعل») - لازم / فعل و فاعله «استخدام»
(٢) للغائب - مزيد ثلاثيَّ (من باب «تفعل») - معلوم - معرَّب / فعل و مع فاعله جملة فعليَّة
(٣) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثيَّ (ماضيّه: سبب) - مجهول / فعل و نائب فاعله «استخدام»
(٤) مزيد ثلاثيَّ (من باب «تفعل») و حروفه الأصليَّة: س ب ب - لازم - معرَّب / مع فاعله جملة فعليَّة

٤١- «السيارات»:

- (١) اسم - جمع مكسر أو تكسير - على وزن «فَعَالَة» - معرفة / اسم «أَنْ»
(٢) جمع سالم للمؤنَّث - اسم مبالغة (مفرده السيار) / اسم الحرف المشبهة بالفعل
(٣) جمع سالم للمؤنَّث - اسم مبالغة (للدلالة على الوسيلة) - معرَّف بأل / اسم الحرف المشبهة بالفعل
(٤) اسم - جمع سالم للمؤنَّث - اسم مبالغة (للدلالة على الآلة أو الوسيلة) - معرفة / مبتدأ

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٥٠ - ٤٢):

٤٢- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (١) تُنْقَلُ النَّاقِلَاتُ مُشْتَقَاتِ النَّفْطِ مِنَ الْمَصَافِي إِلَى مَحَطَّاتِ الْوُقُودِ!
- (٢) لِإِيرَانِ تَجَارِبٌ كَثِيرَةٌ فِي صِنَاعَةِ نَقْلِ النَّفْطِ عَبْرَ الْأَنْبِيِبِ!
- (٣) عَلَى كُلِّ مُوَاطِنٍ صِيَانَةٌ أَنْبِيِبِ النَّفْطِ وَ الْغَازِ!
- (٤) يَسْتَفْرِقُ اسْتِخْرَاجِ النَّفْطِ فِي بَعْضِ الْأَوْقَاتِ وَقْتًا طَوِيلًا!

٤٣- عین الخطأ:

- (١) الميناء: مكان جنب الشاطئ تُشاهد السفن فيها.
- (٢) العظم: خيط أبيض كبير في الجسم يجري فيه الحس.
- (٣) المحطة: مكان معین لوقوف القطار و وسائل النقل.
- (٤) اللحم: مادة حمراء من جسم الحيوان تُطبخ منها أطعمة.

٤٤- عین ما فيه التضاد:

- (١) أراك متردداً في انتخاب الملابس ولكنّ البائع عازم على بيعها!
- (٢) لا تُميتوا القلوب بكثرة الطعام و الشراب!
- (٣) يُنزل الثلج و المطر علينا في فصول السنة!
- (٤) لا فخر كالجهل و لا ميراث كالأدب!

٤٥- عین غير المناسب لمفهوم الآية الشريفة: (يُعرف المجرمون بسبماهم)

- (١) از كوزه همان برون تراود که در اوست!
- (٢) رنگ رخساره خبر می دهد از سرّ ضمیر!
- (٣) هر بیشه گمان مبر که خالی است / شاید که پلنگ خفته باشد
- (٤) في وجهه شاهد من الخبر!

٤٦- عین ما فيه التشبيه:

- (١) لم أكن أعلم أنك ذهبت إلى الضيافة ليلة أمس!
- (٢) لا تُجالس رفاق السوء لأنهم يؤثرون على سلوكك!
- (٣) كأنّ القمر مصباح في سماء الليل!
- (٤) كان في قديم الزمان ملك يحكم بالعدل بين الناس!

٤٧- عین الفعل المجهول:

- (١) تنكسر أغصان الأشجار عندما تعصف رياح شديدة!
- (٢) لا يُحصد المحصول لأنّ موعد حصاده لم يأتِ حتّى الآن!
- (٣) يشجع المتفردون اللاعب الممتاز الذي سجل الهدف!
- (٤) على العاقل أن يبتعد عن كلّ شيء يضرّ بصحته!

٤٨- عین ما ليس فيه نائب الفاعل:

- (١) تُرسل هذه البضائع عبر الناقلات!
- (٢) تُزَيّن ساحة بيتنا بالأزهار الحمراء مع بداية الربيع!
- (٣) هذا الرجل يُعرّف نفسه بكلمات قصيرة!
- (٤) لم يُؤيّد كلامك في الجلسة الماضية!

٤٩- عین «لا» يختلف نوعه:

- (١) من لا يجتهد كثيراً لا يصل إلى مطلوبه!
- (٢) لا يقدر على نشر الخير إلا الإنسان المتقدم!
- (٣) لا تبقى الشمس وراء السحب!
- (٤) لا فائدة في علم لا يقترن بالعمل!

٥٠- عین ما فيه حرفان من الحروف المشبهة بالفعل:

- (١) إن تبحت عن المفتاح المفقود فلعلك تجده!
- (٢) ليت الشباب يعلمون أنّ أيام العمر لا تعود!
- (٣) علينا أن نغفر أخطاء الآخرين لأننا نحتاج إلى مغفرة ربنا!
- (٤) لا تموتوا جهلاً فإنّ الله لا يعذر على الجهل!

دین و زندگی

۵۱- معاهده الهی با بشر، جهت جلب خشنودی خداوند کدام است و از آن به چه عنوانی در قرآن کریم یاد شده است؟

- (۱) «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ» - «ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ»
 (۲) «أَنْ أَعْبُدُونِي» - «ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ»
 (۳) «أَنْ أَعْبُدُونِي» - «هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
 (۴) «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ» - «هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

۵۲- چرا باید جمیع حرکات و سکنات انسان از ریز و درشت، فقط برای خدای متعال انجام شود و کدام دسته از افراد، با خیر پنداری اعمال خود، مرتکب گناهان کبیره می‌شوند؟

- (۱) «پروردگار جهانیان است» - ریاکاران
 (۲) «پروردگار جهانیان است» - جاهلان
 (۳) «این راه مستقیم است» - جاهلان
 (۴) «این راه مستقیم است» - ریاکاران

۵۳- استحقاق پرستش شدن، تنها متعلق به تکیه‌گاه و پشتیبان انحصاری جهان است. این مضمون از دقت در پیام کدام آیه مبارکه مستفاد می‌گردد؟

- (۱) «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ»
 (۲) «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدْهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
 (۳) «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ»
 (۴) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»

۵۴- در تشریح و توضیح علیت عقیده به «ما لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ»، کدام آیه را می‌توان مستمسک قرار داد و از نتیجه حاصله، چه استنباطی می‌توان داشت؟

- (۱) «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» - انحصار حق تصرف برای خدا
 (۲) «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» - واگذاری ابلاغ فرمان الهی به پیامبر (ص)
 (۳) «قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ» - واگذاری ابلاغ فرمان الهی به پیامبر (ص)
 (۴) «قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ» - انحصار حق تصرف برای خدا

۵۵- خدایابی فطری انسان، کدام دیدگاه روشن را به وی عطا می‌کند و یکی از راه‌های قرآنی جهت دستیابی به معرفت عمیق‌تر درباره صفات و افعال خداوند متعال، کدام است؟

- (۱) جهان را آفریننده‌ای حکیم، هدایت و پشتیبانی می‌کند. - تفکر در همه چیز، از جمله ماهیت خدا
 (۲) جهان را آفریننده‌ای حکیم، هدایت و پشتیبانی می‌کند. - تفکر درباره نیازمندی موجودات جهان به خدا در پیدایش
 (۳) در ورای ظاهر و با هر چیز خدا را می‌توان درک کرد. - تفکر درباره نیازمندی موجودات جهان به خدا در پیدایش
 (۴) در ورای ظاهر و با هر چیز خدا را می‌توان درک کرد. - تفکر در همه چیز، از جمله ماهیت خدا

۵۶- علیت اجتناب از شرک در ربوبیت و ناروا بودن افتادن در ورطه شرک در خالقیت، مفهوم مستنبط از کدام عبارت شریفه است؟

- (۱) «قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» - «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»
 (۲) «وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ» - «أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ»
 (۳) «قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» - «أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ»
 (۴) «وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ» - «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»

۵۷- عدم نسیان عهدی که با خدا بسته شده است، در گرو چیست و خداوند در برابر وفای انسان‌ها به پیمان‌هایشان با خود چه ثمره‌ای را بیان می‌دارد؟

- (۱) تکرار عهد در زمان‌های معین - به حساب او زودتر رسیدگی می‌کند
 (۲) سرزنش خود هنگام سستی در عهد - به حساب او زودتر رسیدگی می‌کند
 (۳) تکرار عهد در زمان‌های معین - خداوند نیز به عهدش وفا می‌کند
 (۴) سرزنش خود هنگام سستی در عهد - خداوند نیز به عهدش وفا می‌کند

- ۵۸- یکی از ویژگی‌های عزم قوی که از پژوهش در وحی الهی به دست می‌آید، کدام است و امام کاظم (ع) در مورد آن چه فرمایشی دارد؟
- ۱) «وَ اصْبِرْ عَلٰی مَا اَصَابَكَ» - گذشت ایام آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.
 - ۲) «اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ» - گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.
 - ۳) «اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ» - خدایا می‌دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.
 - ۴) «وَ اصْبِرْ عَلٰی اَصَابِكَ» - خدایا می‌دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.
- ۵۹- یکی از امور همواره خوبی که باید معصوم را در آن الگو قرار داد، کدام است و مهم‌ترین دلیلی که باید در طی طریق تقرب به خدا از اسوه و الگو کمک گرفت، چیست؟
- ۱) قناعت خورا ک و پوشش - کمک گرفتن از تجارب الگو
 - ۲) قناعت خورا ک و پوشش - تسریع در رسیدن به مقصود
 - ۳) پرهیزکاری، کوشش و درستکاری - تسریع در رسیدن به مقصود
 - ۴) پرهیزکاری، کوشش و درستکاری - کمک گرفتن از تجارب الگو
- ۶۰- کدام عبارت قرآنی حاکی از این موضوع است که «انسان متوکل می‌داند در صورت انجام وظیفه هر نتیجه‌ای که به دست آید به مصلحتش می‌باشد»؟
- ۱) «وَ مَنْ يَتَّوَكَّلْ عَلٰی اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ»
 - ۲) «حَسْبِيَ اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَّوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ»
 - ۳) «اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ عَبْدَهٗ»
 - ۴) «عَسَىٰ اَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ»
- ۶۱- اگر از ما بپرسند: «آیا توکل سبب تنبلی انسان می‌شود یا تحرک؟»، چه پاسخی می‌دهیم و برای آن چه دلیلی می‌آوریم؟
- ۱) تنبلی - زیرا در صورت سپردن کارهای خود به خدا، هر نتیجه‌ای که به دست آید حتماً به مصلحت انسان است.
 - ۲) تحرک - زیرا توکل در جایی درست است که فرد وظیفه خویش را انجام دهد و با اراده محکم برای رسیدن به هدف تلاش کند.
 - ۳) تنبلی - زیرا توکل در جایی درست است که فرد وظیفه خویش را انجام دهد و با اراده محکم برای رسیدن به هدف تلاش کند.
 - ۴) تحرک - زیرا در صورت سپردن کارهای خود به خدا، هر نتیجه‌ای که به دست آید حتماً به مصلحت انسان است.
- ۶۲- اگر بخواهیم برای شرایط توکل حقیقی ترتیبی در نظر بگیریم، کدام یک می‌تواند ما را در مسیر پرتلاطم زندگی رهنمون سازد؟
- ۱) توکل، به کارگیری فکر و اندیشه، مشورت، تلاش با عزم و اراده، انتخاب بهترین راه ممکن
 - ۲) توکل، مشورت، اندیشه کامل و به کارگیری آن، تلاش با عزم و اراده، انتخاب بهترین راه ممکن
 - ۳) به کارگیری فکر و اندیشه، مشورت، انتخاب بهترین راه، عزم و اراده محکم، توکل
 - ۴) به کارگیری فکر و اندیشه، مشورت، تلاش با عزم و اراده، انتخاب بهترین راه، توکل
- ۶۳- اگر معتقد باشیم که «پروردگار هستی است که جهان را اداره می‌کند، و آن را به سوی مقصدی که برایش معین کرده هدایت می‌نماید و به پیش می‌برد»، به کدام یک از عبارات قرآنی می‌توانیم استناد کنیم؟
- ۱) «هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ» - «وَ اللّٰهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»
 - ۲) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ» - «وَ اللّٰهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»
 - ۳) «هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ» - «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»
 - ۴) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ» - «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»
- ۶۴- مالکیت الهی تابع کدام مرتبه توحید است و اگر خداوند متعال پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، کدام معنا، توحید در ولایت را به نحو صحیح بیان می‌کند؟
- ۱) توحید در خالقیت - پیامبر (ص) واسطه ولایت خداوند و رساننده فرمان‌های اوست.
 - ۲) توحید در خالقیت - خداوند ولایت خویش را به پیامبر (ص) واگذار نموده است.
 - ۳) توحید در ولایت - خداوند ولایت خویش را به پیامبر (ص) واگذار نموده است.
 - ۴) توحید در ولایت - پیامبر (ص) واسطه ولایت خداوند و رساننده فرمان‌های اوست.
- ۶۵- خسران‌زدگان در دنیا و آخرت، در قرآن کریم چگونه توصیف گشته‌اند و ویژگی خاص این انسان‌های غیرموحد کدام است؟
- ۱) مدعیان بندگی که در هنگام وسعت و آسودگی عابدند و هنگام بلا از خدا روی‌گردانند - پذیرش دوستی دشمنان خدا
 - ۲) مدعیان بندگی که در هنگام وسعت و آسودگی عابدند و هنگام بلا از خدا روی‌گردانند - درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار
 - ۳) منتقمان از نعمت‌ها و مهلت‌های داده‌شده الهی که آن را مستحق خویش می‌دانند - درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار
 - ۴) منتقمان از نعمت‌ها و مهلت‌های داده‌شده الهی که آن را مستحق خویش می‌دانند - پذیرش دوستی دشمنان خدا

۶۶- آلودگی و تخریب محیط زیست و پدید آمدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند از پیامدهای نامیمون چه چیزی است و کدام عبارت قرآنی با آن هم‌آوایی دارد؟

(۱) وجود مراتبی از شرک مالکیت و ربوبیت - «من اتَّخَذَ الهه هواه»

(۲) وجود مراتبی از شرک مالکیت و ربوبیت - «انا ربکم الاعلی»

(۳) فراموشی خداوند و عدم حضور خدا در قلب آدمی و فقدان خلوت انس با خدا - «انا ربکم الاعلی»

(۴) فراموشی خداوند و عدم حضور خدا در قلب آدمی و فقدان خلوت انس با خدا - «من اتَّخَذَ الهه هواه»

۶۷- دل به مهر خداوند ندادن و نیافتن نشانه‌های الهی پیامد چیست و راه برون‌رفت از آن در کدام کلام نبوی مشهود است؟

(۱) نفوذ وسوسه‌های شیطانی و عدم کارایی اخلاص در بندگی - «لاتفکروا فی ذات الله»

(۲) نفوذ وسوسه‌های شیطانی و عدم کارایی اخلاص در بندگی - «ادمان اتفکر فی الله و فی قدرته»

(۳) گرفتار شدن در غفلت و چشم اندیشه به روی جهان بستن - «لا تفکروا فی ذات الله»

(۴) گرفتار شدن در غفلت و چشم اندیشه به روی جهان بستن - «ادمان اتفکر فی الله و فی قدرته»

۶۸- چه چیزی پتک بطلان بر عمل انسان می‌زند و نمونه آن در کدام مثال تجلی دارد؟

(۱) فقدان حسن فاعلی - روزه گرفتن برای لاغر شدن

(۲) فقدان حسن فاعلی - پوشیدن لباس تمیز و زیبا برای حفظ احترام به خود

(۳) فقدان حسن فعلی - پوشیدن لباس تمیز و زیبا برای حفظ احترام به خود

(۴) فقدان حسن فعلی - روزه گرفتن برای لاغر شدن

۶۹- آن‌جا که حضرت یوسف (ع) از خداوند کریم پناه‌جویی می‌طلبد تا بتواند به گناه آلوده نشود و از لطف الهی بهره‌بردار، را می‌توان در کدام عبارت قرآنی جست‌وجو کرد؟

(۱) «قال رب السَّجُنُ احْبُ الی میثا یدْعُوننی الیه»

(۲) «فذلک الذی لمتنی فیهِ و لقد راودتُهُ عن نفسه فاستعصم»

(۳) «و لکن لم یفعل ما امرُهُ لیسجنَّ و لیکونا من الصَّغیرین»

(۴) «و الا تضرِف عَنی کیدَهُنَّ اَصَبُ اِلَیْهِنَّ و اکن من الجاهلین»

۷۰- این شعر مولانا «گر توکل می‌کنی در کار کن / کشت کن پس تکیه بر جبار کن»، چه نکته‌ای را دربارهٔ توکل به ذهن انسان متبادر می‌کند؟

(۱) انسان متوکل در قلب خویش بر خدا توکل می‌کند و از ابتدا همهٔ کارهایش را به او می‌سپارد.

(۲) توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت باشد، برای راهیابی به نیازهایش از ابزار و اسباب بهره می‌برد.

(۳) ابزار و اسباب بنابر علم الهی برای انسان مقرر شده است و بی‌توجهی به آن، بی‌توجهی به علم الهی است.

(۴) توکل در جایی درست است که انسان مصلحت خود را بشناسد و به آن با تلاش و عزم عمل نماید.

۷۱- در بیان قرآن کریم پرهیزکاران باید به سوی چه غایتی شتاب نمایند، و اینان دارای چه ویژگی‌هایی هستند؟

(۱) ادای شهادت راستین و مواظبت به نماز و عبادت و بندگی خدا - آن‌ها امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند.

(۲) وصول به آمرزش الهی و بهشتی که وسعت آن آسمان‌ها و زمین است - آن‌ها امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند.

(۳) وصول به آمرزش الهی و بهشتی که وسعت آن آسمان‌ها و زمین است - آن‌ها در زمان توانگری و تنگدستی انفاق می‌کنند.

(۴) ادای شهادت راستین و مواظبت به نماز و عبادت و بندگی خدا - آن‌ها در زمان توانگری و تنگدستی انفاق می‌کنند.

۷۲- آن‌چه از وعدهٔ عذاب الهی در آیهٔ شریفه «انَّ الَّذِینَ یَأْکُلُونَ اَمْوَالَ الْیَتَامٰی ظُلْمًا»، آمده است چه نوع رابطه‌ای میان عمل و کیفر است و تجسم باطنی عملشان چگونه است؟

(۱) صورت حقیقی عمل - «سَیَصْلَوْنَ سَعِیرًا»

(۲) نتیجهٔ طبیعی خود عمل - «سَیَصْلَوْنَ سَعِیرًا»

(۳) نتیجهٔ طبیعی خود عمل - «اِنَّما یَأْکُلُوْنَ فِی بُطُوْنِهِمْ نَارًا»

(۴) صورت حقیقی عمل - «اِنَّما یَأْکُلُوْنَ فِی بُطُوْنِهِمْ نَارًا»

- 82- According to the World Health Organization, despite improvements in care in the world, almost 4.1 million children and 300,000 mothers still die each year during childbirth, mostly from avoidable causes.
- 1) healthy
2) natural
3) medical
4) compound
- 83- The early results of our look very encouraging, so we're quite confident to continue our research.
- 1) location
2) experiment
3) donation
4) instance
- 84- She a higher mark, but she didn't get it because she missed a week of classes due to illness.
- 1) deserved
2) inspired
3) generated
4) confirmed
- 85- He scanned the images and radio data from telescopes at in Australia, Puerto Rico, Massachusetts, Italy, and New Mexico.
- 1) developments
2) observatories
3) inventions
4) discoveries
- 86- I would it if you could find time to see Mr. Brown, or to introduce him to one of your associates.
- 1) dedicate
2) realize
3) comprehend
4) appreciate
- 87- The traditional culture of my country is still in villages and small towns but is disappearing in cities.
- 1) hospitable
2) possible
3) strong
4) affirmative

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

We live on the surface of a huge ball of rock, the Earth. The landscape everywhere ...88... of rocks. Most are covered by soil, trees, or grass. The oldest rocks on Earth are about 4 billion years old. Other rocks are much more recent, ...89... . All rocks contain substances called minerals. Marble consists mainly of calcite, for example, and granite contains the minerals mica, quartz, and feldspar. Rocks form in ...90...: from molten rock within the Earth, from the fossils of animals and plants, and by the action of heat and ...91... on ancient rocks inside the Earth. But no rocks, ...92... hard, last forever on the Earth's surface. They are slowly eroded, or worn away, by the action of wind, rain, and other weather conditions.

- 88- 1) makes up
2) is made up
3) making up it
4) makes it up
- 89- 1) and new rocks are forming all the time
2) even if new rocks are forming every time
3) but new rock is forming all the times
4) so new rock is forming every time
- 90- 1) ways differently
2) differences of ways
3) different ways
4) difference ways
- 91- 1) measure
2) balance
3) frequency
4) pressure
- 92- 1) not even
2) such as
3) however
4) as if

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

I have a friend who lives by a three-word philosophy: Seize the moment. Just possibly, she may be the wisest person on this planet. Too many people put off something that brings them joy just because they haven't thought about it, don't have it on their schedule, didn't know it was coming or are too strict to depart from their routine.

I can't count the times I called my sister and said, "How about going to lunch in half an hour?" She would gasp and stammer, "I can't. I have clothes on the line," "my hair is dirty," "I wish I had known yesterday," "I had a late breakfast," "it looks rainy," etc. And my personal favorite response: "It's just Monday." Sadly, she passed away a few years ago. And we never had that lunch. From then on, I've tried to be a little more flexible.

Life has a way of going faster as we get older. The days get shorter, and the list of promises made to ourselves gets longer. One morning, we awaken, and all we have to show for our lives is repetition of "I'm going to", "I plan on" and "Someday, when things are settled down a bit."

When anyone calls my "seize the moment" friend, she is open to adventure and available for trips. She keeps an open mind on new ideas. Her enthusiasm for life is contagious. You talk with her for five minutes, and you're ready to trade your bad feet for a pair of Rollerblades and skip an elevator for a bungee cord!

- 93- The example of the writer's sister serves to
- 1) contrast an earlier statement
 - 2) introduce a new subject
 - 3) support the main idea
 - 4) provide a conclusion
- 94- Why did the author consider "it's just Monday" as her personal favorite response?
- 1) Because she didn't really intend to have lunch with her sister on Monday.
 - 2) Because she found it even less reasonable than all the other excuses.
 - 3) Because it showed respect for the author's suggestion.
 - 4) Because it indicated the time when they could finally have lunch together.
- 95- The underlined word "contagious" in the 4th paragraph can best be replaced by
- 1) appropriate
 - 2) influential
 - 3) practical
 - 4) confusing
- 96- What is the purpose of the author in writing this passage?
- 1) to prove that her sister was not flexible enough with her schedule
 - 2) to persuade busy people to spare more time for their family
 - 3) to advise people to keep their promises
 - 4) to convince readers to "seize the moment"

Passage 2:

"Congratulations, Mr. Jones, it's a girl." fatherhood is going to have a different meaning and bring forth a different response from any man who hears these words. Some feel pride when they receive the news, while others worry, wondering whether they will be a good father. Although there are some men who like children and may have had considerable experience with them, others do not particularly care for children and spend little time with them.

Whatever the reaction to the birth of a child, it is obvious that the shift from the role of husband to that of father is a difficult task. Yet, unfortunately, few attempts have been made to educate fathers in this resocialization process. Although numerous books have been written about mothers, only recently has literature focused on the role of a father.

It is argued by some writers that the transition to the father's role, although difficult, is not nearly as great as the transition the wife must make to the mother's role. The mother's role seems to require a complete transformation in daily routine and highly innovative adaptation – on the other hand, the father's role is less demanding and immediate. Even though growing numbers of women are working outside the home, the father is still thought by many as the breadwinner in the household.

- 97- **According to the author, the news of becoming a father**
- 1) brings a feeling of excitement to anyone who has just become a father
 - 2) has a different meaning for those who have daughters
 - 3) makes some men feel proud and others uneasy
 - 4) means nothing but more responsibilities
- 98- **In the second paragraph, the author**
- 1) criticizes fathers for not taking enough responsibilities in bringing up their children
 - 2) excuses the American writers for ignoring the difficulties of being a father
 - 3) supports the idea that the chief role of a father is to earn money for the family
 - 4) complains about the lack of appropriate resources to help husbands adjust themselves to being a father
- 99- **The transition to the mother's role requires that the wife**
- 1) change her job to find some more time to take care of the family
 - 2) make many changes in her everyday life to deal with the new situation
 - 3) stay at home to take care of the baby
 - 4) help her husband in his resocialization process
- 100- **According to the last paragraph, some writers argue that with respect to the change of roles, fathers, compared with mothers,** .
- 1) have to shoulder more burdens
 - 2) have to make more difficult adaptations
 - 3) have an easier job to do
 - 4) can usually do a better job

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۱

جمعه ۹۸/۰۹/۰۱

سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۹۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی		مدت پاسخگویی
			شماره سؤال	از تا	
۱	ریاضیات	۱۵	اجباری	۱۰۱	۳۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۱۶	
		۱۰		۱۲۶	
۲	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۳۶	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۵	اجباری	۱۴۶	۲۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۶۱	
		۱۰		۱۷۱	
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	اجباری	۱۸۱	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ	۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۲۰۱	
		۱۰		۲۱۱	
۶	جغرافیا	۱۰	اجباری	۲۲۱	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۲۳۱	
		۱۰		۲۴۱	
۷	جامعه‌شناسی	۱۰	اجباری	۲۵۱	۳۰ دقیقه
		۱۰		۲۶۱	
		۱۰		۲۷۱	
۸	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۲۸۱	۳۰ دقیقه
		۱۰		۲۹۱	
		۱۰		۳۰۱	
۹	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۳۱۱	۱۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام کاج عضو شوید. @Gaj_ir

DriQ.com

ریاضی و آمار

۱۰۱- از بین ۵ کارمند مرد و ۳ کارمند زن، به چند طریق می‌توان یک گروه سه نفری انتخاب کرد به طوری که رئیس گروه منتخب مرد باشد؟

- (۱) ۸۵ (۲) ۹۵ (۳) ۱۰۵ (۴) ۱۱۵

۱۰۲- مجموعه $A = \{a, b, c, d, e, f, g\}$ ، چند زیرمجموعه چهارعضوی دارد که شامل عضو a و فاقد عضو b باشند؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۱۸ (۴) ۲۱

۱۰۳- به چند طریق می‌توان ۷ اسباب‌بازی را بین ۳ کودک طوری تقسیم کرد که به کودک بزرگ‌تر ۳ عدد و به بقیه هر کدام ۲ عدد برسد؟

- (۱) ۲۱۰ (۲) ۲۸۰ (۳) ۳۲۰ (۴) ۳۶۰

۱۰۴- با n نقطه واقع بر محیط یک دایره، ۴۵ وتر می‌توان رسم کرد. با همین تعداد نقاط، چند مثلث رسم خواهد شد؟

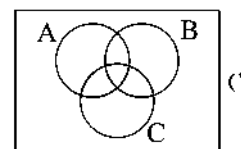
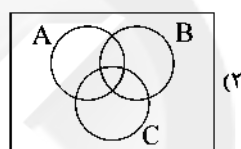
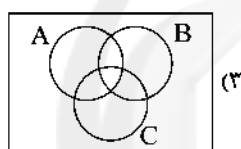
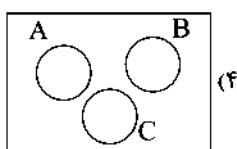
- (۱) ۵۶ (۲) ۸۴ (۳) ۱۰۸ (۴) ۱۲۰

۱۰۵- در آزمایش پرتاب یک تاس و دو سکه، پیشامد «هر دو سکه رو» یا «تاس عدد ۴ بیاید» چند عضو دارد؟

- (۱) ۷ (۲) ۸ (۳) ۹ (۴) ۱۰

۱۰۶- اگر A ، B و C سه پیشامد از فضای نمونه‌ای S باشند که دو به دو ناسازگار نیستند، پیشامد آن‌ها که «فقط یکی از سه پیشامد A ، B و C رخ

دهد»، در کدام نمودار مشخص شده است؟

۱۰۷- سه سکه را پرتاب می‌کنیم. احتمال آن‌ها که حداکثر یکی از آن‌ها پشت بیاید، چقدر است؟

- (۱) $\frac{3}{8}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{5}{8}$

۱۰۸- سه کودک در هفته گذشته به دنیا آمده‌اند. با کدام احتمال روز تولد آن‌ها در هفته گذشته یکسان است؟

- (۱) $\frac{2}{7}$ (۲) $\frac{1}{14}$ (۳) $\frac{2}{21}$ (۴) $\frac{1}{49}$

۱۰۹- سکه‌ای را یکبار پرتاب می‌کنیم، اگر رو بیاید آن را دو بار دیگر پرتاب می‌کنیم و اگر پشت بیاید آن‌گاه تاس می‌ریزیم. فضای نمونه‌ای این

آزمایش تصادفی چند برآمد دارد؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۲ (۳) ۱۶ (۴) ۱۸

۱۱۰- جعبه‌ای شامل ۱۰ سیب است که ۶ تای آن‌ها سالم و بقیه لکه‌دار هستند. اگر ۳ سیب به تصادف برداریم با کدام احتمال فقط ۲ سیب سالم است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{6}$

۱۱۱- در آزمایش پرتاب دو تاس، با کدام احتمال لااقل یکی از اعداد روشده فرد است؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{3}{8}$

۱۱۲- در یک خانواده سه فرزندی، با کدام احتمال تعداد فرزندان دختر از تعداد فرزندان پسر بیش‌تر است؟

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{2}$

محل انجام محاسبات

۱۲۴- در یک جامعه آماری با ۶۰ داده، مد ۱۲، میانه ۱۵ و میانگین داده‌ها ۱۴ است. اگر دامنه میان چارگی این داده‌ها ۹ و ۷۵ درصد داده‌ها بزرگ‌تر از ۱۱ باشند، ۲۵ درصد داده‌ها بیش‌تر از کدام عدد زیر هستند؟

- (۱) ۱۷ (۲) ۱۸ (۳) ۱۹ (۴) ۲۰

۱۲۵- در ۴۰ داده آماری تمام داده‌های آماری را ۴ برابر کرده، سپس ۲ واحد از هر کدام کم کرده‌ایم. اگر انحراف معیار داده‌های اولیه ۳ باشد، واریانس داده‌های اخیر کدام است؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۱۶ (۳) ۱۴۴ (۴) ۲۵۶

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- نمودار دو تابع $f(x) = |x-4|$ و $g(x) = \begin{cases} 1 & x \geq 0 \\ -3 & x < 0 \end{cases}$ در چند نقطه متقاطع‌اند؟

- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

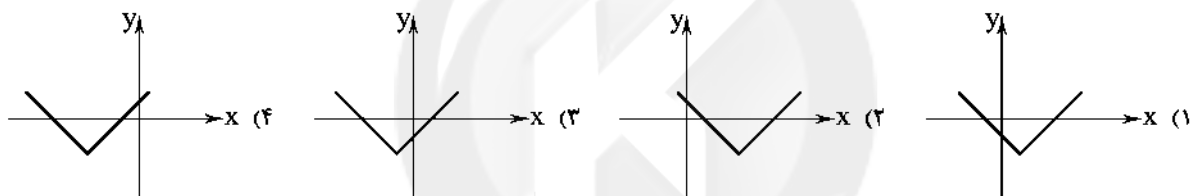
۱۲۷- ساده‌شده عبارت $|1-\sqrt{3}| + |1-\sqrt{2}| + |2-\sqrt{3}|$ کدام است؟

- (۱) $-\sqrt{2}$ (۲) $\sqrt{2}$ (۳) ۴ (۴) -۴

۱۲۸- نمودار تابع $y = |x-1| + 2x$ از کدام ناحیه محوره‌های مختصات نمی‌گذرد؟

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۱۲۹- نمودار تابع $y = |x+3| - 2$ کدام است؟

۱۳۰- اگر $f = \{(0, -1), (4, 2), (1, -3)\}$ و $g = \{(2, 4), (0, 2), (1, 5), (-3, 6)\}$ باشد، آنگاه کدام زوج مرتب زیر متعلق به تابع $f \times g$ است؟

- (۱) $(0, -2)$ (۲) $(1, 15)$ (۳) $(2, 8)$ (۴) $(-1, 15)$

۱۳۱- نمودارهای دو تابع f و g به صورت زیر هستند، نمودار تابع $f - g$ محور y ها را با کدام عرض قطع می‌کند؟

(۱) -۲

(۲) ۴

(۳) -۴

(۴) ۶

۱۳۲- اگر $f(x) = \frac{1}{4}|3x-2|$ و $g(x) = -x^2 - 3x$ باشد، حاصل $(3f+g)(-2)$ کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۲ (۳) ۱۴ (۴) ۱۶

۱۳۳- اگر $f = \{(0, 2), (1, 4), (-2, 0)\}$ و $g = \{(2, 6), (1, -2), (0, 3), (-2, 5)\}$ باشد، آنگاه برد تابع $\frac{g}{f}$ کدام است؟

- (۱) $\{0, -2\}$ (۲) $\{\frac{3}{4}, \frac{1}{4}\}$ (۳) $\{0, 1\}$ (۴) $\{\frac{3}{4}, -\frac{1}{4}\}$

محل انجام محاسبات

۱۳۴- مساحت ناحیه محدودشده بین نمودار تابع $y = 4 - |x|$ و محور x ها کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۱۲ (۳) ۱۶ (۴) ۲۴

۱۳۵- اگر $f(x) = x - 2$ و $(f \times g)(x) = x^2 - x - 2$ باشد. آن گاه حاصل $(f - g)(x)$ کدام است؟ ($x \neq 2$)

- (۱) -3 (۲) $2x + 3$ (۳) $2x - 3$ (۴) 3

DriQ.com

۱۳۶- کدام یک از مشکلات موجود بر سر راه «تهاتر» موجب افزایش هزینه‌های مبادلاتی در زندگی انسان می‌شد؟

- (۱) عدم امکان پس‌انداز و حفظ ارزش و انتقال آن به آینده
 (۲) عدم تمایل هم‌زمان طرفین به مبادله که امکان داشت فرد را ناگزیر کند که برای رسیدن به خواسته طرف مقابل، به ده‌ها نفر مراجعه نماید.
 (۳) عدم وجود وسیله سنجش ارزش که تعیین و محاسبه قیمت‌ها و تبدیل آن‌ها را به یک‌دیگر مشکل و مبادلات تهاتر را سخت می‌کرد.
 (۴) فسادپذیری اغلب کالاها و عدم امکان نگهداری برای زمان‌های طولانی‌تر
- ۱۳۷- در رابطه با شکل‌گیری فرآیند مبادله و پیدایش پول، کدام موارد کاملاً درست هستند؟
 الف) قبل از به وجود آمدن فناوری اجتماعی بسیار مهمی به نام پول، مبادلات با پول کالایی صورت می‌گرفت.
 ب) کالاهایی مثل صدف در تبت، چای در ایران، غلات در هندوستان و پوست سمور در روسیه به عنوان پول کالایی پرطرفدار بودند.
 ج) مشکلات موجود بر سر راه «تهاتر» باعث شد که انسان به دنبال کالایی بادوام و غیرفاسدشدنی، قابل تقسیم به تکه‌های کوچک و پرطرفدار باشد.
 د) افزایش حجم و سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب الکترونیک موجب جایگزینی پول فلزی به جای پول کالایی شد.
 ه) مهم‌ترین مشکل بر سر راه به کارگیری پول‌های فلزی، حجم زیاد آن‌ها در مبادلات بزرگ بود.
 و) رونق حمل‌ونقل و دریانوردی و تجارت بین ممتها با به کارگیری پول‌های فلزی اتفاق افتاد.
 ز) رسیدن‌هایی که بازرگانان به منظور تأیید میزان بدهی خود در معاملات صادر می‌کردند، به عنوان اولین پول‌های کاغذی بین سایر افراد نیز رد و بدل می‌شدند.
 ح) پول‌های الکترونیکی امروزی، قابلیت ثبت و ضبط در کارت‌های بانکی را داشته و همچنین قابل انتقال در شبکه‌های ارتباطاتی هستند.
- (۱) الف - ب - ه (۲) ب - ح (۳) الف - ج - د - ه - ز (۴) ج - ز - و - ح

۱۳۸- در رابطه با اولین پول کاغذی، گزینه نادرست کدام است؟

- (۱) دولت‌ها به دلیل مشکل اعتبارسنجی برای صرافان در شناسایی مشتریان واقعی و نحوه عملکرد آن‌ها و جلوگیری از زیان‌دیدگی صرافی‌ها، وظیفه چاپ و نشر پول را به بانک مرکزی سپردند.
 (۲) بازرگانان در معاملات خود به جای پرداخت سکه، رسید صادر کرده و طرف مقابل نیز براساس اصل اعتماد آن را می‌پذیرفت.
 (۳) پشتوانه رسیده‌های صادرشده توسط صرافی‌ها، میزان طلا و نقره نزد صرافان و بازرگانان بود و در واقع این رسیده‌ها به عنوان اولین پول‌های کاغذی وارد مبادلات اقتصادی شدند.
 (۴) با افزایش حجم مبادلات، تعداد صرافی‌ها و رسیده‌های صادرشده توسط آن‌ها زیاد شد و همین مسئله، اعتبارسنجی را برای مردم دشوار ساخت.

۱۳۹- با توجه به اطلاعات جدول فرضی مقابل به ترتیب:

- الف) میزان سپرده‌های مدت‌دار مردم چقدر است؟
 ب) میزان سپرده‌های غیردیداری را حساب کنید.
 ج) نقدینگی کل چقدر است؟

د) مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری چقدر است؟

(۱) الف: ۱۴,۰۰۰ ب: ۴۸,۰۰۰ ج: ۱۲۷,۰۰۰ د: ۷۲,۰۰۰

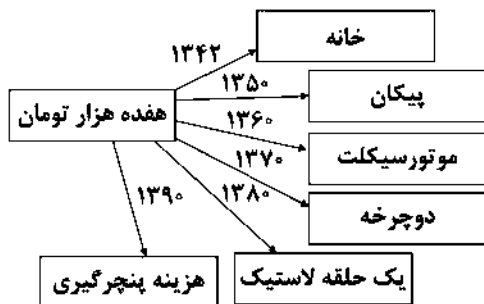
(۲) الف: ۱۰,۰۰۰ ب: ۴۸,۰۰۰ ج: ۱۸۰,۰۰۰ د: ۱۱۴,۰۰۰

(۳) الف: ۱۰,۰۰۰ ب: ۲۴,۰۰۰ ج: ۱۲۷,۰۰۰ د: ۷۲,۰۰۰

(۴) الف: ۱۴,۰۰۰ ب: ۲۴,۰۰۰ ج: ۱۸,۰۰۰ د: ۱۱۴,۰۰۰

پول	واحد
پول‌های تحریری	۵۵,۰۰۰ واحد
شبه پول	۷۲,۰۰۰ واحد
سپرده‌های پس‌انداز	۱۴,۰۰۰ واحد
اسکناس‌ها	۳۹,۰۰۰ واحد

سوال دوازدهم انسانی

۱۴۰- با توجه به تصویر مقابل به سوالات زیر پاسخ دهید:

- الف) پیامد تغییرات ارزش پول چه بوده است؟
 ب) بین کدام مفاهیم، رابطه عکس وجود دارد؟
 ج) قدرت خرید پول به کدام عامل بستگی دارد؟
 د) کدام عبارت، رابطه تورم و قدرت خرید پول را به درستی بیان می‌کند؟
 ه) این‌که در طول زمان با یک واحد پول معین، امکان خریدهای یکسان وجود ندارد، بیانگر چه موضوعی است؟

- ۱) الف: کاهش ارزش پول و در نتیجه کاهش قدرت خرید آن ب: سطح عمومی قیمت‌ها و قدرت خرید پول ج: سطح عمومی قیمت‌ها د: کاهش قدرت خرید پول، نتیجه افزایش نرخ تورم است. ه: پول نتوانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند.
 ۲) الف: افزایش ارزش پول و در نتیجه کاهش قدرت خرید آن ب: ارزش پول و قدرت خرید آن ج: پشتوانه پول د: افزایش قدرت خرید پول، نتیجه افزایش نرخ تورم است. ه: پول نتوانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند.
 ۳) الف: کاهش ارزش پول و در نتیجه کاهش قدرت خرید آن ب: ارزش پول و قدرت خرید آن ج: پشتوانه پول د: کاهش قدرت خرید پول، نتیجه افزایش نرخ تورم است. ه: افزایش ارزش پول موجب افزایش ارزش کالاها شده است.
 ۴) الف: افزایش ارزش پول و در نتیجه کاهش قدرت خرید آن ب: سطح عمومی قیمت‌ها و قدرت خرید پول ج: سطح عمومی قیمت‌ها د: افزایش قدرت خرید پول، نتیجه افزایش نرخ تورم است. ه: افزایش ارزش پول موجب افزایش ارزش کالاها شده است.

۱۴۱- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول فرضی زیر، کدام گزینه کاملاً درست می‌باشد؟

نرخ تورم در سال ۸۹ نسبت به سال ۹۰ فقط یک درصد کم‌تر بوده، بنابراین سطح عمومی قیمت‌ها در این سال نسبت به سال ۹۰ تغییر چندانی نکرده است.	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۶	۳۵,۰۰۰ تومان
نرخ تورم در سال ۸۷ نسبت به سال گذشته کاهش یافته، بنابراین سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۸۷ یا ابتدای سال ۸۸ نسبت به گذشته کاهش یافته است.	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۷	۳۹,۲۰۰ تومان
نرخ تورم در سال ۸۷ شش درصد افزایش یافته و متناسب با آن نرخ رشد سطح عمومی قیمت‌ها، شتاب بیش‌تری نسبت به گذشته داشته است.	نرخ تورم سال ۸۷	۱۰ درصد
نرخ تورم در سال ۸۷ نسبت به سال گذشته کاهش یافته، بنابراین سرعت رشد سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۸ نسبت به گذشته آهسته‌تر شده است.	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۹	۴۹,۵۸۸ تومان
نرخ تورم در سال ۹۰ نسبت به سال ۸۷ شش درصد افزایش یافته و متناسب با آن نرخ رشد سطح عمومی قیمت‌ها، شتاب بیش‌تری نسبت به گذشته داشته است.	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۹۰	۵۷,۵۲۲/۰۸ تومان

- ۱) نرخ تورم در سال ۸۹ نسبت به سال ۹۰ فقط یک درصد کم‌تر بوده، بنابراین سطح عمومی قیمت‌ها در این سال نسبت به سال ۹۰ تغییر چندانی نکرده است.
 ۲) نرخ تورم در سال ۸۷ نسبت به سال گذشته کاهش یافته، بنابراین سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۸۷ یا ابتدای سال ۸۸ نسبت به گذشته کاهش یافته است.
 ۳) نرخ تورم در سال ۹۰ نسبت به سال ۸۷ شش درصد افزایش یافته و متناسب با آن نرخ رشد سطح عمومی قیمت‌ها، شتاب بیش‌تری نسبت به گذشته داشته است.
 ۴) نرخ تورم در سال ۸۷ نسبت به سال گذشته کاهش یافته، بنابراین سرعت رشد سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۸ نسبت به گذشته آهسته‌تر شده است.

۱۴۲- در رابطه با عقود اسلامی، گزینه نادرست را انتخاب کنید.

- ۱) مضاربه قراردادی است که در آن بانک، سرمایه لازم برای تجارت را فراهم کرده و تاجر با آن تجارت می‌کند و در نهایت سود سرمایه بین بانک و طرف دیگر تقسیم می‌شود.
 ۲) مشارکت حقوقی، قراردادی تجاری است که به موجب آن، دو یا چند شخص حقوقی یا حقیقی از جمله بانک، سرمایه نقدی یا جنسی خود را به شکل مشاع و به منظور ایجاد سود درهم می‌آمیزند.
 ۳) در عقد جعاله، مطابق قرارداد منعقدشده، کارفرما تعهد می‌کند در برابر عمل مشخصی که کارگزار یا اصطلاحاً عامل انجام داده، اجرت معینی به او بپردازد.
 ۴) در فروش اقساطی، بانک بنا به تقاضای کتبی مشتری، کالاهای سرمایه‌ای را به صورت قسطی در اختیار مشتری قرار می‌دهد، در حالی که در عقد اجاره به شرط تملیک، مورد اجاره در اختیار مستأجر قرار می‌گیرد.

۱۴۳- در رابطه با نظام بانکی بدون ربا می‌توان گفت:

- ۱) بانک‌ها درآمد خود را از طریق سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در فعالیت‌های غیرواقعی تولیدی و عمرانی کسب می‌کنند.
 ۲) مطابق قانون عملیات بانکی بدون ربا که در سال ۱۳۶۳ تصویب شد، دریافت سود مشارکت در عقود اسلامی معرفی شده، ربا تلقی شده و حرام می‌باشد.
 ۳) امروزه بانک‌ها از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های تولیدی و عمرانی با به کارگیری سپرده‌های مشتریان خود، نقش واسطه‌گری خود را در جهت فعالیت در عرصه تولید و اقتصاد هدایت می‌کنند.
 ۴) بانک‌ها با ارائه خدماتی تحت عقود اسلامی علاوه بر کمک به مشتریان خود با مشارکت غیرمستقیم از طریق مشارکت در سرمایه‌گذاری‌ها از حالت واسطه‌گری خارج می‌شوند.

۱۴۴- کدام گزینه تماماً درست نمی‌باشد؟

- (۱) در بانک‌های غیربومی، سود حاصل از به کار گرفتن سرمایه‌های راكد مستقیماً و تماماً به صاحبان پول می‌رسید و مؤسسات تنها حق‌الوکاله خود را دریافت می‌کردند.
- (۲) رونق تجارت ابتدا در اروپا و سپس در تمدن اسلامی، نیاز به پول و خدمات آن را بیش‌تر کرد.
- (۳) در جوامع غیردینی مؤسسه‌هایی شکل گرفت که پول‌های راكد را نه امانت، بلکه قرض مردم به آن‌ها و مال خود می‌دانستند، بنابراین با وام دادن این پول‌ها، ربا دریافت می‌کردند.
- (۴) هر بانکی که سپرده‌های بیش‌تری از مردم داشته باشد، بدهکارتر می‌شود و در نتیجه این امر، قوی‌تر نیز محسوب می‌شود.
- ۱۴۵- هر یک از عبارات زیر توصیفی از کدام‌یک از اسناد اعتباری است؟ (پاسخ‌ها به ترتیب از راست به چپ می‌باشند).
- (الف) درج تاریخ آینده برای سررسید این نوع از اسناد، غیرقانونی می‌باشد.
- (ب) دارنده این نوع از اسناد در زمان سررسید، می‌تواند برای دریافت وجه خود به هر یک از افرادی که آن را پشت‌نویسی کرده‌اند، مراجعه و وجه خود را طلب کند.
- (ج) این اسناد به محض رؤیت بانک و بدون اطلاع قبلی قابل پرداخت به دارنده آن‌ها می‌باشند.
- (۱) سفته - سفته - چک (۲) چک - چک - سفته (۳) چک - سفته - چک (۴) سفته - چک - سفته

علوم و فنون ادبی

۱۴۶- کدام عبارت درباره «شعر دوره بیداری» نادرست است؟

- (۱) توجه به قالب‌های قصیده و مثنوی در شعر ملک‌الشعرای بهار و ادیب‌الممالک فراهانی بیش‌تر است.
- (۲) شاعرانی چون سیداشرف‌الدین گیلانی به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی کم‌تر پای‌بند بودند و شعر را وسیله‌ای برای بیان مقاصد خود می‌دانستند.
- (۳) میرزاده عشقی از آن دسته شاعران دوره بیداری است که با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماع، نوآوری‌هایی در عرصه تخیل پدید آورد.
- (۴) گرایش به قالب‌هایی چون مثنوی، قصیده و غزل به تدریج زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد.
- ۱۴۷- در همه گزینه‌ها به «ویژگی‌های ادبی نثر دوره بیداری» اشاره شده است، به جز.....
- (۱) صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می‌گردد.
- (۲) حضور راوی سوم‌شخص در بعضی صحنه‌های داستان و سخن گفتن او با خواننده، یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه است.
- (۳) عبارات‌های وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بی‌جا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهشی آشکار می‌یابد.
- (۴) نثر، قید و بندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می‌گذارد و گزارشی و ساده می‌شود.

۱۴۸- در دوره مشروطه انتشار کدام نشریه «تقدم زمانی» داشت؟

- (۱) بهار (۲) نوبهار (۳) نسیم شمال (۴) دانشکده

۱۴۹- کدام عبارت درباره «شعر دوره بیداری» نادرست است؟

- (۱) مفهوم آزادی در شعر این دوره، این است که مردم علاوه بر این که حقوق و آزادی‌های فردی دارند، در جامعه و سرنوشت سیاسی و اقتصادی خود نیز دارای حق و اختیار هستند.
- (۲) مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایي و غزل‌گویی که در طول تاریخ با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته ما هماهنگ بود، تا حد زیادی رونق یافت.
- (۳) بر پایه مشاهداتی که اروپا‌فرنگان و روشن‌فکران از ملل متمدن و قانونمند داشتند، مضمون قانون و قانون‌مداری در سخن شاعران و نویسندگان راه یافت و بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان گردید.
- (۴) با ظهور مطبوعات و گسترش آن در جامعه، آگاهی همگانی افزایش یافت و لزوم تعلیم و تربیت عمومی با نگاه جدید آن، مورد توجه مردم قرار گرفت و شاعران نیز به این موضوع توجه کامل داشتند.

۱۵۰- در همه گزینه‌ها به «درون‌مایه‌های اصلی نثر دوره بیداری» اشاره شده است، به جز.....

- (۱) تنفر از خرافات (۲) دفاع از حقوق مدنی زنان (۳) دشمنی با استعمار و استبداد (۴) ستایش تعلیم و تربیت سنتی

۱۵۱- شاخص ترین شاعر حوزه مضمونی ابیات زیر کیست؟

«من کارگر و تو دهقان، داد از تو و آه از من
 مارا و تو را دارا، یک نوع کند یغما
 ما طعمه درباریم، مرغمان گرفتاریم

(۱) ادیب الممالک فراهانی

(۳) فرّخی یزدی

(۲) ملک الشعراء بهار

(۴) علامه دهخدا

۱۵۲- در همه گزینه‌ها به «عوامل گرایش نثر در سال‌های انقلاب مشروطه به سمت سادگی و بی‌پیرایگی» اشاره شده است، به جز

(۱) تغییر مخاطب نوشته‌ها

(۳) عمومی شدن آموزش برای همه مردم

(۲) روی آوردن به ترجمه و ادبیات داستانی

(۴) رواج و گسترش روزنامه

۱۵۳- بیت «جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس دین و حفظ وطن» اثر طبع کدام شاعر است؟

(۱) فرّخی یزدی

(۳) محمدصادق امیری

(۲) محمدتقی بهار

(۴) سید اشرف‌الدین گیلانی

۱۵۴- در کدام گزینه به بیتی از «مدیر نشریه نوبهار» اشاره شده است؟

(۱) داد معشوقه به عاشق پیغام

(۲) من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید

(۳) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی

(۴) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم

که کند مادر تو با من جنگ

قسمم برده به باغی و دلم شاد کنید

دست خود ز جان شستم از برای آزادی

خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم

۱۵۵- در همه گزینه‌ها به «عوامل کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره بیداری» اشاره شده است، به جز

(۱) عدم تسلط کافی برخی شاعران بر ادبیات کهن

(۲) گرایش برخی شاعران به استفاده از واژگان کهن مانند بادافره، خلیدن، گلخن و ...

(۳) شتاب‌زدگی شاعران در سرایش شعر برای آگاه‌سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها

(۴) گرایش اغلب شاعران به محتوا

۱۵۶- کدام گزینه علاوه بر دارا بودن آرایه «تضمین»، با بیت «رنجور عشق به نشود جز به بوی یار / ور رفتنی ست جان ندهد جز به نام دوست»

هم‌وزن است؟

(۱) صائب سواد شهر مرا خون مرده کرد

(۲) جواب آن غزل حافظ است این صائب

(۳) این آن غزل فانی‌ست صائب که همی‌گوید

(۴) این آن غزل که حافظ شیراز گفته است

این دل رمیده را به بیابان که می‌برد؟

که جان زنده‌دلان سوخت در بیابانش

در هر شکن زلفی صد زلف شکن داری

زان یجر قطره‌ای به من خاکسار بخش

۱۵۷- در کدام گزینه «آرایه تلمیح» به کار رفته است؟

(۱) تو رئیسی و امیری دم و پند کس نگیری

(۲) تو چو من اگر بجویی به شمار خاک یابی

(۳) تو بگفتی‌ام که دل را ز جهانیان فروشو

(۴) تو نه آن شکرجویی که جواب من نیایی

صنما چه زودسیری که ز سیریات خرابم

چو تویی اگر بجویم به چراغ‌ها نیابم

دل خود چگونه شویم چو ببرد هجرت آبم

مگر احمقم گرفتی که سکوت شد جوابم

۱۵۸- وزن کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) امشب که حضور یار جان‌افروز است

(۲) آنان که شمردند مرا عاقل و هشیار

(۳) عطّار که در عین گلاب است عجب نیست

(۴) با چون تو حریفی به چنین جای در این وقت

بخنم به خلاف دشمنان پیروز است

کو تا بنویسند گواهی به جنونم

گر وقت بهارش سر گلزار نباشد

گر باده خورم خمر بهشتی نه حرام است

۱۵۹- کدام گزینه بر وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» سروده شده است؟

- ۱) گر تو چنین خوب روی بار دگر بگذری
- ۲) سوختگان عشق را دود به سقف می‌رود
- ۳) گر به مثل دیرتر ز خواب بخیزد
- ۴) نسخه این روی به نقاش بر

۱۶۰- تقطیع کدام بیت با الگوی هجایی «- U - U - U - U - U - U - U - U» یکسان است؟

- ۱) باور مکن که صورت او عقل من ببرد
- ۲) باور مکن که من دست از دامنت بدارم
- ۳) سرهاست در این سودا چون حلقه زنان بر در
- ۴) یک پشت زمین دشمن گر روی به من آرند

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۲)، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی (۱) (سؤالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- در کدام گزینه «ردیف» وجود دارد؟

- ۱) مباح اندر این بوم تیره روان
- ۲) برون آوردش از غم خانة تنگ
- ۳) معرفت را شرف پناه شماسست
- ۴) همه راهت مبارک باد منزل

۱۶۲- «قاعده ساخت قافیه» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) گفت صوفی با دل خود کای دو گبر
- ۲) گر نمی دانند کش راننده اوست
- ۳) یک کف گندم ز انباری بین
- ۴) می کند یک باد را زهر سموم

۱۶۳- قافیه همه بیت‌ها، به صورت «مصوت + صامت + صامت» است، به جز

- ۱) خواست دختر را ببیند زیر دست
- ۲) هشت ساعت زان نپرسیدم به هیچ
- ۳) ساعتی شد مرد جنبیدن گرفت
- ۴) این جهان هم چون خراب است و تو گنج

۱۶۴- کدام گزینه «ذوقافیتین» است؟

- ۱) پس ز من زایید در معنی پدر
- ۲) جمله ارواح در تدبیر اوست
- ۳) حاجت خود عرضه کن حجت مگو
- ۴) مقام دل‌گشایش جمع جمع است

۱۶۵- در کدام گزینه «قافیه درونی» وجود ندارد؟

- ۱) رستم از این نفس و هوا زنده بلا مرده بلا
- ۲) عارف گوینده بگو تا که دعای تو کنم
- ۳) رستم از این بیت و غزل ای شه و سلطان ازل
- ۴) دست فشانم چو شجر چرخ‌زنان هم چو قمر

۱۶۶- قافیه کدام بیت «معیوب» است؟

- (۱) صوفی ای می رفقت، آوازی شنید
(۲) صوفی اش گفتا که گفتت خسته باش
(۳) حیرت و سرگشتگی تا کی برم
(۴) مر مرا این جا شکایت شکر شد

۱۶۷- قافیه کدام بیت براساس «قاعده (۲)» ساخته شده است؟

- (۱) او چو نور است و خرد جبریل اوست
(۲) وان که زین قندیل کم مشکات ماست
(۳) از حسد می خوانست تا بالا بود
(۴) من ندیدم در جهان جست و جو

۱۶۸- در کدام گزینه به تقطیع هجایی بیت زیر اشاره شده است؟

- «شبان آهسته می نالم مگر دردم نهان ماند»
(۱) - UU-U--U---U--U
(۲) ---U---U---U---U
(۳) --U--U--U--U--U
(۴) --UU--UU--UU--UU

۱۶۹- تقطیع هجایی کدام بیت با بیت «ماه است رویت یا ملک قند است نعلت یا نمک / بنمای پیکر تا فلک مهر از دوپیکر برکند» یکسان است؟

- (۱) دختر از این قبیل اگر هست هماره تا ابد
(۲) گم تو را کامی برآید دیر زود از وصل یار
(۳) بنگر ز هجرت چون شدم سرگشته چون گردون شدم
(۴) ز دستم بر نمی خیزد که انصاف از تو بستانم

۱۷۰- در کدام گزینه هر دو آرایه «واج آرایه» و «واژه آرایه» به کار رفته است؟

- (۱) وگر چنان که در آن حضرت نباشد بار
(۲) من گدا و تمنای وصل او هیهات
(۳) اگر چه دوست به چیزی نمی خرد ما را
(۴) چه باشد از شود از بند غم دلش آزاد

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی (۲) (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- کدام عبارت درباره تاریخ ادبیات فارسی در قرن های دهم و یازدهم نادرست است؟

- (۱) شاعران این دوره تشخیص داده بودند که سبک عراقی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه ذهنی و تخیلی یافته است و با ادامه پای بندی به سنن ادبی ناپود می شود. پس باید به سوی حقیقت گویی و واقع گویی بازگشت.
(۲) مکتب وقوع نتیجه چاره اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود و بازتاب طبیعی محیط اجتماعی قرن دهم بود که البته راه به جایی نبرد.
(۳) شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند؛ و گسترش زبان فارسی را تهدیدی برای استمرار قدرت خویش می دانستند و از رواج آن جلوگیری می کردند.
(۴) در این دوره از یک سو به دلیل کم توجهی و بی مهری شاهان صفوی نسبت به شاعران و از سوی دیگر شاعران نوازی و ادب گرایی سلاطین هند، شاعران به دربارهای هند روی آوردند.

۱۷۲- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بیدل دهلوی: از ویژگی های عمده شعرش، مضمون های پیچیده و استعاره های رنگین، خیال انگیز و سرشار از ابهام و تخیل های رمز آمیز شاعرانه است.
(۲) کلیم کاشانی: ضرب المثل ها و الفاظ محاوره سخن او را برجسته ساخته است. وی با به کار بردن مضمون های ابداعی فراوان «خلاق المعانی اول» لقب گرفت.
(۳) صائب تبریزی: برخی از تکبیت های غزلش شاهکارهایی از ذوق و اندیشه اند و بسیاری از آن ها به صورت ضرب المثل رواج یافته اند. صائب را خدانوگار مضامین تازه شعری دانسته اند.
(۴) وحشی بافقی: سبک شعرش حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است و واقع گرایی شاخصه اصلی آن است.

۱۷۳- وزن کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) مراعات دهقان کن از بهر خویش
(۲) چنان بود در عهد اول که دیدی
(۳) زهی دین و دانش، زهی عدل و داد
(۴) دعا کن به شب چون گدایان به سوز
- که مزبور خوش دل کند کار بیش
جهانی پر آشوب و تشویش و تنگی
زهی ملک و دولت که پاینده باد
اگر می کنی پادشاهی به روز

۱۷۴- وزن عروضی بیت «ملک جهان چیست که تا او به جهان فخر کند / فخر جهان راست که او هست خداوند او» با کدام بیت یکسان است؟

- (۱) ای بگرفته از وفا گوشه کران چرا
(۲) زین باده می خواهی برو اول تنک چون شیشه شو
(۳) جمع تو دیدم پس از این هیچ پریشان نشوم
(۴) شاه در این دم به بزم پای طرب در نهاد
- بر من خسته کرده ای روی گران چرا
چون شیشه گشتی برشکن بر سنگ ما بر سنگ ما
راه تو دیدم پس از این همره ایشان نشوم
بر سر زانوی شه تکیه و بالین که راست

۱۷۵- ابیات زیر از یک غزل انتخاب شده اند. با توجه به عناصر نظم ساز، کدام گزینه برای کامل کردن آن ها مناسب است؟

- «ای در زمین ما را قمر ای نیم شب ما را سحر
..... هم ماهی و هم مشتری
- ای یار بی سامان من - بگذار سر بر شانه من
ای ابر شکر بار من
هم این سری هم آن سری»

- (۲) ای یار بی سامان من - بگذار سر بر شانه من
(۴) آتش مزن بر جان من - بنشین کنارم دلدار من

- (۱) هم رهزنی هم ره بری - هم گنج و استظهار من
(۳) هم آتشی هم شور من - می خواهمت ای غم گسارم

۱۷۶- در کدام بیت «استعاره پنهان» به کار نرفته است؟

- (۱) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید
(۲) در آفاق گشاده است ولیکن بسته ست
(۳) مرا برف باریده بر پر زاغ
(۴) آتش رخسار گل خرمن بلبل بسوخت
- شرمنده رهروی که عمل بر مجاز کرد
از سر زلف تو در پای دل ما زنجیر
نشاید چو بلبل تماشای باغ
چهره خندان شمع آفت پروانه شد

۱۷۷- در کدام بیت هر دو آرایه «استعاره مکنیه» و «استعاره مصرحه» وجود دارد؟

- (۱) آتش عشق در این پرده ناموس ز نیم
(۲) تو سرو جویباری، تو لاله بهاری
(۳) چو در دست است رودی خوش بزم مطرب سرودی خوش
(۴) طوطی طبع شوخ من گر که شکرشکن شود
- هرچه هستیم بر خلق نمودار شویم
تو یار غم گساری، تو حور دل ربایی
که دست افشان غزل خوانیم و پاکوبان سراندازیم
کام زمانه را پر از شکر جان فرا کند

۱۷۸- در کدام گزینه «اضافه استعاری» وجود دارد؟

- (۱) یارب این آتش که بر جان من است
(۲) خنده ای بر دهنست آمد و رفت
(۳) بده آن باده نوشین که ندارم سر خویش
(۴) مس وجود دهی کیمیای عشق بری
- سرد کن زان سان که کردی بر خلیل
که خزان ریشه عمرت زد و رفت
کان که از خویش کند بی خبرم خویش آن است
بیا بگو که در این ره که را زبان آمد؟

۱۷۹- آرایه «استعاره مصرحه» در کدام گزینه بیش تر از سایر گزینه هاست؟

- (۱) ای چو شیرین، به دهان پسته، به گفتار شکر
(۲) زاله از نرگس فروبارید و گل را آب داد
(۳) از فندق تو هیچ نخیزد به جز نبات
(۴) لؤلؤ لالا همی بارم ز عشقش در کنار
- در حدیث آی و از آن پسته فروبار شکر
وز تگرگ روح پرور، مالش عتاب داد
در پسته تو هیچ ننگجد مگر سخن
کز کنارم ناگهان آن لؤلؤ لالا گذشت

۱۸۰- در کدام گزینه «استعاره مکنیه» به کار رفته است؟

- (۱) ما شیبی دست برآریم و دعایی بکنیم
(۲) آن که بی جرم برنجید و به تیغم زد و رفت
(۳) خشک شد بیخ طرب راه خرابات کجاست؟
(۴) مدد از خاطر رندان طلب ای جان ور نه
- غم هجران تو را چاره ز جایی بکنیم
بازش آرید خدا را که صفایی بکنیم
تا در آن آب و هوا نشو و نمایی بکنیم
کار صعب است مبادا که خطایی بکنیم

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم (۱۸۵ – ۱۸۱):

۱۸۱- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ بِنِيانٍ مَرْصُوعٍ﴾:

- ۱) بی شک خداوند کسانی را دوست دارد که به صف در راه او می‌جنگند؛ آن‌ها همانند ساختمان مستحکم‌اند.
- ۲) در حقیقت خدا آنان را که در راه او کشته می‌شوند، دوست دارد؛ گویی آن‌ها ساختمان استواری هستند.
- ۳) البته که خداوند کسانی را که در صف او می‌جنگند، دوست دارد؛ آنان مثل ساختمان مستحکم هستند.
- ۴) قطعاً الله هر که را در صف و در راهش بجنگد، دوست دارد؛ آن‌ها به ساختمان استواری می‌مانند.

۱۸۲- عین الخطأ:

- ۱) عندما يُشاهد عمل حسن من الطفل يجب تشجيعه؛ وقتی کار خوبی از کودک دیده می‌شود، تشویقش واجب است!
- ۲) يستهلك بعض المواطنين الأدوية دون أن يسمح لهم الطبيب؛ برخی از شهروندان بدون آن‌که پزشک به آن‌ها اجازه دهد، داروها را مصرف می‌کنند!
- ۳) لعلنا نواجه صعوبات كثيرة في حياتنا؛ شاید در زندگی خود با سختی‌های بسیاری روبرو شده باشیم!
- ۴) إنما الناس خلقوا من طينة واحدة؛ مردم فقط از یک گِل آفریده شده‌اند!

۱۸۳- «ليت الفاجر بنسبه يعلم يوماً أن التواضع يرفع قيمة الإنسان»:

- ۱) ای کاش افتخارکننده به دودمان خود روزی بداند که تواضع ارزش انسان را بالا می‌برد!
- ۲) امید است که انسان فخرکننده به دودمانش بداند که تواضع است که ارزش انسان را بالا می‌برد!
- ۳) شاید فخرفروش به دودمان خود روزی بی‌ببرد که ارزش انسان با فروتنی بالا می‌رود!
- ۴) کاش مفتخر به اصل و نسب می‌دانست که فروتنی قیمت انسان را بالا می‌برد!

۱۸۴- «در استفاده از این نوع از حشره‌کش‌ها هیچ خطری انسان را تهدید نمی‌کند»:

- ۱) لا تهدد للإنسان في الاستفادة من هذا النوع من مبيدات الحشرات
- ۲) إنَّ في استخدام هذا النوع من مبيدات الحشرات ليس خطراً للإنسان!
- ۳) لا تهدد الإنسان الاستفادة من أي نوع من مبيدات الحشرات!
- ۴) لا خطر يهدد البشر في استخدام هذا النوع من مبيدات الحشرات!

۱۸۵- عین الخطأ في المقصود من هذه العبارة «تعرف الأشياء بأضدادها»:

- ۱) لو لا التور ما عرف الظلام!
- ۲) لا تسأل الغني أحوال الفقير!
- ۳) إذا رأينا مجنوناً علمنا بأنَّ العاقل ليس كذلك!
- ۴) لا يمكن أن نعرف الأشياء إلا إذا عرفنا ما يقابلها!

■ عین التصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۱۸۶ و ۱۸۷):

۱۸۶- «... لا علم لنا إلا ما علمتنا إنك أنت علام الغيوب»:

- ۱) علام: اسم - مفرد مذکر - اسم مبالغة - مبني / خبر «إن» المشبهة بالفعل و مرفوع
- ۲) الغيوب: اسم - جمع مکتسر أو تكتسير - معرّف بأل - معرب / مضاف إليه و مجرور
- ۳) علم: اسم - مفرد مذکر - نكرة - معرب / اسم «لا» النافية للجنس و مرفوع
- ۴) علمت: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (من باب «تفعيل») - متعدّ / فعل و فاعله محذوف

۱۸۷- «للتقط استعمال آخر في الصناعة فيصنع منه معجون الأسنان»:

- ۱) استعمال: اسم - مفرد مذکر - مصدر (من باب «استفعال») - نكرة - معرب / مبتدأ و مرفوع و الجملة اسمية
- ۲) يصنع: مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب «إفعال») - مجهول / فعل و نائب فاعله «معجون» و الجملة فعلية
- ۳) آخر: مفرد مذکر - اسم فاعل - نكرة - معرب / صفة لموصوف «استعمال»
- ۴) معجون: مفرد مذکر - اسم مفعول (من الفعل المجزء الثلاثي) - معرفة (علم) / نائب فاعل و مرفوع

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۹۰ - ۱۸۸):

۱۸۸- عین الخطأ:

- (۱) الأسمدة: موادّ كيميائية تقوي التراب لنموّ النباتات بشكل أفضل.
- (۲) المطّاط: مادّة كالتفط و البنزين تُستخدم في صناعات مختلفة.
- (۳) الآبار: جهاز يُستخرج به التفط من أعماق الأرض.
- (۴) الإنذار: علامة تدلّ على خطر قريب الوقوع.

۱۸۹- عین الخطأ حسب القواعد:

- (۱) إنّما الناس مختلفون في لغاتهم!
- (۲) إنّ الناس مختلفين في لغاتهم!
- (۳) إنّ الناس يختلفون في لغاتهم!
- (۴) يختلف الناس في لغاتهم!

۱۹۰- عین الصحيح عن «لا» النافية للجنس:

- (۱) لا أتعلم على رجل يكذب في كثير من الأحيان!
- (۲) لا الخیر إلاّ في الكلام القليل!
- (۳) لا فائز في مباراة كرة المنضدة إلاّ فريقنا!
- (۴) لا تفاخر بالنسب محمودًا!

تاریخ

۱۹۱- تحول چشمگیر شعر و ادب فارسی که «نهضت بازگشت ادبی» نام گرفت، در دوره کدام سلسله پدید آمد؟

- (۱) صفویه
- (۲) افشاریه
- (۳) زندیه
- (۴) قاجاریه

۱۹۲- کدام عبارت‌ها از خصوصیات شیوه تاریخ‌نگاری نوین ایران‌اند؟

- (الف) استفاده از روش تحقیق علمی
- (ب) بهره‌برداری از منابع، اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آن‌ها
- (ج) تمرکز بر بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان
- (د) بومی‌سازی شیوه‌های نگارش تاریخ
- (ه) نگارش یافته‌های تاریخی به زبان علمی و پیچیده

- (۱) الف - ب
- (۲) الف - ج
- (۳) ب - ج - ه
- (۴) ب - د - ه

۱۹۳- کدام گزینه، از اقدامات «پتر کبیر» برای تبدیل روسیه به یک قدرت بزرگ نبود؟

- (۱) تقویت ارتش به ویژه نیروی دریایی
- (۲) استخدام کارشناسان اروپایی
- (۳) سپردن زمام امور به حکومت مشروطه
- (۴) تأسیس مدارس و دانشگاه‌های جدید

۱۹۴- کدام‌یک از تحولات زیر، در دوره سلطنت «فتحعلی‌شاه قاجار» به وقوع پیوست؟

- (۱) تنش‌هایی میان دو کشور ایران و عثمانی بروز کرد.
- (۲) قائم‌مقام فراهانی، از مقام وزارت برکنار و کشته شد.
- (۳) دولت انگلیس از حاکم نافرمان هرات و دیگر امیران شورشی افغان حمایت کرد.
- (۴) امتیاز تأسیس یک واحد نظامی حرفه‌ای با عنوان بریگاد قزاق به روسیه واگذار شد.

۱۹۵- موارد «الف»، «ب» و «ج»، به ترتیب مربوط به کدام عهدنامه‌ها و قراردادهای ایران در زمان حکومت قاجار می‌باشند؟

- (الف) مناطقی از سیستان و بلوچستان از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان شد.
- (ب) ایران متعهد گردید که به اتباع روسیه، حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) بدهد.
- (ج) ایران از داشتن گشتی جنگی در دریای خزر محروم شد.

- (۱) گلداسمیت - گلستان - ترکمانچای
- (۲) پاریس - گلستان - گلستان
- (۳) پاریس - ترکمانچای - ترکمانچای
- (۴) گلداسمیت - ترکمانچای - گلستان

۱۹۶- نادرشاه افشار با کدام هدف «جان‌تئون» انگلیسی را به استخدام خود درآورد؟

- (۱) سازماندهی تشکیلات اداری
- (۲) تجدید سازمان ارتش ایران
- (۳) گسترش تجارت با اروپا
- (۴) تأسیس نیروی دریایی

۱۹۷- به کدام دلیل در زمان فتحعلی شاه قاجار، دولت فرانسه به اتحاد سیاسی و نظامی با ایران روی آورد؟

- (۱) قصد داشت از اختلافات ایران و عثمانی برای ادامه تسلط بر مصر استفاده کند.
- (۲) ایران مناسب‌ترین راه دستیابی ناپلئون به هند بود.
- (۳) برای فتح روسیه به کمک دولت ایران نیاز داشت.
- (۴) ناپلئون در رقابت با روسیه و انگلستان به دنبال گرفتن امتیازات اقتصادی از ایران بود.

۱۹۸- کدام عبارت‌ها، درباره «بریگاد قزاق»، از مهم‌ترین نیروهای نظامی ایران در دوره قاجار به درستی بیان شده‌اند؟

- (الف) در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی، کارایی زیادی از خود نشان داد.
- (ب) با تلاش میرزا تقی‌خان امیرکبیر، امتیاز تأسیس این واحد نظامی به روسیه واگذار شد.
- (ج) تشکیلات نظامی بریگاد قزاق، به دلیل ناکارآمدی افسران روس، نظم و انسجام مناسبی نداشت.
- (د) بیش‌تر به عنوان نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنت و دفع‌کننده شورش‌ها و اعتراض‌های داخلی عمل می‌کرد.
- (ه) نفرات این نیرو در اوج گسترش کم‌تر از ۱۰ هزار نفر بود.

- (۱) الف - ج - ه (۲) ب - ج - د (۳) الف - ب (۴) د - ه

۱۹۹- روس‌ها پس از تسخیر مناطق وسیعی از سرزمین‌های ایرانی در شرق دریای کاسپی، کدام عهدنامه را بر حکومت قاجار تحمیل کردند؟

- (۱) گلستان (۲) آخال (۳) ترکمانچای (۴) پاریس

۲۰۰- کدام گزینه از شروط نادر در شورای دشت مغان برای پذیرفتن سلطنت بود؟

- (۱) یاری بزرگان ایلات برای جنگ با دولت عثمانی
- (۲) حمایت بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی
- (۳) امتناع از پذیرفتن عنوان شاه
- (۴) موروثی شدن سلطنت در خاندان او

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۲۰۱ تا ۲۱۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۲۱۱ تا ۲۲۰ فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سوالات ۲۰۱ تا ۲۱۰)

۲۰۱- دوره کدام سلسله را می‌توان سرآغاز ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن در جامعه آریایی دانست؟

- (۱) سلوکیان (۲) مادها (۳) هخامنشیان (۴) ساسانیان

۲۰۲- در دوره حکومت خسرو انوشیروان ساسانی، کدام سرزمین به کمک نیروی دریایی فتح شد؟

- (۱) ارمنستان (۲) یمن (۳) بین‌النهرین (۴) هند

۲۰۳- کدام پادشاه هخامنشی بنیان‌گذار و طراح اصلی نظام سیاسی اداری حکومت هخامنشیان شناخته می‌شود؟

- (۱) داریوش اول (۲) اردشیر اول (۳) کورش بزرگ (۴) داریوش دوم

۲۰۴- کدام گزینه از اقدامات شاپور دوم، پادشاه ساسانی، در دوره حکومت خود می‌باشد؟

- (۱) به اسارت درآوردن والرین امپراتور روم
- (۲) پذیرش آیین مزدک
- (۳) سرکوب و گوشمالی اعراب مهاجم
- (۴) اصلاحات اداری، نظامی و اقتصادی

۲۰۵- «دومین» و «نخستین» پایتخت سلوکیان به ترتیب کدام شهرها بود؟

- (۱) سلوکیه - انطاکیه (۲) انطاکیه - سلوکیه (۳) تیسفون - سلوکیه (۴) سلوکیه - تیسفون

۲۰۶- کدام یک از وقایع زیر، مربوط به دوران پادشاهی مهرداد دوم اشکانی می‌باشد؟

- (۱) اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند
- (۲) ایالات پارت و گرگان از دست سلوکیان خارج شد.
- (۳) روم با سپاهی بزرگ و مجهز به منطقه بین‌النهرین هجوم آورد.
- (۴) سپاه روم به فرماندهی کراسوس، در مقابل سپاه ایران مغلوب شد.

۲۰۷- بهرام چوبین، سردار مشهور ساسانیان با پشتیبانی بزرگان علیه کدام پادشاه سر به شورش برداشت و او را از قدرت برکنار نمود؟

- (۱) خسرو پرویز (۲) خسرو انوشیروان (۳) یزدگرد سوم (۴) هرمز چهارم

۲۰۸- پادشاهان ساسانی به منظور ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور به کدام اقدام دست زدند؟

- (۱) حکومت‌های موروثی محلی را سرنگون کردند و نیروی ویژه ده هزار نفری به نام سپاه جاویدان تشکیل دادند.
(۲) همانند پادشاهان هخامنشی ادعا کردند که بنا به خواست اهوره‌مزدا به مقام شاهی رسیده و حکومت آنان مورد تأیید او است.
(۳) سپاهی دائمی و نیرومند تشکیل دادند و اقدام به توسعه و تقویت دیوان‌سالاری منسجم و منظمی کردند.
(۴) مناطق مختلف کشور به ویژه نواحی شمالی، مرکزی و شرقی آن را تحت نظارت و سلطه مستقیم خود قرار دادند.

۲۰۹- در دوره حکومت ساسانیان، زنان طبقه اشراف با کدام مشخصه از دیگر زنان متمایز بودند؟

- (۱) برخورداری از حق تحصیل (۲) نوع لباس و زیورآلات
(۳) اصالت نسب و خون (۴) حق انحصاری ازدواج با طبقات حاکم

۲۱۰- نمونه‌های گوناگونی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در میان ایرانیان در زمان هخامنشیان را در کدام منبع دست اول این

دوران می‌توان یافت؟

- (۱) کتیبه‌های شاهان هخامنشی (۲) اوستا کتاب دینی زرتشتیان
(۳) هرودت و دیگر مورخان یونانی (۴) نقش برجسته‌های هخامنشی

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سؤالات ۲۱۱ تا ۲۲۰)

۲۱۱- پایتخت آخرین ایلخانان مغول کدام شهر بود؟

- (۱) مراغه (۲) تبریز (۳) اردبیل (۴) سلطانیه

۲۱۲- بلافاصله پس از مرگ تیمور گورکانی، حکومت ایران چه سرنوشتی یافت؟

- (۱) شاهرخ، پسر و جانشین او بر سراسر ایران حکومت کرد.
(۲) حکومت تیموریان به مناطق شرقی ایران محدود شد.
(۳) رقابت و ستیز بین تیموریان و صفویان آغاز شد.
(۴) ترکمانان قراقویونلو و آق قویونلو ایران را بین خود تقسیم کردند.

۲۱۳- متن زیر مربوط به دوره حکومت کدام سلسله است؟

«در این دوره، کتاب‌هایی با قطع بزرگ پدید آمد، کیفیت خوب و فراوانی کاغذ و مواد نگارگری از قبیل رنگ و طلا در پدید آمدن کتاب‌های مصور به هنرمندان کمک زیادی کرد.»

- (۱) تیموریان (۲) ایلخانان (۳) سلجوقیان (۴) صفویه

۲۱۴- شاعر و وزیر سلطان حسین میرزا بایقرا که پشتیبان و مشوق جدی هنر و هنرمندان بود، چه نام داشت؟

- (۱) حمدالله مستوفی (۲) قوام‌الدین شیرازی (۳) امیرعلیشیر نوایی (۴) عطاملک جوینی

۲۱۵- بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان حکمران مشهور ایلخانی، با کدام هدف انجام شد؟

- (۱) جذب مغولان به اسلام و فرهنگ ایرانی (۲) پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی
(۳) احیای تجارت در مسیر جاده ابریشم (۴) اتحاد و یکپارچگی سیاسی قلمرو ایلخانان

۲۱۶- کدام گزینه درباره کاخ‌ها و بناهای برج‌مانندی که از عصر غزنوی باقی مانده‌اند، به درستی بیان شده است؟

- (۱) کاشی‌ها و گچ‌بری‌های آن‌ها نمونه‌ای عالی از هنر این دوره محسوب می‌شوند.
(۲) شامل بناهای مذهبی و غیرمذهبی تزیین شده با نقوش هندسی‌اند.
(۳) الگویی برای معماران در دوره‌های بعدی شدند.
(۴) آرامگاه مشاهیر عصر خود بودند.

۲۱۷- کدام بخش شهرها و به کدام دلیل، در دوره سلجوقی گسترش بیش‌تری یافت؟

- (۱) کهنه‌دژ - وجود نهادهای اداری و اهمیت سیاسی اجتماعی (۲) ربض - وجود نهادهای اداری و اهمیت سیاسی اجتماعی
(۳) ربض - رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها (۴) کهنه‌دژ - رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
وبسایت DriQ.com مشاهده کنید.

سوال دوازدهم انسانی

۲۱۸- هر یک از تحولات زیر به ترتیب مربوط به دوران کدام فرمانروای سلجوقی است؟

- وسیع‌ترین قلمرو یک حکومت در ایران دوران اسلامی

- از بین رفتن یا مطیع شدن بیش‌تر خاندان‌ها و حکومت‌های محلی

(۱) ملکشاه - آلب ارسلان (۲) ملکشاه - طغرل (۳) آلب ارسلان - طغرل (۴) آلب ارسلان - ملکشاه

۲۱۹- کدام سیاست دولت غزنوی، هم در زمان محمود غزنوی و هم پسر وی مسعود، دنبال شد؟

(۱) حمله به هند (۲) کشتار شیعیان ری (۳) مخالفت با عباسیان (۴) توسعه قلمرو در خراسان

۲۲۰- چند مورد از عبارتهای زیر، درباره ویژگی‌های فضای دینی عصر تیموری به درستی بیان شده است؟

(الف) اختلاف و تفرقه بین پیروان مذاهب و فرق اسلامی، در این دوره افزایش یافت.

(ب) مدارس، مساجد و خانقاه‌های بسیاری ساخته شد.

(ج) نفوذ مذهب شیعه به حدی رسید که تیمور و جانشینان به این مذهب گرویدند.

(د) شیعیان و صوفیان با محدودیت‌ها و سخت‌گیری‌های زیادی مواجه بودند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

جغرافیا

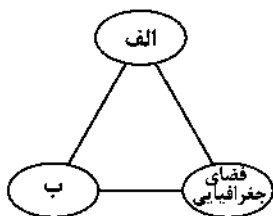
۲۲۱- کدام گزینه در ارتباط با ارکان اصلی آمایش سرزمین، نمودار زیر را به درستی کامل می‌کند؟

(۱) الف: عدالت اجتماعی ب: توسعه اقتصادی

(۲) الف: اقتصادی ب: محیط زیست

(۳) الف: انسان ب: فعالیت

(۴) الف: اجتماعی - فرهنگی ب: محیط زیست

۲۲۲- مکانی که مردم بر حسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است، چه نامیده می‌شود؟

(۱) موقعیت (۲) هسته اولیه (۳) حوزه نفوذ (۴) ناحیه

۲۲۳- کدام گزینه به ترتیب محدوده تعداد جمعیت در «هاملت» و «شهر کوچک» در سلسله مراتب سکونتگاه‌ها در اروپا را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) (۱۰۰-۱۰۰۰) - (۲۵,۰۰۰-۲۵۰,۰۰۰) (۲) (۲۵,۰۰۰-۲۵۰,۰۰۰) - (۱۰۰-۲۵۰۰)

(۳) (۱۰۰-۱۰۰۰) - (۲۵,۰۰۰-۲۵۰,۰۰۰) (۴) (۱۰۰-۲۵۰۰) - (۲۵,۰۰۰-۲۵۰,۰۰۰)

۲۲۴- کدام گزینه به ترتیب شاخص‌های تعریف «آستانه جمعیتی نفوذ» و «دامنه نفوذ» را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) کالا و خدمات - جمعیت و عملکرد (۲) بیش‌ترین مسافت - کالا و خدمات

(۳) حداقل جمعیت - بیش‌ترین مسافت (۴) جمعیت و عملکرد - حداقل جمعیت

۲۲۵- کدام گزینه میزان رشد سالیانه شهرنشینی سال‌های اخیر در «آسیا و آفریقا» و «سایر نواحی جهان» را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

(۱) ۱/۵ درصد - ۰/۴ درصد (۲) ۰/۴ درصد - ۱/۵ درصد (۳) ۲/۵ درصد - ۴/۵ درصد (۴) ۰/۴ درصد - ۲/۵ درصد

۲۲۶- کدام گزینه جهت بیش‌ترین مگالاپلیس در ایالات متحده آمریکا را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) شمال شرقی (۲) غرب (۳) جنوب شرقی (۴) شمال غربی

۲۲۷- کدام گزینه در تعریف «ابرشهر» درست است؟

(۱) برخی شهرها به سبب نقش آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی، دارای حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان هستند.

(۲) به بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور می‌گویند.

(۳) با افزایش جمعیت کلان‌شهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها، این منطقه به وجود می‌آید.

(۴) حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورند.

۲۲۸- کدام گزینه به ترتیب تعداد شهرهای بالای ۱۰ میلیون نفر در جهان در سال «۱۹۹۰» و «امروزه» را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) ۲۸ - ۴۱ (۲) ۱۰ - ۲۸ (۳) ۱۵ - ۴۱ (۴) ۸ - ۳۸

۲۲۹- کدام گزینه یکی از ارکان مهم پایداری شهری و شهر سالم را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) توجه به زیباسازی و مبلمان شهری
(۲) کم بودن زاغه‌نشینی و افزایش تجهیزات و خدمات عمومی
(۳) به حداقل رساندن آلودگی و تخریب محیط زیست
(۴) استفاده از شهر هوشمند و کم بودن آسیب‌های اجتماعی

۲۳۰- کدام ابزار در شهرهای هوشمند، اطلاعات را در سامانه‌های مختلف جمع‌آوری و پردازش می‌کند؟

- (۱) Caris (۲) Wi-Fi (۳) حسگر (۴) GIS

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۲۳۱ تا ۲۴۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲، شماره ۲۴۱ تا ۲۵۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سؤالات ۲۳۱ تا ۲۴۰)

۲۳۱- کدام گزینه، نشان‌دهنده استان‌های کم‌جمعیت در کشور ایران است؟

- (۱) آذربایجان شرقی - فارس
(۲) کرمان - سیستان و بلوچستان
(۳) خراسان جنوبی - آذربایجان غربی
(۴) ایلام - سمنان

۲۳۲- میزان موالید در کشور مکزیک ۳,۰۰۰,۰۰۰ نفر و میزان مرگ و میر ۱,۰۰۰,۰۰۰ نفر و کل جمعیت ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ است. حدوداً در چند سال آینده جمعیت آن کشور دو برابر می‌شود؟

- (۱) ۴۲ (۲) ۵۲ (۳) ۲۸ (۴) ۶۰

۲۳۳- کدام گزینه مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) مهاجرت از روستا به شهر
(۲) حرکت هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی
(۳) کاهش تولیدات داخلی و واردات زیاد کالا
(۴) مهاجرت اجباری

۲۳۴- کدام موارد در ارتباط با ساختمان جمعیت در ایران به درستی بیان شده است؟

الف) در گذشته، آمار جمعیت نقش مهمی در تصمیم‌گیری‌های برنامه‌ریزان داشت.

ب) در هرم سنی ایران، جوانان بیش‌ترین جمعیت را دارا هستند.

ج) هرم سنی کشور اکوادور رو به پیری و کشور آلمان رو به جوانی است.

د) رشد طبیعی جمعیت کشور ایران در سال ۱۳۹۵، ۱/۲۴ درصد بوده است.

- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) الف - د (۴) ج - د

۲۳۵- کدام گزینه دلیل مهاجرت رزم‌آوران قبايل گرد را در زمان شاه‌عباس به مرزهای شمال شرقی کشور به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) مشکلات اقتصادی (۲) خشکسالی (۳) شورش حکمران داخلی (۴) حفظ مرزهای شمالی ایران

۲۳۶- به ترتیب در زمان کدام حکومت‌ها، کشور به «۷۲ بخش» و «۳۱ ایالت» تقسیم شده بود؟

- (۱) سلوکیان - عباسیان
(۲) اشکانیان - امویان
(۳) هخامنشیان - عباسیان
(۴) سلوکیان - امویان

۲۳۷- کدام گزینه، تقسیمات کشوری دوره سلسله ساسانیان را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) ایالت - خوره - تسوگ - قصبه
(۲) سرزمین - خوره - تسوگ - رستاک
(۳) ایالت - ولایت - بلوک - قصبه
(۴) سرزمین - ولایت - بلوک - دهستان

۲۳۸- در دوره قاجار کشور به ایالت و ولایت تقسیم شده بود.

- (۱) ۲۴ - ۱۲ (۲) ۸ - ۲۴ (۳) ۴ - ۱۲ (۴) ۱۲ - ۳۶

۲۳۹- به طور کلی تقسیمات کشوری در یک کشور متناسب با چه عواملی تغییر می‌کند؟

- (۱) بومی و غیربومی بودن
(۲) موقعیت و زمان
(۳) عوامل طبیعی و انسانی
(۴) محدوده جغرافیایی و افزایش جمعیت

۲۴۰- کدام نقشه زیر نشان‌دهنده شهرستان در کشور ایران است؟

زوج درس ۲

جغرافیا (۲) (سوالات ۲۴۱ تا ۲۵۰)

۲۴۱- به ترتیب «استخراج معادن»، «زراعت»، «حمل و نقل» و «فناوری اطلاعات» مربوط به کدام نوع فعالیت‌های اقتصادی در ایران است؟

- (۱) دوم - اول - دوم - چهارم
(۲) اول - دوم - دوم - سوم
(۳) اول - اول - سوم - چهارم
(۴) دوم - دوم - سوم - چهارم

۲۴۲- کدام کشورها در جهان در نتیجه انقلاب سبز ۱۹۷۰، در تولید برنج به خودکفایی رسیدند؟

- (۱) چین - هند
(۲) هند - پاکستان
(۳) پاکستان - فیلیپین
(۴) چین - فیلیپین

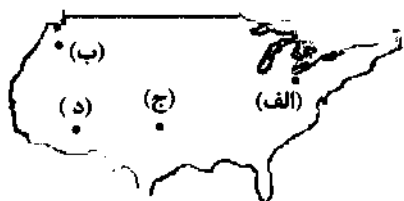
۲۴۳- کدام گزینه نواحی خودمختار در جهان را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) لندن - بندر هنگ‌کنگ
(۲) کردستان - لندن
(۳) اوکراین - مسکو
(۴) نخجوان - کردستان عراق

۲۴۴- کدام نواحی جهان دارای محصولات پلاتیشن هستند؟

- (۱) نواحی سرد و خشک
(۲) نواحی خشک و گرم
(۳) نواحی معتدل و مرطوب
(۴) نواحی گرم و مرطوب استوایی

۲۴۵- با توجه به نقشه زیر، نواحی صنعتی ایالات متحده آمریکا، بیش‌تر در کدام قسمت این کشور قرار دارند؟

- (۱) الف
(۲) ب
(۳) ج
(۴) د

۲۴۶- کدام موارد، نواحی صنعتی مهم اروپای شرقی هستند؟

- (۱) استونی - لیتوانی
(۲) اوکراین - بلغارستان
(۳) جمهوری چک - لهستان
(۴) بلغارستان - جمهوری چک

۲۴۷- موقعیت‌های جغرافیایی بیان‌شده در کدام گزینه به ترتیب مربوط به مناطق تشکیل اتحادیه «نفتا» و «اگو» هستند؟

- (۱) آمریکای جنوبی - آسیای جنوب شرقی
(۲) آسیای جنوب شرقی - آمریکای جنوبی
(۳) آمریکای شمالی و مرکزی - آسیای غربی
(۴) آسیای غربی - آمریکای شمالی و مرکزی

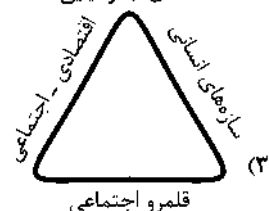
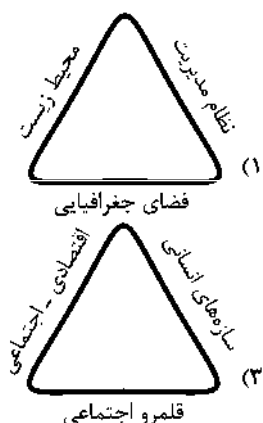
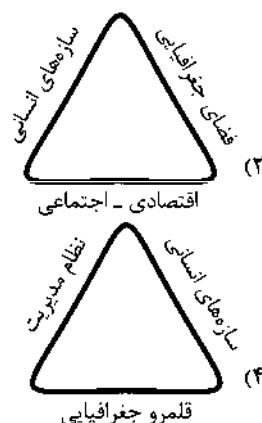
۲۴۸- کدام بندر ایران، منطقه آزاد تجاری - صنعتی است؟

- (۱) قشم
(۲) خرمشهر
(۳) انزلی
(۴) جاسک

۲۴۹- کدام گزینه به ترتیب مثالی از کشورهای نواحی «پیرامون»، «مرکز» و «نیمه پیرامون» اقتصادی در جهان را به درستی نشان می‌دهد؟

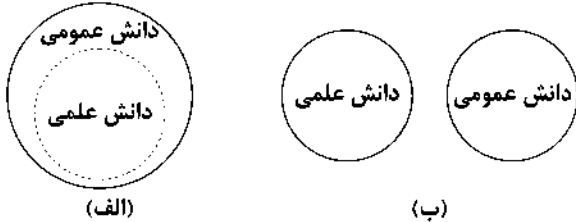
- (۱) افغانستان - استرالیا - چین
(۲) ایالات متحده آمریکا - کره جنوبی - مراکش
(۳) بنگلادش - سنگاپور - ژاپن
(۴) کره جنوبی - نامیبیا - پرو

۲۵۰- کدام گزینه ارکان ناحیه سیاسی را به درستی نشان می‌دهد؟

۲۵۱- به ترتیب کدام گزینه با نمودارهای زیر مرتبط نیست؟

- (۱) دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت بلکه بازسازی واقعیت هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند - تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست و در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌باشد.
- (۲) دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود، بلکه دانش‌های فراطبعی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود و دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیش‌تری برخوردار است - دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید، ولی دانش عمومی حاصل زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید.
- (۳) دانش علمی، راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است و برای اعتباریابی بیش‌تر و حفظ هویت خود با دانش عمومی ارتباط متقابل دارد - دانش عمومی، دانش موثق و معتبر است و در آن دانش‌های حقیقی و صحیح وجود دارد و پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است.
- (۴) برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند - هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار است و دانش عمومی به صورت نظام‌مند به دست می‌آید که ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد.

۲۵۲- هر عبارت به ترتیب پیامد کدام گزینه است؟

- گشودن مرزهای دانش علمی بر روی جهانیان توسط علوم اجتماعی و علوم انسانی بومی
- تعاریف متفاوت از دانش علمی
- هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

- (۱) شکل‌گیری علم ویژه - شکل‌گیری تعارض در ذخیره دانشی - اعتبار بیش‌تر دانش عمومی نسبت به دانش علمی
- (۲) سخن گفتن به زبان و منطق جهان‌شمول - هویت فرهنگی جهان‌های اجتماعی مختلف - رابطه متقابل دانش علمی و دانش عمومی
- (۳) شکل‌گیری دانشی همسو با هویت فرهنگی خودمان - دانش عمومی، پایه و اساس هرگونه دانشی است - دانش‌ها نه تنها کشف و بازخوانی واقعیت، بلکه بازسازی واقعیت هستند.
- (۴) سخن گفتن به زبان و منطق جهان‌شمول - سرایت رویکرد علمی جهان متجدد به جهان‌های دیگر - فروپاشی مرز میان دانش علمی و دانش عمومی

۲۵۳- در رابطه با کلمه مشخص شده، کدام گزینه درست است؟

- «آنان سایر علوم مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی دانستند.»
- (۱) در نیمه دوم قرن بیستم، کم‌کم رویکرد آن‌ها در محافل علمی رونق گرفت.
- (۲) در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای روش یر موضوع علوم تأکید کردند.
- (۳) آن‌ها بر استفاده همه علوم از یک موضوع، یعنی موضوعات طبیعی تأکید کردند.
- (۴) به این رویکرد و برداشت دامن زدند که فقط علم تجربی، علم است.

۲۵۴- به ترتیب هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

- بخشی از علوم انسانی است.
- دانشی مستقل است.
- برخی روش آن را همان روش علوم طبیعی می‌دانند.
- بر زندگی بشر سیطره یافته است.
- (۱) علوم اجتماعی - فلسفه - علوم اجتماعی - فناوری
- (۲) جامعه‌شناسی - علوم انسانی - علوم انسانی - علوم اجتماعی
- (۳) علوم اجتماعی - علوم اجتماعی - متافیزیک - فناوری
- (۴) روان‌شناسی - متافیزیک - فلسفه - علوم انسانی

۲۵۵- عبارتهای زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

(د)	اشتراک زبان‌شناسی و باستان‌شناسی	(ب)	قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.
می‌پذیریم که نتایج سودمندی دارند.	(ج)	در اثر کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آید.	(الف)

- مطالعه پدیده اجتماعی
- اصل وجود
- علوم طبیعی
- اسارت‌ها و ظلم‌ها

۲) ج - الف - د - ب

۱) د - ج - ب - الف

۴) ج - ب - الف - د

۳) ب - الف - ج - د

۲۵۶- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

الف) فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب برای دانشمندان، پیامد داوری و انتقاد علوم اجتماعی درباره پدیده‌های اجتماعی است.

ب) شکل‌گیری شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی متفاوت، پیامد ابعاد مختلف زندگی اجتماعی انسان است.

ج) پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

د) اصل وجود به معنای پرداختن به موجودی خاص مانند انسان است.

۲) ص - ص - ص - غ

۱) غ - غ - ص - غ

۴) ص - غ - غ - ص

۳) غ - ص - ص - ص

۲۵۷- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

«انتشار خبر دروغین فوت آلفرد نوبل، شیمی‌دان سوئدی، مخترع دینامیت و صاحب کارخانه اسلحه‌سازی بوفورس در یک روزنامه، او را به فکر انداخت که تصویر بهتری از خود برای آیندگان به جا گذارد.»

۱) علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند.

۲) علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند.

۳) علوم اجتماعی و فناوری حاصل از آن‌ها، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت و همچنین وسیله غلبه او بر محدودیت‌های طبیعی‌اند.

۴) علوم انسانی و علوم اجتماعی می‌توانند شیوه صحیح استفاده از علوم ابزاری و دانش‌های آن را نشان دهند.

۲۵۸- در ارتباط با هنر آشنایی‌زدایی، کدام گزینه نادرست است؟

۱) افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به موقعیت‌های اجتماعی می‌نگرند، ولی جامعه‌شناس باید تلاش کند تا به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعماق آن نزدیک شود.

۲) در زندگی ما انسان‌ها، نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر مأنوس، می‌توان آن‌ها را کشف کرد.

۳) جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنایی‌زدایی، از چشم‌انداز فردی غریبه به موقعیت‌های اجتماعی نگاه کند و در عین حفظ دانش عملی و عمومی به پیچیدگی و عمق آن موقعیت اجتماعی نزدیک‌تر شود.

۴) به معنای عادت‌زدایی است که ابتدا در حوزه ادبیات مطرح شد و برای فرقی گذاشتن میان زبان عادی و زبان شاعرانه به کار رفت و از آن‌جا به علوم اجتماعی راه یافت.

۲۵۹- هر عبارت به ترتیب نشانه کدام مفهوم است؟

- اتفاقات غیرمنتظره ما را از همکاری با دیگران باز نمی‌دارند.

- قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند، دوام می‌آورند و تغییر می‌کنند؟

- بیش‌تر به چشم آمدن پزشکی که بیماران خود را در مطب منتظر می‌گذارد.

- قواعدی که فرد برای راه رفتن صحیح تلاش می‌کند رعایت کند.

۱) قواعد اجتماعی - پرسش‌های جامعه‌شناسان در شناختن بی‌نظمی اجتماعی - پنهان ماندن بی‌نظمی از نظر انسان‌ها - نظم اجتماعی

۲) نظم اجتماعی - پرسش‌های جامعه‌شناسان در شناختن نظم اجتماعی - پنهان ماندن نظم‌ها از نظر انسان‌ها - نظم اجتماعی

۳) پدیده اجتماعی - پرسش‌های جامعه‌شناسان در فرآیند آشنایی‌زدایی - پنهان ماندن نظم‌ها از نظر انسان‌ها - کنش اجتماعی

۴) نظم اجتماعی - پرسش‌های جامعه‌شناسان در شناختن بی‌نظمی اجتماعی - پنهان ماندن قواعد اجتماعی از نظر انسان‌ها - پدیده اجتماعی

۲۶۰- کدام گزینه در ارتباط با تصویر زیر درست است؟

- (۱) در زندگی روزمره، نظم بیش‌تر به چشم می‌آید و بی‌نظمی از نظر پنهان است، مانند رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی.
 (۲) نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود که جای پدیده‌ها را همین قواعد تعیین می‌کنند و هر فرد تلاش می‌کند آن‌ها را رعایت کند.
 (۳) نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید، ولی اغلب دانسته‌های ما غلط از آب درمی‌آیند و از همکاری با دیگران باز می‌مانیم.
 (۴) گاهی دیگران مطابق انتظارات رفتار نمی‌کنند و حوادثی خلاف قواعد اجتماعی رخ می‌دهند.

جامعه‌شناسی (۱)

۲۶۱- عبارتهای زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

زوال معنا	(ب)	(ج)	رویکرد دنیابریز
(د)	به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند.	درهایی که جهان اجتماعی به روی ما می‌گشاید و درهایی که می‌بندد.	(الف)

- فرصت‌ها و محدودیت‌ها
 - عدم استفاده از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان
 - داوری درباره عقاید و ارزش‌ها به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.
 - پیامدهای جهان اجتماعی

(۱) ج - الف - ب - د (۲) ب - الف - د - ج (۳) ج - ب - الف - د (۴) ب - الف - ج - د

۲۶۲- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) زندگی اجتماعی به مثابه گفت‌وگوست.
 (ب) رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر جامعه و طبیعت را گسترش عقلانیت ذاتی می‌گویند.
 (ج) ما همواره می‌توانیم هرگونه که می‌خواهیم، جهان اجتماعی را بسازیم یا تغییر دهیم.
 (د) فرهنگ اساطیری پیامد انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.
 (۱) غ - غ - ص - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) غ - ص - ص - غ (۴) ص - غ - غ - ص

۲۶۳- هر عبارت به ترتیب پیامد، مفهوم و علت کدام گزینه است؟

- تنگ شدن عرصه بر کنش‌های عاطفی و اخلاقی
 - اسارت در نظام اجتماعی پیچیده
 - طرد شدن عناصر معنوی و مقدس
 (۱) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا - قفس آهنین - مواد و موجودات خام جهان همه در اختیار و کنترل بشرند
 (۲) کاهش کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا - زوال عقلانیت ذاتی - قفس آهنین
 (۳) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به هدف - روش‌های فراتجربی - از دست رفتن اراده و آزادی
 (۴) رواج کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم عقلانی تعقیب می‌کنند - صرفاً علوم تجربی علم است - رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا

۲۶۴- هر عبارت به ترتیب نشانه کدام نوع جهان اجتماعی و فرهنگ است؟

- همه ظرفیت‌ها و استعدادهای انسان را در خدمت این جهان به کار می‌گیرد.
 - غرب بعد از رنسانس یعنی چهارصد سال اخیر است.
 - فرهنگ اسلام و انبیای الهی
 - مانع شکوفایی فطرت آدمی می‌شود.
 (۱) جهان دنیوی - جهان متجدد - فرهنگ معنوی - فرهنگ سکولار
 (۲) جهان سکولار - فرهنگ دنیوی - فرهنگ معنوی - فرهنگ سکولار
 (۳) جهان دنیوی - جهان متجدد - فرهنگ توحیدی - فرهنگ اساطیری
 (۴) فرهنگ سکولار - فرهنگ اساطیری - فرهنگ توحیدی - جهان سکولار

۲۶۵- هر عبارت به ترتیب پیامد کدام گزینه است؟

- جهان اجتماعی جدید

- ارزیابی جهان اجتماعی

- پابرجا ماندن جهان اجتماعی

- قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی

(۱) خلاقیت و آگاهی نوین - پیامدهای جهان اجتماعی - رواج کنش‌های عاطفی و سنتی - گسترش عقلانیت ذاتی

(۲) پیدایش و گسترش خلاقیت و اراده نوین - علوم ابزاری و فناوری حاصل از آن - فرصت‌ها و محدودیت‌ها - گسترش عقلانیت ذاتی

(۳) مشارکت اجتماعی افراد - پیدایش و گسترش آگاهی و اراده نوین - برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی - علوم تجربی و فناوری حاصل از آن

(۴) پیدایش و گسترش آگاهی و اراده نوین - فرصت‌ها و محدودیت‌ها، آرمان‌ها و ارزش‌ها - مشارکت اجتماعی افراد - علوم ابزاری و فناوری حاصل از آن

۲۶۶- به ترتیب کدام گزینه به پرسش‌های زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- جهان اجتماعی چگونه تحقق می‌یابد؟

- چرا جهان متجدد، علوم فرائجری را علم نمی‌داند؟

- ارتباط فرصت‌ها و محدودیت‌های یک جهان اجتماعی چگونه است؟

(۱) با نادیده گرفتن ظرفیت‌ها و توانمندی‌های انسان - زیرا صرفاً به حس و تجربه محدود نمی‌شوند - از یک‌دیگر مستقل‌اند و به عبارت دقیق‌تر می‌توانند به تنهایی محقق شوند.

(۲) در قالب فرصت‌ها و محدودیت‌ها - زیرا از روش‌های عقلانی و وحیانی استفاده می‌کنند - به یک‌دیگر وابسته‌اند و هیچ‌یک بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

(۳) با عمل کردن افراد به حقوق و تکالیف خود - زیرا از روش‌های عقلانی و وحیانی استفاده می‌کنند - دو روی یک سکه‌اند.

(۴) در قالب فرصت‌ها و محدودیت‌ها - زیرا از روش‌های عقلانی و تجربی استفاده می‌کنند - از یک‌دیگر مستقل‌اند.

۲۶۷- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) عبارات‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) با افول علوم عقلانی و وحیانی، امکان ارزیابی رفتارها و هنجارهای بشری از دست می‌رود.

(ب) انسان‌هایی که در اسارت نظام اجتماعی برنامه‌ریزی شده هستند، فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را دارند.

(ج) پیامدهای جهان اجتماعی، موقعیت جدیدی برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی ما فراهم می‌سازد.

(۱) غ - ص - ص (۲) غ - غ - ص (۳) ص - ص - ص (۴) ص - غ - غ

۲۶۸- کدام گزینه با تصویر زیر مرتبط نیست؟

(۱) در جهان متجدد، رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن برای تسلط بر طبیعت و جامعه را گسترش عقلانیت ابزاری می‌گویند.

(۲) زوال معنا و عقلانیت ذاتی در جهان متجدد، امکان ارزیابی آرمان‌های بشری را از دست می‌دهد.

(۳) در جهان متجدد، انسان فرصت‌هایی از قفس خودساخته را با کمک تکنولوژی حاصل از علوم تجربی دارد.

(۴) علوم با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از بیماری‌های انسان را نیز به انسان می‌دهد.

۲۶۹- کدام گزینه درباره روند شکل‌گیری جهان اجتماعی نوین صحیح است؟

(۱) برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود ← تغییر جهان اجتماعی موجود ← شکل‌گیری الزام‌های جدید ← تشکیل جهان اجتماعی جدید

(۲) برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود ← تغییر جهان اجتماعی موجود ← تشکیل جهان اجتماعی جدید ← شکل‌گیری الزام‌های جدید

(۳) تغییر جهان اجتماعی موجود ← برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود ← تشکیل جهان اجتماعی جدید ← شکل‌گیری الزام‌های جدید

(۴) تغییر جهان اجتماعی موجود ← برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود ← شکل‌گیری الزام‌های جدید ← تشکیل جهان اجتماعی جدید

۲۷۰- در ارتباط با فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان متجدد از دیدگاه ماکس وبر، کدام گزینه صحیح است؟

(۱) مواد و موجودات جهان متجدد به وسیله انسان به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند و به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.

(۲) در جهان متجدد، انسان‌ها به تدریج به اسارت قفسی درمی‌آیند که همه وجود آنان را احاطه کرده است و فرصت‌هایی از آن را به افراد جامعه می‌دهد.

(۳) در این جهان اجتماعی، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف از سایر علوم نیز استفاده می‌کنند.

(۴) در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم عقلانی و وحیانی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابد که فضا را برای سایر کنش‌های انسانی بسط می‌دهد.

جامعه‌شناسی (۲)

۲۷۱- کدام گزینه در ارتباط با روشنگری خاص و عام به ترتیب نادرست و درست است؟

- (۱) از آن به عنوان مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب یاد شده است - روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیزم همراه شده است و در چهارصد سال اخیر فرهنگ غرب، صورت‌های کم و بیش یکسانی داشته است.
- (۲) وجه مشترک همه صورت‌های آن، کنار گذاشتن عقل و شهود در شناخت حقیقت است - هنگامی که با هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه باشد، با استفاده از عقل و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد.
- (۳) در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، صورت‌های مختلفی پیدا کرده است - پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست و انبیای الهی برای روشنگری و برداشتن موانعی آمده‌اند که راه را بر حقیقت بسته‌اند.
- (۴) روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم، بیش‌تر صورت حس‌گرایانه پیدا کرد - راه شناخت حقیقت و موانع شناخت آن را معرفی می‌کند.

۲۷۲- به ترتیب هر عبارت به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- در جهان غرب به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است.
- توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد.
- به حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره دنیوی و این‌جهانی پرداخته می‌شود.
- بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این‌جهانی قرار می‌دهند.

- (۱) روشنگری - علوم جدید - بحران معرفت‌شناختی - اومانیزم
(۲) سکولاریسم - علوم ابزاری - ادبیات مدرن - سکولاریسم آشکار
(۳) اومانیزم - علوم جدید - زمان - روشنگری
(۴) سکولاریسم - علم تجربی سکولار - زمان - سکولاریسم پنهان

۲۷۳- عبارتهای زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

دئیسیم	(الف)	پایان قرن بیستم	(ج)
(د)	بر مبنای اندیشه اومانیزمی است.	(ب)	قوانین فلسفی

- عقل‌گرایی و نفی وحی
- حقوق بشر بر اساس عادات‌های طبیعی انسان‌ها
- افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه و نفی عقل و وحی
- استدلال عقلی

- (۱) د - الف - ب - ج
(۲) ج - ب - د - الف
(۳) د - الف - ج - ب
(۴) الف - د - ب - ج

۲۷۴- هر عبارت به ترتیب علت کدام گزینه است؟

- افرادی که درون فرهنگ دینی زندگی می‌کنند.
- حقوق بشر بر مبنای اندیشه اومانیزمی
- تأکید قرون وسطی بر بُعد معنوی وجود انسان
- (۱) ابعاد نفسانی و دنیوی خود را بدون توجیه الهی به رسمیت می‌شناسند - شکل آن مبتنی بر فطرت الهی است - بر زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کردند.
- (۲) رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند - شکل‌گیری بر اساس تمایلات طبیعی آدمیان - ترسیم چهره اسوه‌های انسانی در هاله‌ای از قداست
- (۳) دین‌داران ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را با تفاسیر دینی و دنیوی توجیه می‌کنند - صورتی آسمانی می‌یابد - ترسیم چهره اسوه‌های انسانی در هاله‌ای از زیبایی‌های طبیعی
- (۴) مطابقت دادن حرکات نماز را با حرکات ورزشی و بیان مفید بودن آن برای سلامت بدن - شکل‌گیری بر اساس عادات دنیوی آدمیان - به سلوک‌های معنوی انسان توجهی نمی‌شد.

۲۷۵- هر عبارت به ترتیب نشانه کدام مفهوم است؟

- نهضت‌های جدید دینی که پیامد رویکرد‌گزینه‌شناسی جهان غرب به ابعاد دینی جهان است.
- انسان موجودی است که اجازه هرگونه تصرفی را در دیگر موجودات دارد.
- پیامد روشنگری در قرون هفدهم و هجدهم
- (۱) اصلاح‌گران دینی - پرسش‌های بنیادین انسان‌شناسانه - بحران معرفتی
(۲) پروتستانتیسم - اومانیزم - دانش ابزاری
(۳) سکولاریسم پنهان - اصالت انسان دنیوی - اومانیزم
(۴) پروتستانتیسم - اومانیزم - دئیسیم

۲۷۶- هر عبارت به ترتیب پیامد، مفهوم و علت کدام گزینه است؟

- بروز و ظهور رقیبان دنیاطلب کلیسا

- طی قرون وسطی، آباء کلیسا به رغم آن که از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند، رویکردی دنیوی را دنبال کردند.

- تحریف در مسیحیت قرون وسطی در سطح اندیشه و نظر

(۱) حمایت از حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشان - از اعتبار انداختن عقل - پرستش خداوندگان متکثر

(۲) فرو ریختن اقتدار کلیسا - سکولاریسم علمی - آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری

(۳) آزادسازی بخشی از اروپای مسیحی از تسلط کلیسا - دور ماندن از ابعاد عقلانی توحید - تعامل با فرهنگ امپراتوری روم

(۴) فرو ریختن اقتدار کلیسا - سکولاریسم علمی - توجیه عملکرد دنیوی خود با پوشش معنوی و دینی

۲۷۷- کدام گزینه در ارتباط با اقتصاد و سیاست فرهنگ جدید غرب به ترتیب نادرست و درست است؟

(۱) گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت، قشر جدیدی از فئودال‌ها را به وجود آورد که امکان انتقال نداشتند - چنین نظام سیاسی‌ای نه می‌توانست به دنبال حاکمیت ارزش‌های الهی باشد و نه می‌خواست عملکرد یا خطاهای دنیوی خود را توجیه دینی نماید.

(۲) اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری شکل گرفت که تغییرات اجتماعی بسیاری به دنبال داشت - در نظام سیاسی جدید، مبدأ همه ارزش‌ها مستقل از خواست و اراده انسان بود.

(۳) بر مبنای کشاورزی و روابط اجتماعی ارباب، رعیتی بود - نظام سیاسی‌ای شکل گرفت که انسان را از همه ارزش‌های متعالی که وابسته به او باشد، آزاد می‌دانست.

(۴) نوعی برده‌داری بود که کشاورزان، وابسته به زمین‌های اربابان خود بودند - نوعی نظام سیاسی بود که می‌خواست عملکرد یا خطاهای دنیوی خود را توجیه دینی نماید.

۲۷۸- در ارتباط با فلسفه‌های روشنگری، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم می‌آورد.

(۲) روشنگری در معنای خاص، نوعی معرفت‌شناسی است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه است که این منظومه فلسفه روشنگری را می‌سازد.

(۳) گسترش رویکرد سکولار و دنیوی، پیامد ظهور فلسفه‌های روشنگری در سطح عمل و زندگی اجتماعی مردم بود.

(۴) فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود که سکولاریسم را از لایه‌های سطحی به لایه‌های عمیق آن تسری دادند.

۲۷۹- کدام گزینه، به ترتیب پاسخ درست عبارت‌های زیر است؟

- شاهزادگان اروپایی به رقابت با قدرت کلیسا پرداختند و در این جهت از حمایت کردند که

- در دوره رنسانس فرهنگ غرب به فرهنگ یونان و روم باستان بازگشت.

(۱) قدرت‌های محلی که با قدرت پاپ مخالفتی نداشتند - مورد هجوم کاتولیک‌ها و دیگر پروتستان‌ها قرار گرفتند - فرهنگ اساطیری

(۲) حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشان - با قدرت پاپ مخالف بودند - تفسیر غیرتوحیدی

(۳) آناتیسیت‌ها و آمیش‌ها - توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند - تفسیر غیرتوحیدی

(۴) حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشان - در جهت اصلاح و انتقاد از عملکرد آباء کلیسا برآمدند - فرهنگ اساطیری

۲۸۰- هر عبارت به ترتیب علت، معنا و پیامد کدام گزینه است؟

- فرو ریختن اقتدار کلیسا

- تجدید حیات و تولد دوباره

- زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب - رعیتی

(۱) مواجهه با مسلمانان - لیبرالیسم - رشد تجارت و اقتصاد صنعتی

(۲) ظهور هنرمندان دوران رنسانس - رنسانس - رشد روابط ارباب، رعیتی فئودالی

(۳) فتح قسطنطنیه - پروتستانتیسم - تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی

(۴) ظهور رقیبان دنیاطلب کلیسا - رنسانس - رشد تجارت، کشف آمریکا و بالاگرفتن تب طلا

DriQ.com

فلسفه و منطق

۲۸۱- به ترتیب کدام گزینه پاسخ مناسب جاهای خالی است؟

«.....، دیگر فیلسوف مسلمان، راه را ادامه داد و بیان کرد وقتی می‌گوییم چیستی و هستی دو یک چیزند، یعنی تفاوتشان

(۱) ملاصدرا - ابن‌سینا - مرتبه - فقط در خارج است.

(۲) ملاصدرا - فارابی - حیثیت - هم در ذهن و هم در خارج است.

(۳) ابن‌سینا - فارابی - جنبه - فقط در ذهن است.

(۴) فارابی - ابن‌سینا - ساحت - فقط در خارج است.

۲۸۲- کدام گزینه در توضیح رابطه «هستی» و «چیستی» صحیح است؟

- (۱) آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب شده‌اند.
- (۲) آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم جمع شده‌اند.
- (۳) هستی و چیستی دو مفهوم متفاوت‌اند، نه دو موجود متفاوت.
- (۴) رابطه آن‌ها مانند رابطه کاغذ و رنگ آن است، نه رابطه اکسیژن و هیدروژن در تشکیل آب.

۲۸۳- با توجه به دو جمله «انسان حیوان ناطق است» و «حیوان ناطق موجود است»، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) حمل حیوان ناطق بر انسان، غیرضروری است؛ یعنی ضرورتی ندارد برای آن دلیل بیاوریم و بدون دلیل هم درست است.
- (۲) حمل موجود بر حیوان ناطق، همواره صادق است و این یعنی حمل در این جمله ضروری است.
- (۳) حمل حیوان ناطق بر انسان، ضروری است؛ زیرا همواره صادق است.
- (۴) حمل موجود بر حیوان ناطق، ضروری است؛ زیرا نیازی به آوردن دلیل ندارد.

۲۸۴- با توجه به رابطه امکان، امتناع و وجوب، کدام گزینه درست است؟

- (۱) موجودات گرچه بالذات ممکن‌الوجود هستند، اما ممکن‌البغیر هم هستند.
- (۲) موجودات، بعد از آن‌که موجود شدند، بالذات موجود هستند؛ یعنی ذاتشان دیگر با وجود همراه شده است.
- (۳) موجودات، سه دسته هستند؛ واجب‌الوجود، ممکن‌الوجود و ممتنع‌الوجود.
- (۴) یک موجود هم می‌تواند ممکن‌الوجود بالذات باشد، هم واجب‌الوجود‌البغیر.

۲۸۵- طبق نظر ملاصدرا که نام دارد، جهان هستی

- (۱) امکان‌فقری - یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد.
- (۲) فقر وجودی - موجود مستقلی است که تماماً وابسته به خداست.
- (۳) امکان‌ماهوی - جهان هستی تماماً ممکن است و خدا برای موجود شدن، نیازمند یک واجب‌الوجود بالذات است.
- (۴) امکان‌ذاتی - موجودات ذاتاً ممکن هستند و هیچ‌گاه از این امکان خارج نمی‌شوند، حتی اگر موجود شوند.

۲۸۶- در کدام گزینه، همه قضا یا از یک سنخ هستند؟

- (۱) انسان موجود است - مثلث معدوم است - انسان حیوان ناطق است.
- (۲) مثلث سه ضلع دارد - مربع سه ضلع ندارد - عدد شش، دو برابر سه است.
- (۳) مثلث موجود است - انسان موجود است - مثلث چهار ضلع دارد.
- (۴) عدد هشت فرد است - عدد چهار زوج است - هوای جنوب کشور گرم است.

۲۸۷- با توجه به رابطه علت و معلول، کدام گزینه درست است؟

- (۱) علت چیزی است که وجود معلول متوقف بر آن است و تا نباشد معلول هم پدید نمی‌آید.
- (۲) معلول در ماهیتش نیازمند علت است؛ یعنی ماهیتش را از علت می‌گیرد.
- (۳) علت رابطه‌ای وجودی است؛ به این صورت که یکی از دو طرف (معلول) به دیگری (علت) وجود می‌دهد.
- (۴) رابطه علت مانند دوستی است؛ یعنی ابتدا دو طرف رابطه تصور می‌شوند و سپس علت میان آن‌ها برقرار می‌شود.

۲۸۸- گزینه درست را مشخص کنید.

- (۱) دکارت معتقد بود علت به کمک تجربه به دست می‌آید و جزء مفاهیم اولیه و بدیهی است.
- (۲) تجربه‌گرایان معتقدند انسان از طریق توالی چیزها، پی به علت می‌برد؛ بنابراین علت در ساختار ذهن است و درک آن فطری است.
- (۳) هیوم اعتباری برای شناخت عقلی قائل نیست و معتقد است که علت فقط با تجربه قابل درک است.
- (۴) کانت معتقد است علت جزء مفاهیم پایه‌ای ذهن است و از جایی گرفته نشده است.

۲۸۹- کدام گزینه دیدگاه فیلسوفان مسلمان را درباره علت بیان می‌کند؟

- (۱) داده‌های تجربی ما مبتنی بر علت است.
- (۲) از طریق حس و تجربه نمی‌توان با مصداق پی به علت برد.
- (۳) همین که دو حادثه کنار هم می‌آیند، نشان‌دهنده علت است.
- (۴) برای این‌که علت حوادث طبیعی را بدانیم، باید به عقل خود مراجعه کنیم، نه به تجربه.

۲۹۰- قاعده «امتناع ترجیح بلا مرجح» حاوی چه پیامی است؟ (کامل ترین گزینه را انتخاب کنید)

- (۱) رجحان یافتن یکی از دو امر مساوی به علتی درونی مبتنی است.
- (۲) شیء به لحاظ ذاتش وجودش سزاوار بر عدمش است.
- (۳) رجحان یافتن یکی از دو امر مساوی بسته به برتری وجود بر عدم است.
- (۴) شیء به لحاظ ذاتش وجودش سزاوارتر از عدمش و منوط به علتی بیرون از ذات خود است.

منطق

۲۹۱- یک تعریف خاصه مرکبه درست نیست.

- (۱) دوری (۲) جامع (۳) تحلیلی (۴) واضح

۲۹۲- در تعریف تحلیلی به روش عام و خاص، مفهوم عام است.

- (۱) وجه اشتراک مفهوم مجهول با دیگر مفاهیم
- (۲) وجه افتراق مفهوم مجهول با دیگر مفاهیم
- (۳) ترکیب وجوه اشتراک و افتراق مفهوم مجهول
- (۴) مهم ترین وصف و ویژگی مفهوم مجهول

۲۹۳- به تعریف به مثال هم می گویند.

- (۱) عام و خاص (۲) تعریف مصداقی (۳) تعریف لفظی (۴) سلسله اوصاف

۲۹۴- تعریف باید جامع باشد؛ یعنی

- (۱) محتوای مفهوم را به طور کامل دربر بگیرد.
- (۲) افراد مفهوم خارج از آن قرار نگیرند.
- (۳) مانع ورود اغیار به تعریف باشد.
- (۴) با مفهوم مجهول نسبت تساوی داشته باشد.

۲۹۵- ترکیب تعریف های مختلف از یک مفهوم مجهول با هم

- (۱) امکان پذیر نیست؛ زیرا شرط واضح بودن را از بین می برد.
- (۲) فقط برای تعریف دقیق مفاهیم فلسفی امکان پذیر است.
- (۳) به معرفی بهتر مفهوم کمک می کند.
- (۴) تعریف منطقی محسوب نمی شود.

۲۹۶- در تعریف تحلیلی به روش عام و خاص، بین اجزای تعریف چه نسبتی برقرار است؟

- (۱) عام و خاص مطلق (۲) عام و خاص من وجه (۳) تساوی (۴) تباین

۲۹۷- نسبت بین وجه اشتراک و وجه افتراق در تعریف تحلیلی به روش عام و خاص با مفهوم مجهول به ترتیب کدام است؟

- (۱) عموم و خصوص مطلق - تساوی
- (۲) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص مطلق
- (۳) تساوی - عموم و خصوص مطلق
- (۴) تساوی - تساوی

۲۹۸- درباره تعریف «شیر» به «حیوانی که مثل بقیه حیوانات جنس ماده اش به تولد هایش شیر می دهد» کدام گزینه درست است؟

- (۱) دوری است؛ چون شیر هم در تعریف، هم در مفهومی که تعریف شده، آمده است.
- (۲) جامع نیست؛ چون جنس ماده بقیه حیوانات هم به تولد هایشان شیر می دهند.
- (۳) یک تعریف مفهومی ناقص است؛ چون صرفاً وجه اشتراک بیان شده است.
- (۴) واضح نیست؛ چون در مفاهیم معلوم، برخی مفاهیم با هم مشترک لفظی هستند.

۲۹۹- اگر در تعریف مفهوم «حیوان» بگوییم «موجوداتی مانند اسب، گاو و شتر»، کدام گزینه درباره این تعریف نادرست است؟

- (۱) یک تعریف مصداقی است.
- (۲) همه شرایط تعریف را دارد.
- (۳) تعریفی دوری نیست و واضح است.
- (۴) جامع نیست، اما قطعاً مانع هست.

۳۰۰- اگر بین یک مفهوم مجهول و تعریف آن، نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار باشد، آن گاه آن تعریف

- (۱) هم جامع است، هم مانع.
- (۲) نه جامع است، نه مانع.
- (۳) جامع است و مانع نیست.
- (۴) مانع است و جامع نیست.

- ۳۰۱- هدف برخی از انسان‌ها از تفکر دربارهٔ باورهای خود و پذیرش آن‌ها چیست؟
- ۱) تصمیم گرفتن و عمل براساس این باورها
 - ۲) رسیدن به ریشه‌های باورها و مرور چرایی قبول کردن آن‌ها
 - ۳) فهم فلسفی عقاید و باورهای خود
 - ۴) رهایی از اشتغالات روزانه
- ۳۰۲- نتیجهٔ نهایی تفکر فلسفی و اندیشیدن فیلسوفانه برای ما چیست؟
- ۱) غور در باورهای مربوط به زندگی
 - ۲) یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها
 - ۳) پذیرش باورهای درست و رد باورهای نادرست
 - ۴) ساختن بنیان‌های فکری و رسیدن به آزاداندیشی و کسب شخصیت مستقل
- ۳۰۳- کدام مورد جزء شرایط مورد نظر افلاطون برای بهترین مکان زندگی نیست؟
- ۱) همکاری مردم با یکدیگر با توانایی‌های مختلف
 - ۲) سربازانی برای دفاع از مردم
 - ۳) وضع قوانین توسط حاکمان با مشورت مردم
 - ۴) حکیم بودن حاکمان
- ۳۰۴- افلاطون با ارائهٔ تمثیل غار، کدام یک از اهداف زیر را دنبال می‌کند؟
- ۱) به تفکر واداشتن دربارهٔ باورها
 - ۲) رها کردن انسان از اشتغالات روزمره
 - ۳) آموزش فلسفه
 - ۴) نشان دادن راه دستیابی به آزادی حقیقی
- ۳۰۵- مطابق تعریف کتاب از «حقیقت» و «واقعیت»، در کدام گزینه همهٔ موارد بیان یک حقیقت است؟
- ۱) خدا مهربان است - درخت برای رشد به آب نیاز دارد - آسمان آبی است.
 - ۲) خدا - تنهٔ درخت قهوه‌ای است - آسمان
 - ۳) خدا آسمان‌ها را آفریده است - جهنم و بهشت وجود دارند - فرشتگان وجود ندارند.
 - ۴) درخت - بهشت و جهنم - حرکت وجود دارد.
- ۳۰۶- طبق تعریف نقل شده از حکمای باستان، فلسفه چیست؟
- ۱) تفکر دربارهٔ دلایل باورها
 - ۲) تعیین درستی یا نادرستی عقاید
 - ۳) عشق به خردمندی و هنر خوب زیستن
 - ۴) تفکر دربارهٔ خود و آغاز و انجام جهان
- ۳۰۷- هدف و پایهٔ اصلی زندگی فیلسوف واقعی چیست؟
- ۱) تفکر دربارهٔ باورهایش
 - ۲) استفادهٔ بیش‌تر از ظرفیت عقلانی خویش
 - ۳) کسب حقیقت
 - ۴) ورود به دنیای فلسفه با پرسشگری
- ۳۰۸- تفاوت فیلسوف در اندیشیدن به مسائل بنیادین فلسفی با مردم عادی چیست؟
- ۱) بدون تعصب و جانبداری می‌اندیشد.
 - ۲) به دنبال تکلیف این مسائل می‌گردد.
 - ۳) با جدیت و روش درست می‌اندیشد.
 - ۴) دربارهٔ واقعیت‌ها می‌اندیشد.
- ۳۰۹- عامل حیرت فلسفی، کدام یک از موارد زیر است؟
- ۱) ضعف در اندیشه‌ورزی
 - ۲) وقوع اتفاقی که انتظار آن را نداریم و آن را پیش‌بینی نمی‌کنیم.
 - ۳) سرگردانی
 - ۴) عظمت و بزرگی
- ۳۱۰- کدام گزینه دربارهٔ افلاطون صحیح است؟
- ۱) همگان او را بزرگ‌ترین فیلسوف تاریخ می‌دانند.
 - ۲) تمثیل غار افلاطون که در کتاب جمهوری او بیان شده، مجموعهٔ فلسفهٔ او را به صورت تمثیلی بیان می‌کند.
 - ۳) تمام آثار به‌جا مانده از افلاطون بیان‌کنندهٔ اندیشه‌های سقراط است.
 - ۴) او در تمثیل غار نشان می‌دهد که چگونه فلسفه دلیل هر چیز را می‌یابد.

- ۳۱۱- اگر از شما خواسته شود در هنگام دیدن چراغ قرمز رنگ دست راست خود را تکان دهید و در هنگام ندیدن آن دست چپ خود را، آن‌گاه شما نور قرمز را ببینید و دست چپ خود را تکان دهید، چه موقعیتی پیش می‌آید؟
- (۱) اصابت (۲) ردّ درست (۳) هشدار کاذب (۴) از دست دادن محرک هدف
- ۳۱۲- اگر یک جمله ساده نوشته شده بر روی کاغذ را به یک تابلوی خطاطی نفیس تبدیل نماییم، کدام عامل تمرکز را به کار برده‌ایم؟
- (۱) انگیزختگی ذهنی (۲) آشنایی نسبی با محرک (۳) تغییرات درونی محرک‌ها (۴) یکنواختی و ثبات نسبی
- ۳۱۳- به ترتیب «سومین» و «دومین» کارکرد توجه چه نام دارند؟
- (۱) سبک پردازش افراد - اطلاعات موجود در حافظه (۲) گوش به زنگی - جست‌وجو (۳) اطلاعات موجود در حافظه - سبک پردازش افراد (۴) جست‌وجو - گوش به زنگی
- ۳۱۴- در کدام گزینه، احتمال شکل‌گیری توجه متمرکز بیش تر است؟
- (۱) آشپزی کردن و با تلفن همراه صحبت کردن (۲) خیاطی کردن و نگاه کردن به الگوی آن (۳) فیلم دیدن و جدول حل کردن (۴) درس خواندن و موسیقی گوش کردن
- ۳۱۵- مفاهیم «توهم» و «خطای ادراکی» به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده‌اند؟
- (۱) گاهی چیزی را ادراک می‌کنیم که احساس نشده است - آن‌چه را که حس می‌کنیم، الزاماً چیزی نیست که در ذهن خود ادراک می‌کنیم.
(۲) گاهی چیزی را که وجود خارجی دارد، ادراک نمی‌کنیم - گاهی چیزی را ادراک می‌کنیم که احساس نشده است.
(۳) گاهی چیزی را که وجود خارجی دارد، ادراک نمی‌کنیم - آن‌چه را که حس می‌کنیم، الزاماً چیزی نیست که در ذهن خود ادراک می‌کنیم.
(۴) گاهی چیزی را ادراک می‌کنیم که احساس نشده است - گاهی چیزی را که وجود خارجی دارد، ادراک می‌کنیم.
- ۳۱۶- به واسطه ، محرک‌های بیرونی به اطلاعات روان‌شناختی معنادار تبدیل می‌شود. ما این اطلاعات را در مخزنی به نام نگهداری می‌کنیم.
- (۱) توجه - حافظه (۲) ادراک - حافظه (۳) ادراک - تفکر (۴) توجه - تفکر
- ۳۱۷- طبقه‌بندی توپ، راکت و عینک شنا به عنوان وسایل ورزشی، اشاره به کدام قانون گشتالت دارد؟
- (۱) مجاورت (۲) تقارب (۳) شکل و زمینه (۴) مشابهت
- ۳۱۸- هر یک از موقعیت‌های زیر به ترتیب بیانگر کدام مفهوم هستند؟
- الف) صدای درگیری و دعوی افراد به گوش همه عابران پیاده می‌رسد.
ب) یک نفر می‌گوید: «خیابان جای دعوا نیست.»
ج) چند نفر به سمت افراد درگیر حرکت می‌کنند.
- (۱) احساس - توجه - ادراک (۲) توجه - احساس - ادراک (۳) احساس - ادراک - توجه (۴) توجه - ادراک - احساس
- ۳۱۹- به ترتیب «تغییرات درونی محرک‌ها»، «یکنواختی و ثبات نسبی» و «درگیری و انگیزختگی ذهنی» جزء کدام عوامل مؤثر در تمرکز هستند؟
- (۱) مانع - ایجاد - ایجاد (۲) ایجاد - مانع - ایجاد (۳) ایجاد - ایجاد - مانع (۴) مانع - ایجاد - مانع
- ۳۲۰- دو عبارت بیان شده در کدام گزینه نادرست هستند؟
- (۱) «دریافت‌های حسی را چگونه انتخاب می‌کنیم؟» مربوط به ادراک است - درگیری حواس مختلف با محرک‌های متنوع، آزارنده است.
(۲) «دریافت‌های حسی انتخاب شده را چگونه تفسیر می‌کنیم؟» مربوط به توجه است - محرومیت حسی آزارنده است.
(۳) محرومیت حسی آزارنده است - «محرک‌های محیط را چگونه حس می‌کنیم؟» مربوط به احساس است.
(۴) «محرک‌های محیط را چگونه حس می‌کنیم؟» مربوط به احساس است - درگیری حواس مختلف با محرک‌های متنوع، آزارنده است.

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۱

جمعه ۹۸/۰۹/۰۱

سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۴۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۶۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال		مدت پاسخگویی
		از	تا	
۱	فارسی	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۱۰۱	۱۱۵	۳۵ دقیقه
		۱۱۶	۱۲۵	
		۱۲۶	۱۳۵	
۶	اقتصاد	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۶۱	۱۷۰	
		۱۷۱	۱۸۰	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۲۰۱	۲۱۰	
		۲۱۱	۲۲۰	
۱۰	جغرافیا	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۲۳۱	۲۴۰	
		۲۴۱	۲۵۰	
۱۱	جامعه‌شناسی	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۲۶۱	۲۷۰	
		۲۷۱	۲۸۰	
۱۲	فلسفه و منطق	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۲۹۱	۳۰۰	
		۳۰۱	۳۱۰	
۱۳	روان‌شناسی	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gajir

آزمون‌های سراسر گاج

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب بین
چهارراه ولیعصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

اطلاع‌رسانی و ثبت‌نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	اسماعیل محمدزاده مسیح گرچی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	شاهو مرادیان	حسام حاج مؤمن - اردلان منصوری سید مهدی میرفتحی - پریسا فیلو
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر محمد رضایی‌نقا	بهاره سلیمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد	مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - پگاه افتخار سودابه آزاد - زهرا ساسانی
اقتصاد	میترا چینی‌ساز	مریم پارسائیان - رقیه بژند اردلان منصوریان - مریم میرقاسمی
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - اردلان منصوریان
جغرافیا	محسن مصلاهی	محمداسماعیل سلمان‌پور مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی فاطمه ساریخانی
جامعه‌شناسی	میبا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند اردلان منصوریان
فلسفه و منطق	الهام سادات عابدی	مریم پارسائیان - عماد صفرزاد
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبیدی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نورگس اسودی - التناز دارانی - مهناز کاظمی
فرزانه رجبی

امور چاپ: عباس جمفری

۱۰) بررسی آرایه‌ها:

تلمیح: اشاره به داستان زندگی حضرت یوسف (ع)
استعاره: لعل: استعاره از لب / ماه: استعاره از حضرت یوسف (ع) / سیم قلب:
استعاره از جان
ایهام تناسب: قلب: ۱- تقلبی (معنی درست) ۲- دل (معنی نادرست،
متناسب با دل‌ستان)

نغمه حروف: تکرار صامت‌های «ل»، «ن» و «م»

۱۱) ۳) واژه‌های «دمنه» و «کلیله» یادآور نام کتاب «کلیله و دمنه» از
نصرالله منشی است.

۱۲) ۴) پروانه‌ش: مانند پروانه / وش: پسوند شباهت

۱۳) ۲) در سایر گزینه‌ها، واژه قافیه «ممال» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) رکیب ← رکاب ۳) عتیب ← عتاب

۴) حجیب ← حجاب

۱۴) ۱) ترکیب وصفی: تیغ بی‌آب / گریه تلخ / آن سیب / هر ... عالم /

دو عالم / هر زمان / یک بیابان (۷ ترکیب)

ترکیب اضافی: دست کارفرمایان / کارفرمایان عشق / رگ ابر / ابر بهاران / شربت
بیماری / بیماری من / گریه ... من / بیمار ... سیب / سیب زرخدان / نقش اُمید
/ جولان وحشت / بار دوش / دوش بیابان (۱۳ ترکیب)

۱۵) ۳) نقش مستدی:

الف) مقدم

ج) گویا

د) دور [باشد] / بهتر [است] / مهجور [باشد] / بهتر [است]

۱۶) بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) به دو چشم [سوگند می‌خورم] / ای بینایی [با تو سخن می‌گویم].

۲) افسوس [می‌خورم].

۴) ای [معشوق، یا تو سخن می‌گویم] / ای [معشوق، با تو سخن می‌گویم].

۱۷) ۳) مفهوم مشترک سؤال و گزینه (۳): ناگوار بودن هم‌نشینی با

بدان

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) فراوانی دل‌داگان معشوق / گرفتاری عاشقانه

۲) رنج عاشقی، جفاکاری معشوق و لزوم تسلیم عاشق

۴) خاکساری عاشق و ارزشمندی معشوق

۱۸) ۳) مخاطب بیت‌های «ب»، «ه» گردآفرید و مخاطب سایر ابیات

سهراب است.

۱۹) ۲) مفهوم گزینه (۲): توجه به نفس موجب پشیمانی است.

مفهوم مشترک بیت‌های سؤال و سایر گزینه‌ها: پشیمانی بی‌فایده

۲۰) ۱) مفهوم گزینه (۱): آشکار شدن معشوق پس از ایام فراق

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ظاهر آینه باطن است. / از کوزه
همان برون تراود که در اوست.

فارسی

۱) ۳) معنی درست واژه‌ها: ویله: صدا، آواز، ناله / دمان: خروشنده،

غزنده، مهیب، هولناک / بسنده: سزاوار، شایسته، کافی، کامل / افسر: تاج،
دیهیم، کلاه پادشاهی

۲) ۲) معنی درست واژه‌ها: وسیم: دارای نشان پیامبری / فایق:

برگزیده، برتر (باسق: بلند) / برگاشتن: برگردانیدن

۳) معنی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

۱) معجز: سروش، روسری

۲) شرز: خشمگین، غضبناک

۴) مُطاع: فرمان‌روا، اطاعت شده، کسی که دیگری فرمان او را می‌برد. (مطیع:
فرمان‌بردار)

۴) ۲) املاي درست واژه: اشباه: همانندان (اشباح: سایه‌ها)

۵) ۴) املاي درست واژه: قربت: نزدیکی (غربت: تنهایی، دوری از

وطن)

۶) املاي درست واژه در سایر گزینه‌ها:

۱) فراغ: آسایش (فراق: دوری)

۲) نغز: نیکو (نقض: شکستن)

۳) صواب: درست (ثواب: پاداش)

۷) ۲) مجاز (بیت «د»): گلشن: مجاز (با رابطه شباهت) از دنیا /

گل: مجاز از بهار

تضاد (بیت «ه»): دوستان ≠ دشمن

تلمیح (بیت «ب»): اشاره به فرمان‌روایی حضرت سلیمان (ع) بر همه موجودات

پارادوکس (بیت «ج»): رمیدن در عین انس گرفتن و آشنایی

حسن آمیزی (بیت «الف»): دیدن تلخی

۸) ۳) استعاره با ذکر مشبه: نسبت دادن بستر و خواب به کباب

مجاز: حرف: مجاز از سخن

حسن آمیزی: حرف تلخ

تناسب: کباب و نمک

۹) ۴) ایهام تناسب: هزار: ۱- عدد ۱۰۰۰ (معنی درست) ۲- بلبل

(معنی نادرست متناسب با عندلیب و گلستان) / حسن آمیزی: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ایهام: نواختن: ۱- توجه کردن، نوازش کردن ۲- به صدا درآوردن ساز / تشبیه:
خود به نی

۲) اغراق: این‌که اگر بدون محبوب یا به‌جز از محبوب سخنی رود، زمین پر از
دل‌های خونین می‌شود، گویا که لاله‌زاری است. / جناس ناقص: دل، گل

۳) پارادوکس: این‌که آب بر جان کسی آتش بزند. (مصراع دوم) / کنایه: آب
زدن بر آتش کسی کنایه از فرونشاندن بی‌تابی یا اندوه او / آتش به جان کسی
افتادن کنایه از نهایت آسیب دیدن

۲۱) ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): عزت و ذلت به دست خداست.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) خاکساری مایه عزتمندی و جاه‌طلبی موجب خواری‌ست.

(۳) جفاکاری روزگار / از عرش به فرش افتادن

(۴) نکوهش ساده‌انگاری در عشق

۲۲) ۲ گویندهٔ بیت گزینه (۲) «اشکبوس» و گویندهٔ سایر ابیات «رستم» است.

۲۳) ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): کمال‌بخشی عشق به عاشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) وفاداری عاشق با وجود جفاکاری معشوق

(۲) پریشانی عاشق و طلب ترحم و عنایت از معشوق

(۴) تجلی معشوق در همهٔ پدیده‌های جهان هستی

۲۴) ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): بی‌خبری عاشقانه

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ضرورت توجه به درون / توصیه به خودشناسی

(۳) سرگستگی و بی‌خبری از حقایق

(۴) ستایش زیبایی معشوق و برتری آن از زیبایی‌های طبیعت

۲۵) ۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۱): پاک‌بازی و جان‌فشانی در راه عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) پیوستگی همیشگی جان عاشق با معشوق

(۳) تعلقات مادی مانع رسیدن نیست.

(۴) خودآتهایی

زبان عربی (عمومی)

درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب مشخص کن (۳۴ - ۲۶):

۲۶) ۴ لا یحزنن: غمگین نکنند، نباید غمگین کند؛ فعل مضارع نهی در صیغه «للتائب» است. [رد سایر گزینه‌ها]

ث: تو را؛ مفعول است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

قول: سخن، گفتار؛ مفرد است. [رد گزینه (۱)]

الله: خدا [رد گزینه (۱)]

۲۷) ۱ کنت زعمت: پنداشته بودم، فرض کرده بودم؛ ماضی بعید است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

جرماً صغیراً: پیکری کوچک، پیکر کوچکی [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

ما کنت أعلم: نمی‌دانستم؛ ماضی استمراری منفی است. [رد گزینه (۳)]

حقاً: واقعاً؛ در حقیقت [رد گزینه (۲)]

عالم اکبر: جهان بزرگتری [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

إنطوی: به هم پیچیده شده است؛ فعل ماضی است. [رد گزینه (۲)]

۲۸) ۱ کأن: گویا، انگار، مثل این‌که [رد گزینه (۴)]

أكثر الطلاب: بیش‌تر دانش‌آموزان [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

فرع: رشته؛ مفرد است. [رد گزینه (۲)]

القادمة: آینده [رد گزینه (۳)]

۲۹) ۴ لیت: کاش، ای کاش [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

يعرف: بداند؛ فعل مضارع پس از «لیت» به صورت التزامی ترجمه می‌شود.

[رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

النعيم: نعمت‌ها؛ جمع است. [رد گزینه (۳)]

ينتفع: بهره‌بردار، استفاده‌کننده؛ به تبعیت از فعل «يعرف» به صورت التزامی

ترجمه می‌شود. [رد گزینه (۲)]

في سبيل: در راه [رد گزینه (۱)]

۳۰) ۲ هؤلاء الباحثون: این پژوهشگران (محققان) [رد گزینه (۳)]

يصنعون: می‌سازند [رد گزینه (۴)]

يحول: تبدیل می‌کند؛ فعل معلوم است. [رد سایر گزینه‌ها]

غاز: گازی؛ نکره است. [رد سایر گزینه‌ها]

يستخدم: استفاده می‌شود، به کار می‌رود؛ فعل مجهول است. [رد گزینه‌های

(۳) و (۴)]

وقود: سوختی؛ نکره است. [رد سایر گزینه‌ها]

۳۱) ۳ سياسات: سیاست‌ها؛ جمع است. [رد گزینه (۱)]

الحكومات المنتجة: دولت‌های تولیدکننده [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

تلعب: بازی می‌کند (می‌کنند)؛ با توجه به جمله، جمع ترجمه می‌شود. [رد

گزینه (۱)]

أسعار: قیمت‌ها؛ جمع است. [رد گزینه (۲)]

۳۲) ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «الأمراض: بیماری‌ها»

(۳) «نستخدم: استفاده می‌شود»؛ فعل مجهول است. / «از» اضافی است.

(۴) «المعجم: فرهنگ لغت»؛ معرفه است. / «تا» اضافی است. / عدم ترجمهٔ

«ي» در «لعلني»

۳۳) ۴ «لا يذکر» فعل مضارع است و باید مضارع ترجمه شود. ←
برده نمی‌شود.

«لا» در ابتدای جمله از نوع نفی جنس است. ← هیچ برکتی نیست.

۳۴) ۱ کاش: لیت [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

کاش فراموش می‌کردم: لیتنی نسبت، لیتنی کنش اُسی [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

دردهای گذشته‌ام: الماضي (السابقه) [رد گزینه (۳)]

متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات پاسخ بده (۴۱ - ۳۵):

نفت از مهم‌ترین ثروت‌های طبیعی در جهان است. برای همین برخی از مردم آن را طلای سیاه و دیگران آن را شریان زندگی به شمار می‌آورند؛ زیرا خودروها، قطارها، کشتی‌ها و هواپیماها به آن تکیه می‌کنند. و نفت نصف انرژی‌ای را که انسان آن را مصرف می‌کند، فراهم می‌کند. کشورهای صنعتی به نفت تکیه دارند و از آن در چیزهای زیادی استفاده می‌کنند، از جمله: استفاده از آن به عنوان سوختی برای ماشین‌ها، در صنعت پارچه (بافی) مواد آرایشی، پاک‌کننده‌ها، پلاستیک، کودها و صدها فرآوردهٔ دیگر. و هیچ‌کس اهمیت نفت را در تغییر زندگی انسان انکار نمی‌کند اما این به معنی آن نیست که به زبان‌های جانبی که استفاده از نفت باعث آن می‌شود، توجه نکنیم. از جملهٔ این زبان‌ها، آلودگی خاک و محیط زیست است. دانشمندان خطرات استفاده از مشتقات نفت را درک کرده‌اند و تلاش می‌کنند دنبال جایگزینی برای آن بگردند!

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۲):

۴۲ ۱ «تَنقَلُ» فعل معلوم است چون فاعل «الناقلات» دارد؛ بنابراین

حرکت صحیح آن «تَنْقَلُ» می‌باشد.

۴۳ ۲ ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) بندر: مکانی نزدیک ساحل است که کشتی‌ها در آن دیده می‌شوند. (✓)
- ۲) استخوان: رشته سفید بزرگی در بدن است که حس در آن جریان می‌یابد. (✗)
- ۳) ایستگاه: مکان معینی برای ایستادن قطار و وسایل حمل و نقل است. (✓)
- ۴) گوشت: ماده‌ای قرمز از بدن حیوان است که از آن غذاهایی پخته می‌شود. (✓)

۴۴ ۱ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «مترَدَّد: مردَّد» ≠ «عازِم: مصمَّم»
- ۲) «الطعام: غذا» با «الشراب: نوشیدنی» متضاد نیست.
- ۳) «الثلج: برف» با «المطر: باران» متضاد نیست.
- ۴) «فقر: فقیری، نداری» با «میراث» متضاد نیست.

۴۵ ۳ ترجمه آیه شریفه: مجرمان با چهره‌شان شناخته می‌شوند.

مفهوم: مفهوم این آیه این است که حال درونی و بیرونی مجرمان (ظاهر و باطن آن‌ها) یکی است. تنها گزینه‌ای که مفهوم دیگری دارد، گزینه (۳) می‌باشد و مفهوم آن این است که فریب ظاهر را نباید خورد (ظاهر و باطن یکی نیست).

ترجمه عبارت گزینه (۴): در چهره‌اش شهادی از خیر است.

۴۶ ۳ حرف «كأَنَّ: گویا، مثل این‌که، مانند» برای بیان تشبیه به کار

می‌رود.

۴۷ ۲ با توجه به ترجمه، «لا يُحْصَد: درو نمی‌شود» فعل مجهول

است. «يُحْصَد» مجهول فعل «يُحْصَدُ: درو می‌کند» می‌باشد.

بررسی و ترجمه سایر گزینه‌ها:

- ۱) «تَنكسر: شکسته می‌شود»: مضارع باب «انفعال» است. از این باب مجهول ساخته نمی‌شود. / «تَغْصِبُ: می‌وزد» مضارع معلوم است. ترجمه: شاخه‌های درختان هنگامی که بادهای شدیدی می‌وزد، شکسته می‌شوند.
- ۲) ترجمه: محصول درو نمی‌شود، زیرا زمان درو کردنش تاکنون نرسیده است.
- ۳) «يُشَجِّع: تشویق می‌کند» مضارع باب «تفعیل» و معلوم است. / «سَجَّلَ: ثبت کرد» ماضی باب «تفعیل» و معلوم است.
- ترجمه: تماشاگران بازیکن ممتازی را که گل را ثبت کرد (به ثمر رساند)، تشویق می‌کنند.

۴) «يَبْتَعد: دور شود» مضارع معلوم باب «افتعال» است. / «يَقْصُرُ: زیان می‌رساند» مضارع معلوم است.

ترجمه: عاقل باید از هر چیزی که به سلامتی‌اش ضرر می‌رساند، دور شود.

۴۸ ۳ ترجمه عبارت سؤال: گزینه‌ای را معین کن که در آن نائب

فاعل نیست. (منظور این است که فعل مجهول ندارد).

بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) «تُرْسَل: فرستاده می‌شود»: مضارع مجهول از فعل معلوم «تُرْسِل» می‌فرستد» از باب «إفعال» است.
- ترجمه: این کالاها از طریق کامیون‌ها فرستاده می‌شوند.
- ۲) «تُرْزِن: آراسته می‌شود»: مضارع مجهول از فعل معلوم «تُرْزِنُ: آراسته می‌کند» از باب «تفعیل»
- ترجمه: حیاط خانه‌مان با شکوفه‌های قرمز با آغاز بهار آراسته می‌شود.

۲۵ ۴ ترجمه عبارت سؤال: در رابطه با نفت، متن از سخن

نمی‌گوید.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) خطرش برای سلامتی انسان (متن در مورد آلودگی خاک و محیط زیست سخن گفته که به شکل غیرمستقیم بر سلامتی انسان اثر دارد).
- ۲) اهمیت آن (سطر اول متن دقیقاً به اهمیت آن اشاره کرده است).
- ۳) فواید و زبان‌های آن (متن مفصل به این مطالب پرداخته است).
- ۴) هزینه‌های استخراج آن (در این مورد بحثی به میان نیامده است).

۲۶ ۳ ترجمه عبارت سؤال: نفت نزد برخی شریان زندگی به شمار

می‌آید زیرا

- ۱) نصفی از انرژی‌ای را که انسان مصرف می‌کند، فراهم می‌کند.
- ۲) به تولید برق کمک می‌کند.
- ۳) به شکل وسیعی در زندگی روزانه به کار برده می‌شود.
- ۴) امکان ندارد جایگزینی برای آن تصور کنیم.

۲۷ ۱ ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) هیچ نیازی به نفت نیست مگر در کشورهای صنعتی.
- ۲) امکان دارد هر چیزی ضررهایی داشته باشد که انسان هنگام به کار بردنش از آن‌ها غفلت کند.
- ۳) استفاده از نفت و مشتقات آن به زمینه‌ای معین منحصر نمی‌شود.
- ۴) نفت در گذر تاریخ در تغییر زندگی انسان اهمیت زیادی داشته است.

۲۸ ۱ ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) نفت با توجه به فواید اقتصادی‌اش، طلای سیاه نامیده می‌شود.
- ۲) آلودگی محیط زیست و خاک همواره در نتیجه استفاده اشتباه از نفت رخ می‌دهد. (همواره این‌طور نیست).
- ۳) نفت مهم‌ترین ثروت طبیعی کشورهای جهان است. (یکی از مهم‌ترین‌ها است نه مهم‌ترین آن‌ها).
- ۴) کشوری که نفت در آن وجود ندارد، کشوری صنعتی به شمار نمی‌آید.

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۱ - ۳۹):

۳۹ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) جمع سالم للمذكر ← جمع مكثر / من مصدر «تعلیم» ← من مصدر «علم»
- ۲) مبنی ← معرب / حرف الهمزة فيه مضمومة دائماً ← همیشه مضموم نیست چون مبنی نیست.
- ۳) جمع سالم للمذكر ← جمع مكثر / من فعل مزید، باب «تفعل» ← من فعل مجزء

۴۰ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) من باب «تفعل» ← من باب «تفعیل» / لازم ← متعد
- ۳) مجهول ← معلوم / نائب فاعله ← فاعله
- ۴) لازم ← متعد

۴۱ ۳ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) جمع مكثر أو تكسير ← جمع سالم للمؤنث
- ۲) مفردة: السَّيَّار ← مفردة: السَّيَّارة
- ۴) مبتدأ ← اسم «أَنَّ»

۵۷) ۳ باید عهد و پیمان خود را در زمان‌های معینی، مانند آخر هر هفته، آخر هر ماه یا شب قدر هر سال، تکرار کنیم تا استحکام بیش‌تری پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود. خداوند در آیه ۴۰ سوره مبارکه بقره می‌فرماید: «به پیمانی که با من بسته‌اید وفا کنید تا من نیز به پیمان شما وفا کنم.»

۵۸) ۴ یکی از آثار عزم قوی، استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف است که لقمان در این باره به فرزندش می‌گوید: «وَ اصْبِرْ عَلٰی مَا اَصَابَكَ» بر آن چه (در این مسیر) به تو می‌رسد، صبر کن. امام کاظم (ع) در مورد عزم و تصمیم قوی می‌فرماید: «خداایا! می‌دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.»

۵۹) ۳ حضرت علی (ع) می‌فرماید: «هشیار باش، امام شما از دنیایش به دو لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان کفایت کرده است. اما شما قطعاً توانایی این قناعت را ندارید؛ ولی با پرهیزکاری و کوشش [در راه خدا] و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.»

با وجود الگو، از همه مهم‌تر این‌که می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

۶۰) ۴ انسان متوکل می‌داند که در صورت انجام وظیفه، هر نتیجه‌ای که به دست آید، به مصلحت اوست؛ گرچه خود به آن مصلحت آگاه نباشد؛ زیرا خداوند آینده‌های را می‌بیند که ما نمی‌بینیم و به مصلحت‌هایی توجه دارد که ما درک نمی‌کنیم، گاهی چیزهایی را به نفع خود می‌پنداریم در حالی که به ضرر ماست یا اموری را به ضرر خود می‌دانیم در حالی که به نفع ماست و قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «وَ عَسَىٰ اَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَ عَسَىٰ اَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَ هُوَ شَرٌّ لَّكُمْ» و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است.»

۶۱) ۲ توکل جانشین تنبلی افراد نیست، بلکه کمک‌کننده و امیددهنده به کسی است که اهل همت، تعقل و پشتکار است (تحرک). لذا توکل در جایی درست است که فرد وظیفه‌اش را انجام می‌دهد یعنی فکر و اندیشه خود را به کار گیرد، با دیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب نماید و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کند؛ در این صورت است که می‌توان به خدا توکل کرد.

۶۲) ۳ توکل در جایی درست است که انسان مسئولیت و وظیفه خود را به خوبی انجام دهد؛ یعنی فکر و اندیشه خود را به کار گیرد، با دیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب کند و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کند. در این صورت است که می‌توان بر خدا توکل کرد، زیرا توکل جانشین تنبلی و ندانم‌کاری نیست.

۶۳) ۳ هر دو آیه «هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ» و «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»، مؤید توحید در ربوبیت است و کلیدواژه‌های «اداره» و «هدایت» نشانگر توحید در ربوبیت است.

۶۴) ۱ از آن‌جا که خداوند تنها خالق جهان است، پس تنها مالک آن نیز هست زیرا هر کس که چیزی را پدید می‌آورد، مالک آن است. پس مالکیت الهی تابع توحید در خالقیت است.

اگر خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، بدین معناست که ایشان را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان‌هایش قرار داده است.

۳) «يَعْرِفُ: معرفی می‌کند، می‌شناساند»؛ مضارع معلوم از باب «تفعیل» است. ترجمه: این مرد خودش را با کلمات کوتاهی معرفی می‌کند.
۴) «لَمْ يُؤَيِّدْ: تأیید نشد» مضارع مجهول از فعل معلوم «يُؤَيِّدُ: تأیید می‌کند» از باب «تفعیل» است.
ترجمه: سخت در جلسه گذشته تأیید نشد.

۴۹) ۴ چون پس از «لا» اسم نکره (فائده) آمده است، پس از نوع نفی جنس می‌باشد در سایر گزینه‌ها پس از «لا» فعل مضارع آمده و حرف نفی است.

۵۰) ۲ ترجمه عبارت سؤال: گزینه‌ای را معین کن که در آن دو حرف از حروف مشتبه بالفعل باشد.

بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «لعل»: یک مورد
۲) «لیت» و «أن»: دو مورد
۳) «أن» در «لأن»: یک مورد
۴) «إن»: یک مورد
نکته: پس از حروف مشبهه بالفعل، مستقیماً فعل نمی‌آید.

دین و زندگی

۵۱) ۳ طبق آیه شریفه «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ وَ أَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ: ای فرزندان آدم، آیا از شما پیمان نگرفته بودم که شیطان را نپرستید که او دشمن آشکار شماست؟ و این‌که مرا بپرستید [که] این راه مستقیم است؟»، معاهده یا عهد الهی با انسان، عبودیت و پرستش خالصانه خداست که همان راه راست و درست است.

۵۲) ۲ طبق آیه «بگو نماز و عبادت‌هایم، زندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است»، انسان تمام کارهای خود را باید برای خدایی انجام دهد که پروردگار جهان است. گاهی پیش می‌آید که افرادی نادان که از معرفت و آگاهی کافی برخوردار نیستند، با این تصور که کار خیری می‌کنند، مرتکب گناهان کبیره می‌شوند.

۵۳) ۲ این‌که خداوند تکیه‌گاه و پشتیبان جهان است، مربوط به توحید در ربوبیت می‌باشد، در نتیجه فقط خدا شایسته پرستش و عبودیت است (توحید عملی و عبادی). رابطه ربوبیت و عبودیت، در آیه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»، به درستی تبیین شده است.

۵۴) ۱ از آن‌جا که خداوند، تنها مالک جهان است (توحید در مالکیت)، تنها ولی و سرپرست جهان نیز هست (توحید در ولایت). پس علیت ولایت الهی که در آیه «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ» تأکید شده است، مالکیت است که در آیه «وَ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ» آمده است. ولایت به عنوان نتیجه حاصله، مفهوم حق تصرف و تغییر به طور انحصاری برای خداست.

۵۵) ۲ هر کدام از ما، براساس فطرت خویش، خدا را می‌یساییم (خدایابی فطری) و حضورش را درک می‌کنیم. به روشنی می‌دانیم در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده‌ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند و به موجودات مدد می‌رساند. با وجود این معرفت اولیه، قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر درباره خداوند فرا می‌خواند و راه‌های گوناگونی را برای درک وجود او و نیز شناخت صفات و افعال او به ما نشان می‌دهد. یکی از این راه‌ها، تفکر درباره نیازمندی موجودات جهان به خدا در پیدایش است.

۵۶) ۲ طبق آیه «قُلْ أَعَزَّ لِلَّهِ ابْنِي رَبًّا وَ هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ»، از آن‌جا که خدا پروردگار همه چیز است، نباید غیرخدا را به عنوان رب برگزید. طبق آیه «أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهُ الْخَلْقُ عَلَيْنَهُم»، چون کسی غیر از خدا چیزی خلق نکرده است، شرک در خالقیت نارواست.

۷۲ ۴ کسی که مال یتیمی را به ناحق تصاحب می‌کند، اگر باطن و چهره واقعی عمل او در همین دنیا برملا شود، همگان خواهند دید که او در حال خوردن آتش است و این نوع تجسم خود عمل یا همان صورت حقیقی عمل است، نه نتیجه طبیعی عمل.

این مثال را قرآن کریم به صورت آیه «إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا...»: و کسانی که اموال یتیمان را از روی ظلم می‌خورند، جز این نیست که آتش در شکم خود فرو می‌برند...»، توصیف کرده است. در گزینیه‌های (۱) و (۲)، گرچه عبارت «سَيَصْلُونَ» شعیراً، در ادامه آیه آمده است، ولی جنبه باطنی عمل، فرو بردن آتش در شکم می‌باشد.

۷۳ ۳ در آیه ۱۰ سورة فتح می‌خوانیم: «و هر کس که نسبت به عهده‌ی که با خدا بسته وفا کند به زودی پاداش عظیمی به او خواهد داد.» و در آیه ۷۷ سورة آل عمران می‌خوانیم: «کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت...».

۷۴ ۴ بعد از مراقبت، نوبت محاسبه و ارزیابی است تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد به دست آید... یادمان باشد که یک حسابرسی بزرگ در قیامت در پیش داریم و اگر خودمان در این جا به حساب خود نرسیم در قیامت به طور جدی اعمال ما را محاسبه خواهند کرد. امیرالمؤمنین (ع) درباره محاسبه و ارزیابی می‌فرماید: «زیرک‌ترین انسان کسی است که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بگشود.»

۷۵ ۳ اولین گام و قدم در مسیر قرب الهی و ثابت قدم ماندن در مسیر الهی، تصمیم و عزم برای حرکت است. امام کاظم (ع) در این باره فرموده‌اند: «خدا! می‌دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده است.»

زبان انگلیسی

۷۶ ۴ کشف جدید نشان می‌دهد که حیات می‌تواند در سیاراتی بسیار متفاوت از زمین وجود داشته باشد، درست است؟
توضیح: "discovery" (کشف) اسم سوم شخص مفرد است و ضمیر فاعلی مناسب برای آن "it" است، نه "they".
دقت کنید: به دلیل مثبت بودن فعل "suggests" در جمله اصلی، در پرسش کوتاه تأییدی "does" را به صورت منفی نیاز داریم.

۷۷ ۲ این کتاب راهنما حاوی اطلاعاتی در مورد حدود ۳۰۰۰ دوره [تحصیلی] است که در فرانسه توسط دانشگاه‌ها و کالج‌های فنی ارائه می‌شوند.
توضیح: با توجه به این‌که مفعول فعل "contain" (حاوی... بودن) یعنی "information" (اطلاعات) بعد از جای خالی اول قرار دارد، این فعل به صورت معلوم نیاز است، نه مجهول و پاسخ در بین گزینه‌های (۱) و (۲) است.
دقت کنید مفعول فعل "offer" (ارائه کردن) یعنی "programs" پیش از جای خالی دوم قرار دارد و در نتیجه در این مورد، فعل مجهول را انتخاب می‌کنیم.

۷۸ ۲ ما تلاش کردیم به او کمک کنیم، اما او فقط سر ما فریاد زد و به ما گفت می‌تواند آن را خودش انجام دهد.

توضیح: در هر دو جای خالی، ضمیر در جایگاه مفعول قرار دارد. با توجه به این‌که در جای خالی اول، مفعول از نظر شخص با فاعل یکسان نیست، ولی در جای خالی دوم یکسان است، در جای خالی اول به ضمیر مفعولی نیاز داریم و جای خالی دوم با ضمیر انعکاسی کامل می‌شود.

۶۵ ۲ براساس آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخَسِرَانُ الْمَبِينُ: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای [تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی] عبادت و بندگی می‌کند. پس اگر خیری به او رسد، دلش آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا روی‌گردان می‌شود. او در دنیا و آخرت [هر دو] زیان می‌بیند...». خسران‌زدگان در دنیا و آخرت کسانی هستند که ادعای بندگی در هنگام وسعت و آسودگی را دارند و هنگام بلا از خدا روی‌گردانند. این افراد درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار دارند.

۶۶ ۲ امروزه، بسیاری از انسان‌ها، جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند و بدون توجه به نظر مالک حقیقی آن، یعنی خدا، هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می‌کنند. این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و پرورش‌دهنده (رب) جهان می‌پندارند (وجود مراتبی از شرک مالکیت و ربوبیت) که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست، آلوده شدن طبیعت، پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند و مانند آن‌هاست. برخی از این انسان‌ها، مانند فرعون که «انا ربکم الاعلی» می‌گفت و خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می‌کرد، خود را مالک دیگر جوامع می‌پندارند و برای آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند.

۶۷ ۴ در موضوع راه‌های تقویت اخلاص و افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند می‌خوانیم که کسی گرفتار غفلت شد و چشم اندیشه را به روی جهان بست، آیات الهی را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد و هر قدر که معرفت ما به خداوند بیش‌تر شود به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد؛ پس خوب است ساعتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم تا بیش‌تر دریابیم و این موضوع را می‌توان در حدیث شریف نبوی: «افضل العبادة ادمان التفكير في الله و في قدرته: برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست»، مشاهده نمود.

۶۸ ۱ اگر نیت درست نباشد عمل را از بین می‌برد و پتک (چکش) (فندان حُسن فاعلی) بطلان به عمل انسان می‌زند؛ مانند روزه گرفتن برای لاغر شدن که نیت نادرست عمل را از بین می‌برد؛ ولی مثال پوشیدن لباس تمیز و زیبا برای حفظ احترام به خود نه در زمره ریا قرار می‌گیرد و نه اخلاص.

۶۹ ۴ حضرت یوسف از خداوند کریم پناه‌جویی می‌طلبد تا بتواند به گناه آلوده نشود و از لطف الهی بهره‌مند گردد: «وَ اَلَّا تُضْرَفَ عَنِّي كَيْدَهُنَّ اَصْبُ اِلَيْهِنَّ وَ اَكُنَّ مِنَ الْجَاهِلِيْنَ: و اگر مکر این زنان را از من باز نگردانی، به آن‌ها میل می‌کنم و در شمار نادان‌ها در می‌آیم.»

۷۰ ۲ این شعر یادآور این موضوع است که توکل‌کننده‌ای که اهل معرفت است، می‌داند که انسان باید در راستای راهیابی به نیازها و خواسته‌هایش، از ابزار و اسباب بهره‌جوید؛ زیرا این ابزار و اسباب براساس حکمت الهی قرار داده شده است و بی‌توجهی به آن‌ها، بی‌توجهی به حکمت و علم الهی است.

۷۱ ۳ قرآن کریم در آیات ۱۳۲ تا ۱۳۵ سورة مبارکه آل عمران می‌فرماید: «و شتاب کنید برای رسیدن به آموزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن آسمان‌ها و زمین است و برای متقیان (بهریزکاران) آماده شده است؛ همان‌ها که در زمان توانگری و تنگدستی انفاق می‌کنند و خشم خود را فرو می‌برند و از خطای مردم می‌گذرند...»

۸۶ ۴ ممنون می‌شوم اگر بتوانید [مقداری] وقت پیدا کنید تا آقای

براون را ببینید یا او را به یکی از همکارانتان معرفی کنید.

(۱) وقف کردن، اختصاص دادن

(۲) تشخیص دادن، فهمیدن

(۳) درک کردن، فهمیدن

(۴) قدر دان ... بودن، ممنون بودن

۸۷ ۳ فرهنگ سنتی کشورم هنوز در روستاها و شهرهای کوچک

پرصلابت اما در شهرها در حال نابود شدن است.

(۱) مهمان‌نواز

(۲) امکان‌پذیر، شدنی

(۳) قوی، نیرومند؛ پرصلابت

(۴) [در دستور زبان] مثبت

ما بر روی پوسته یک کره بزرگ سنگی [به نام] زمین زندگی می‌کنیم. چشم‌انداز [در] همه جا از سنگ‌ها تشکیل شده است. بیش‌تر [آن‌ها] توسط خاک، درختان یا چمن پوشانده شده‌اند. قدیمی‌ترین سنگ‌ها روی زمین حدود ۴ میلیارد سال قدمت دارند. سنگ‌های دیگر بسیار جدیدتر هستند و سنگ‌های جدید همیشه در حال شکل‌گیری هستند. همه سنگ‌ها حاوی موادی به نام مواد معدنی هستند. به عنوان مثال، سنگ مرمر عمدتاً از کلسیت تشکیل شده است و گرانیت حاوی مواد معدنی میکا، کوارتز و فلدسپات است. سنگ‌ها به طرق مختلفی شکل می‌گیرند: از سنگ مذاب درون زمین، از فسیل‌های حیوانات و گیاهان و [هم‌چنین] با تأثیر حرارت و فشار روی سنگ‌های باستانی درون زمین. اما هیچ سنگی، هر قدر هم [که] سخت [باشد]، برای همیشه روی سطح زمین دوام نمی‌آورد. آن‌ها با تأثیر باد، باران و سایر شرایط آب و هوایی به تدریج ساییده می‌شوند و فرسایش می‌یابند.

۸۸ ۲ توضیح: فعل دویخشی "make up" (تشکیل دادن،

ساختن) متعدی است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این‌که مفعول این فعل (landscape) پیش از جای خالی قرار دارد، این فعل را به صورت مجهول

نیاز داریم و در بین گزینه‌ها، تنها گزینه (۲) می‌تواند صحیح باشد.

۸۹ ۱ توضیح: برای افزودن اطلاعات بیش‌تر در جملات مرکب از

"and" استفاده می‌کنیم.

دقت کنید در این مورد، "time" در ساختار "all the time" به کار رفته

است و دارای معنی غیرقابل شمارش است.

۹۰ ۳ توضیح: طبق مفهوم جمله در این مورد "different" (مختلفه

متفاوت) به عنوان صفت و پیش از اسم جمع "ways" مورد نیاز است.

۹۱ ۴

(۱) اندازه؛ اندازه‌گیری

(۲) تعادل، توازن

(۳) فراوانی؛ فرکانس

(۴) فشار

۹۲ ۳

(۱) حتی ... نه

(۲) هم‌چون، مانند

(۳) هر قدر هم؛ با این حال

(۴) گویی که

۷۹ ۴ ماشین در بزرگراه حرکت می‌کرد که ناگهان راننده کنترل

[ماشین] را از دست داد و به یک سنگ بزرگ زد.

توضیح: در صورتی‌که فعلی در گذشته در حال انجام بوده باشد و این فعل به

طور ناگهانی توسط فعل دیگری قطع شود، برای فعل طولانی‌تر از زمان

گذشته استمراری (was going) و برای فعل کوتاه‌تر از زمان گذشته ساده

(lost) استفاده می‌شود.

۸۰ ۲ من در مورد این موضوع با جزئیات زیاد صحبت کرده‌ام چون

که برای آن اهمیت زیادی قائل هستم.

(۱) اصرار کردن، تأکید کردن

(۲) قائل بودن؛ ملاحظه کردن

(۳) ترقی دادن؛ بالا بردن

(۴) چشم پوشیدن از، بخشیدن

۸۱ ۴ شرکت هواپیمایی نمی‌تواند هیچ مسئولیتی در قبال مسافرانی

بر عهده بگیرد که برای پذیرش دیر می‌رسند و در نتیجه پروازهایشان را از

دست می‌دهند.

(۱) هويت

(۲) راهبرد، رهنمون

(۳) تلاش؛ قصد

(۴) مسئولیت

۸۲ ۳ به گفته سازمان بهداشت جهانی، علی‌رغم پیشرفت‌ها در

مراقبت‌های درمانی در جهان، هنوز سالانه حدود ۴/۱ میلیون کودک

و ۳۰۰،۰۰۰ مادر جان خود را در هنگام تولد کودک عمدتاً به علل قابل اجتناب

از دست می‌دهند.

(۱) سالم؛ تندرست

(۲) طبیعی؛ ذاتی

(۳) پزشکی؛ درمانی

(۴) مرکب، چندجزئی

۸۳ ۲ نتایج ابتدایی آزمایش ما بسیار دلگرم‌کننده به نظر می‌رسند،

بنابراین ما کاملاً مصمم هستیم که پژوهش خودمان را ادامه دهیم.

(۱) موقعیت، مکان

(۲) آزمایش

(۳) اهدا، بخشش

(۴) مثال، نمونه

۸۴ ۱ او شایستگی نمره بالاتری را داشت، ولی آن را کسب نکرد چون

یک هفته از کلاس‌ها را به علت بیماری از دست داد.

(۱) شایستگی ... را داشتن، لیاقت ... را داشتن

(۲) الهام بخشیدن؛ القا کردن

(۳) تولید کردن، ساختن

(۴) تأیید کردن، تصدیق کردن

۸۵ ۲ او تصاویر و داده‌های رادیویی تلسکوپ‌ها در رصدخانه‌های

استرالیا، پورتوریکو، ماساچوست، ایتالیا و نیومکزیکو را اجمالاً بررسی کرد.

(۱) توسعه؛ پیشرفت؛ رشد

(۲) رصدخانه

(۳) اختراع؛ ابداع

(۴) کشف

«آقای جونز تیریک می‌گویم، دختر است.»

پدر بودن معنای متفاوتی خواهد داشت و از هر مردی که این کلمات را بشنود، واکنش متفاوتی بروز پیدا می‌کند. برخی هنگامی که این خبر را دریافت می‌کنند، احساس غرور می‌کنند، در حالی که سایرین نگران می‌شوند، [او] نمی‌دانند که آیا پدر خوبی خواهند بود [یا خیر]. اگرچه مردانی هستند که کودکان را دوست دارند و ممکن است تجربه قابل توجهی با آن‌ها داشته باشند، سایرین توجه به خصوصی به کودکان نمی‌کنند و زمان اندکی را با آن‌ها می‌گذرانند.

[صرف‌نظر از] هر واکنشی [که پدر] نسبت به تولد کودک [نشان دهد] این [موضوع] مشهود است که تغییر از نقش شوهر (همسر) به سمت [نقش] پدر، کار سختی است. با این حال، متأسفانه، تلاش‌های اندکی برای آموزش پدران در این فرآیند اجتماعی‌سازی مجدد صورت گرفته است. اگرچه کتاب‌های بی‌شماری دربارهٔ مادران نوشته شده است، تنها اخیراً [توجه] نوشته‌جات به نقش پدر معطوف شده است.

این [موضوع] توسط برخی نویسندگان مورد بحث قرار گرفته است که هر چند انتقال به نقش پدر دشوار [است]، کمابیش به اندازهٔ تغییری که زن (همسر) باید برای نقش مادر [در خود] ایجاد کند، بزرگ (مهم) نیست. به نظر می‌رسد نقش مادر مستلزم تحول کاملی در روال [زندگی] روزمره و سازگاری بسیار بی‌بدیل است؛ از طرف دیگر نقش پدر کم‌تر دشوار و فوری است. اگرچه شمار فزاینده‌ای از زنان بیرون از خانه کار می‌کنند، هنوز هم پدر توسط بسیاری [از افراد] به عنوان نان‌آور خانواده در نظر گرفته می‌شود.

۹۷ ۳ به گفتهٔ نویسنده، خبر پدر شدن

- (۱) برای هر کسی که به تازگی پدر شده است احساس هیجان به همراه دارد
- (۲) برای آن‌هایی که دختر دارند معنی متفاوتی دارد
- (۳) باعث می‌شود برخی مردها مغرور و سایرین مضطرب شوند
- (۴) هیچ معنی دیگری به جز مسئولیت‌های بیش‌تر ندارد.

۹۸ ۴ در پاراگراف دوم، نویسنده

- (۱) از پدرها به دلیل نپذیرفتن مسئولیت‌های کافی در بزرگ کردن بچه‌هایشان انتقاد می‌کند
- (۲) نویسندگان آمریکایی را برای نادیده گرفتن دشواری‌های پدر بودن تیرنه می‌کند
- (۳) از ایده‌های پشتیبانی می‌کند که نقش اصلی پدر پول درآوردن برای خانواده است
- (۴) از کمبود منابع مناسب برای کمک به شوهرها [به منظور] وفق دادن خودشان با پدر بودن گلایه می‌کند

۹۹ ۲ انتقال به نقش مادر نیازمند [آن] است که زن

- (۱) شغلش را تغییر دهد تا مقداری زمان بیش‌تر برای مراقبت از خانواده بیابد
- (۲) تغییرات زیادی در زندگی روزمره‌اش انجام دهد تا از پس موقعیت جدید بربیاید
- (۳) در خانه بماند تا از نوزاد مراقبت کند
- (۴) به شوهرش در فرآیند اجتماعی‌سازی مجدد کمک کند

۱۰۰ ۳ طبق پاراگراف آخر، برخی نویسندگان استدلال می‌کنند که در

ارتباط با تغییر نقش‌ها، پدرها در مقایسه با مادرها

- (۱) مجبورند بار بیش‌تری را به دوش بکشند
- (۲) باید انطباق‌های دشوارتری داشته باشند
- (۳) کار آسان‌تری برای انجام دارند
- (۴) معمولاً می‌توانند بهتر عمل کنند

من دوستی دارم که با یک فلسفه (اصل) سه‌کلمه‌ای زندگی می‌کند: قدر لحظه را بدان. احتمالاً او ممکن است عاقل‌ترین فرد روی این سیاره باشد. افراد بسیار زیادی چیزی را که باعث خوشحالی آن‌ها می‌شود، به تعویق می‌اندازند، فقط به این دلیل که دربارهٔ آن فکر نکرده‌اند، آن را در برنامهٔ خود قرار نداده‌اند، نمی‌دانستند [که] آن در حال تحقق یافتن است، یا برای جدا شدن از [آنها] روزمره‌شان بسیار سخت‌گیر هستند. من نمی‌توانم دفاعاتی را که به خواهرم زنگ زدم و گفتم «نظرت در مورد این‌که تا نیم‌ساعت [با هم] برای ناهار برویم، چیست؟» حساب کنم. او نفس‌نفس‌زنان و با لکنت می‌گفت: «من نمی‌توانم. لباس روی بند دارم»، «موهایم کثیف است»، «کاش [از] دیروز می‌دانستم»، «صبحانه را دیر خورده‌ام»، «به نظر می‌رسد [هوا] بارانی است» و غیره. و پاسخ مورد علاقهٔ شخصی من: «تازه دوشنبه است.» متأسفانه او چند سال پیش در گذشت. و ما هرگز آن ناهار را نخوردیم. از آن به بعد، من سعی کرده‌ام کمی انعطاف‌پذیرتر باشم.

هر چه که پیرتر می‌شویم، زندگی معمولاً با سرعت [بیش‌تری] می‌گذرد. روزها کوتاه‌تر می‌شوند و فهرست قول‌هایی که به خودمان داده‌ایم، طولانی‌تر می‌شود. یک [روز] صبح از خواب بیدار می‌شویم (به خودمان می‌آییم) و همه [آن‌چه که] مجبوریم برای [گذر] عمرها بمان ارائه دهیم، بازگویی «من قصد دارم»، «برنامه دارم» و «یک روز [در آینده] زمانی که شرایط کمی با ثبات [تر] شود» است.

وقتی کسی به دوستم [که دارای فلسفه] «قدر لحظه را بدان» [است] زنگ بزند، او پذیرای [انواع] ماجراجویی و [همیشه] برای سفرها آماده است. او ذهن [خود] را در مورد ایده‌های جدید باز نگه می‌دارد (پذیرای ایده‌های جدید است). اشتیاق او برای زندگی مسری (تأثیرگذار) است. شما پنج دقیقه با او صحبت می‌کنید و [بعد] حاضرید تا باهای نسبت خودتان را با یک جفت [اسکیت] رولر بلید و [هم‌چنین] رفتن با آسانسور را با یک طناب پرش از ارتفاع معاوضه کنید!

۹۳ ۳ مثال خواهر نویسنده برای به کار رفته است.

- (۱) مقایسه با یک گزارهٔ قبل‌تر (۲) معرفی موضوعی جدید
 - (۳) پشتیبانی از ایدهٔ اصلی (۴) ارائهٔ جمع‌بندی
- ۹۴ ۲ چرا نویسنده «تازه دوشنبه است» را به عنوان جواب مورد علاقه‌اش در نظر می‌گرفت؟

- (۱) چون واقعاً قصد نداشت دوشنبه با خواهرش ناهار بخورد.
- (۲) چون آن را حتی از تمام سایر بهانه‌ها کم‌تر منطقی می‌دانست.
- (۳) چون آن نشان‌دهندهٔ احترام به پیشنهاد نویسنده بود.
- (۴) چون که آن به زمانی اشاره می‌کرد که آن‌ها در نهایت می‌توانستند با هم ناهار بخورند.

۹۵ ۲ کلمهٔ «contagious» (مسری، واگیردار) در پاراگراف چهارم

می‌تواند به بهترین شکل توسط «influential» جایگزین شود.

- (۱) مناسب، شایسته (۲) تأثیرگذار
- (۳) عملی (۴) گیج‌کننده

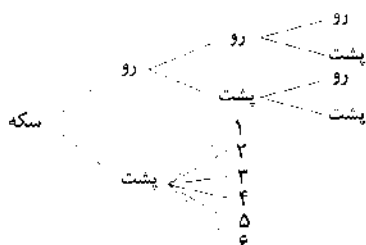
۹۶ ۴ هدف نویسنده از نوشتن این متن چیست؟

- (۱) تا ثابت کند که خواهرش در زمان‌بندی‌هایش به اندازهٔ کافی منعطف نبود
- (۲) تا افراد پرمشغله را ترغیب کند تا وقت بیش‌تری را برای خانواده‌هایشان آزاد کنند
- (۳) تا به افراد توصیه کند که پای قول‌هایشان بمانند
- (۴) تا خوانندگان را ترغیب کند که «قدر لحظه را بدانند»

$$n(S) = 7 \times 7 \times 7 = 7^3$$

روز تولد هر سه نفر یکسان $n(A) = 7 \times 1 \times 1 = 7$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{7}{7^3} = \frac{1}{7^2} = \frac{1}{49}$$

فضای نمونه‌ای $\{(R,R,R), (R,R,P), (R,P,R), (R,P,P), (P,R,R), (P,R,P), (P,P,R), (P,P,P)\}$

فضای نمونه‌ای دارای ۱۰ عضو (برآمد) است.

انتخاب ۳ سیب از ۱۰ سیب = فضای نمونه‌ای

$$\Rightarrow n(S) = \binom{10}{3} = \frac{10!}{3!7!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{3 \times 2 \times 1 \times 7!} = 120$$

پیشامد آن که ۲ سیب سالم و ۱ سیب لکه‌دار باشد A

$$\Rightarrow n(A) = \binom{6}{2} \binom{4}{1} = \frac{6!}{2!4!} \times \frac{4!}{1!3!} = 15 \times 4 = 60$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{60}{120} = \frac{1}{2}$$

پیشامد آن که لااقل یکی از تاس‌ها فرد باشد A

هر دو زوج باشند = پیشامد آن که هیچ‌کدام از تاس‌ها فرد نباشند A'

هر تاس در ۳ حالت زوج است، پس:

$$n(A') = 3 \times 3 = 9$$

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{9}{36} = \frac{1}{4} \Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

$S = \{(D,D,D), (D,D,P), (D,P,D), (D,P,P), (P,D,D), (P,D,P), (P,P,D), (P,P,P)\}$

پیشامد A که تعداد فرزندان دختر بیشتر باشد:

$A = \{(D,D,D), (D,D,P), (D,P,D), (D,P,P), (P,D,D), (P,D,P), (P,P,D), (P,P,P)\}$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{24} = \frac{1}{3}$$

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

مجموع اعداد دو تاس بیش از ۴ باشد A

مجموع اعداد دو تاس ۴ یا کم‌تر باشد A'

$$= \{(1,1), (1,2), (1,3), (2,1), (2,2), (3,1)\} \Rightarrow n(A') = 6$$

$$P(A') = \frac{6}{36} = \frac{1}{6} \Rightarrow P(A) = 1 - \frac{1}{6} = \frac{5}{6}$$

$$P(A) = P(A') + 0/4 \quad \text{می‌دانیم} \quad P(A) = 1 - P(A) + 0/4$$

$$P(A) + P(A) = 1/4 \Rightarrow 2P(A) = 1/4 \Rightarrow P(A) = \frac{1/4}{2} = 0/7$$

ریاضی و آمار

$$\text{تعداد راه‌های انتخاب ۱ مرد به عنوان رئیس گروه} = \binom{5}{1} = 5$$

$$\text{تعداد راه‌های انتخاب ۲ نفر دیگر از بین ۷ نفر باقی‌مانده} = \binom{7}{2}$$

$$= \frac{7!}{2!5!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{2 \times 5!} = 21$$

$$\text{طبق اصل ضرب} = 5 \times 21 = 105$$

انتخاب شده و b نباید انتخاب شود، پس باید ۳ عضو از بین ۵ عضو باقی‌مانده (به جز a و b) انتخاب کرد:

$$\binom{5}{3} = \frac{5!}{3!2!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 3!} = 10$$

به کودک بزرگتر ۳ اسباب‌بازی می‌دهیم، بنابراین ۴ اسباب‌بازی می‌ماند که ۲ تای آن را به کودک بعدی می‌دهیم و در نهایت ۲ اسباب‌بازی می‌ماند که به کودک آخر می‌دهیم:

$$\left. \begin{aligned} \binom{7}{3} \binom{4}{2} \binom{2}{2} \\ \binom{7}{3} = \frac{7!}{3!4!} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{3 \times 2 \times 1 \times 4!} = 35 \\ \binom{4}{2} = \frac{4!}{2!2!} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2 \times 2!} = 6 \\ \binom{2}{2} = 1 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 35 \times 6 \times 1 = 210$$

اگر n تعداد نقاط باشد، داریم:

$$\binom{n}{2} = 45 \Rightarrow \frac{n!}{(n-2)!2!} = 45 \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)!} = 90$$

$$n(n-1) = 90 \Rightarrow n^2 - n - 90 = 0 \Rightarrow (n+9)(n-10) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n = -9 \\ n = 10 \end{cases}$$

$$\text{تعداد مثلث‌های قابل رسم} = \binom{10}{3} = \frac{10!}{3!7!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{7! \times 3 \times 2 \times 1} = 120$$

پیشامد هر دو سکه رو $A = \{(R,R), (R,P), (P,R), (P,P)\}$

پیشامد تاس عدد ۴ بیاید $A = \{(4,R), (4,P), (4,R), (4,P)\}$

پیشامد آن که هر دو سکه رو یا تاس ۴ بیاید $A = \{(R,R), (R,P), (P,R), (P,P), (4,R), (4,P)\}$

که دارای ۹ عضو (برآمد) است.

$S = \{(R,R), (R,P), (P,R), (P,P), (R,R), (R,P), (P,R), (P,P)\} \Rightarrow n(S) = 8$

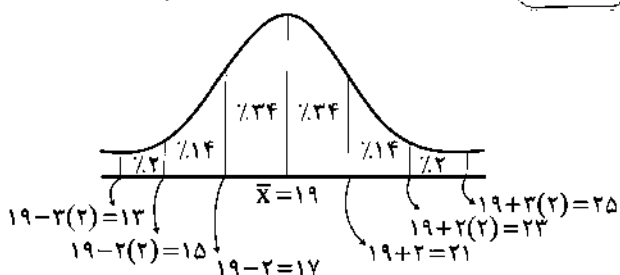
حداکثر یکی از سکه‌ها پشت بیاید، یعنی ۱ سکه پشت یا هیچ سکه پشت:

$A = \{(R,R), (R,P), (P,R), (P,P)\} \Rightarrow n(A) = 4$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

$\sigma^2 = 4 \Rightarrow \sigma = \sqrt{4} = 2$

۴ ۱۲۱

خواسته مسئله درصد لوله‌های تولیدی در فاصله ۱۵-۲۱ است، یعنی:

$2\% + 14\% + 24\% + 24\% = 64\%$

۲ ۱۲۲ می‌دانیم اگر داده‌ها را با مقدار ثابتی جمع یا تفریق کنیم،

انحراف معیار تغییر نمی‌کند، پس برای راحتی کار مقدار ثابتی (مانند عدد ۱۲)

را از همه داده‌ها کم می‌کنیم که داده‌ها به صورت زیر خواهند بود:

$0, 0, 2, 2, 2, 2, 4, 4, 12, 12, 14, 14, 14, 14, 16, 16$

$\bar{x} = \frac{2(0) + 4(2) + 2(4)}{8} = \frac{0 + 8 + 8}{8} = \frac{16}{8} = 2$

$\sigma^2 = \frac{2(0-2)^2 + 4(2-2)^2 + 2(4-2)^2}{8} = \frac{8 + 0 + 8}{8} = \frac{16}{8} = 2$

$\sigma^2 = 2 \Rightarrow \sigma = \sqrt{2}$

۱ ۱۲۳ اگر انحراف معیار داده‌ها صفر باشد، به معنای آن است که همه

داده‌ها با هم برابر بوده‌اند:

$a + 1 = 15 \Rightarrow a = 15 - 1 = 14$

$2b - 1 = 15 \Rightarrow 2b = 15 + 1 \Rightarrow 2b = 16 \Rightarrow b = \frac{16}{2} = 8$

$3c = 15 \Rightarrow c = \frac{15}{3} = 5$

$a - b + c = 14 - 8 + 5 = 11$

۴ ۱۲۴ چارک اول مقداری است که ۷۵ درصد داده‌ها از آن بیش‌تر است.

چارک سوم مقداری است که ۲۵ درصد داده‌ها از آن بیش‌تر هستند.

$IQR = Q_3 - Q_1 \Rightarrow 9 = Q_3 - 11 \Rightarrow Q_3 = 9 + 11 \Rightarrow Q_3 = 20$

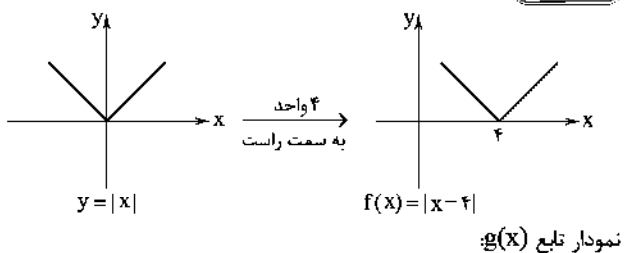
۳ ۱۲۵ $\sigma = 3 \Rightarrow \sigma^2 = 3^2 = 9$ واریانس داده‌های اولیه:

جمع و تفریق داده‌ها با عدد ثابت تأثیری روی واریانس و انحراف معیار ندارد، اما

اگر داده‌ها در عدد ثابت ضرب شوند، واریانس در K^2 ضرب می‌شود، پس:

$\sigma_{جدید}^2 = \sigma_{قدیم}^2 \times (K)^2 = 9 \times 16 = 144$

۳ ۱۲۶

نمودار تابع $g(x)$:

۲ ۱۱۵ A و B دو فرد انتخاب‌شده را یک بسته در نظر می‌گیریم:

$n(A) = \binom{5}{2} \times 2! \times 2! \times 4!$
 ↓ ↓ ↓ ↓
 جایگشت ۲ فرد باقی‌مانده، جایگشت A و B، جایگشت ۲ فرد انتخاب‌شده، جایگشت ۴ فرد همراه بسته

$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10 \times 2 \times 2 \times 4!}{7!} = \frac{10 \times 2 \times 2 \times 4!}{7 \times 6 \times 5 \times 4!} = \frac{4}{21}$

۱ ۱۱۶

۲ ۱۱۷

۲۰۰ نفر کل $\left\{ \begin{array}{l} ۱۲۰ = \text{فوق تخصص} \\ ۲۴۰ = \text{متخصص} \\ ۴۰۰ - (۱۲۰ + ۲۴۰) = ۴۰۰ - ۳۶۰ = ۴۰ = \text{پزشک عمومی} \end{array} \right.$

۲۰۰ نفر نمونه $\left\{ \begin{array}{l} ۱۰ = \text{پزشک عمومی} \\ ۱۲۰ = \text{متخصص} \\ ۲۰۰ - (۱۲۰ + ۱۰) = ۲۰۰ - ۱۳۰ = ۷۰ = \text{فوق تخصص} \end{array} \right.$

تعداد افراد فوق تخصص در نمونه انتخابی = آماره افراد فوق تخصص / تعداد کل اعضای نمونه

$= \frac{70}{200} = \frac{35}{100} = 0.35$

تعداد افراد متخصص در کل مرکز علمی = پارامتر افراد متخصص / تعداد کل اعضای جامعه

$= \frac{240}{400} = \frac{60}{100} = 0.60$

نسبت خواسته شده $= \frac{0.60}{0.35} = \frac{60}{35} = \frac{12}{7}$

۱ ۱۱۸

$2x - 5 = 7 \Rightarrow 2x = 7 + 5 \Rightarrow 2x = 12 \Rightarrow x = 6$
 فرض مسئله $x^2 - 29 = 7 \Rightarrow x^2 = 7 + 29 \Rightarrow x^2 = 36 \Rightarrow x = \pm 6$ $\frac{x > 0}{x > 0} \Rightarrow x = 6$

پس داده‌ها به صورت ۲، ۲، ۴، ۷، ۷، ۷، ۱۳ بوده‌اند که میانگین آن‌ها برابر است با:

$\bar{x} = \frac{2(2) + 4 + 2(7) + 13}{7} = \frac{42}{7} = 6$

۳ ۱۱۹

$45 \times 24 = 1080$ میانگین x تعداد افراد = مجموع سن افراد گروه اول
 $55 \times 27 = 1485$ مجموع سن افراد گروه دوم

میانگین سن کل افراد $= \frac{1080 + 1485}{45 + 55} = \frac{2565}{100} = 25.65$

۱ ۱۲۰

$\bar{x} = \frac{w_1 x_1 + w_2 x_2 + \dots + w_n x_n}{w_1 + w_2 + \dots + w_n}$

$\bar{x} = \frac{(6 \times 45) + (3 \times 70) + (2 \times \alpha) + (1 \times 1)}{6 + 3 + 2 + 1} = 60$

$\Rightarrow \frac{270 + 210 + 2\alpha + 1}{12} = 60 \Rightarrow 560 + 2\alpha = 720$

$\Rightarrow 2\alpha = 720 - 560 \Rightarrow 2\alpha = 160 \Rightarrow \alpha = \frac{160}{2} = 80$

$$D_{f \times g} = D_f \cap D_g$$

۱ ۱۳۰

$$D_f = \{0, 4, 1\}$$

$$D_g = \{2, 0, 1, -3\} \xrightarrow{\cap} D_{f \times g} = \{0, 1\}$$

$$f \times g = \{(0, -1 \times 2), (1, -3 \times 5)\} = \{(0, -2), (1, -15)\}$$

که $(0, -2)$ در گزینه‌ها موجود است.نمودار تابع f از دو نقطه $(0, 2)$ و $(2, 0)$ می‌گذرد: ۴ ۱۳۱

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{2 - 0}{0 - 2} = \frac{2}{-2} = -1$$

و چون محور y ها را در نقطه‌ای به عرض ۲ قطع کرده است، پس عرض از مبدأ $n = 2$ است، لذا داریم:

$$y = mx + n \xrightarrow{m=-1, n=2} y = -x + 2$$

نمودار تابع g خطی موازی محور x هاست و معادله آن به صورت $y = -4$ است:

$$f(x) = -x + 2 \Rightarrow (f-g)(x) = f(x) - g(x)$$

$$g(x) = -4$$

$$= (-x + 2) - (-4) = -x + 2 + 4 = -x + 6$$

محل تلاقی با محور y ها، همان عرض از مبدأ یعنی ۶ است.

$$f(x) = \frac{1}{y} |3x - 2| \Rightarrow 3f(-2) = 3\left(\frac{1}{y} |3(-2) - 2|\right) \quad 3 \quad 132$$

$$= 3\left(\frac{1}{y} |-6 - 2|\right) = 3\left(\frac{1}{y} |-8|\right) = 3\left(\frac{1}{y} (8)\right) = 3 \times 4 = 12$$

$$g(-2) = -(-2)^2 - 2(-2) = -4 + 4 = 0$$

$$(3f+g)(-2) = 3f(-2) + g(-2) = 12 + 0 = 12$$

$$D_{\frac{g}{f}} = D_g \cap D_f - \{x | f(x) = 0\}$$

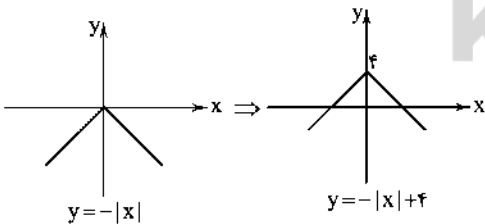
۴ ۱۳۳

$$D_g = \{2, 1, 0, -2\} \quad D_g \cap D_f - \{x | f(x) = 0\} = \{-2, 0, 1\} - \{-2\} = \{0, 1\}$$

$$\frac{g}{f} = \{(0, \frac{2}{0}), (1, -\frac{2}{0})\} = \{(0, \frac{2}{0}), (1, -\frac{1}{0})\}$$

پس برد تابع $\frac{g}{f}$ برابر است با مجموعه $\{\frac{2}{0}, -\frac{1}{0}\}$.

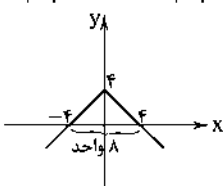
$$y = 4 - |x| = -|x| + 4 \quad 3 \quad 134$$

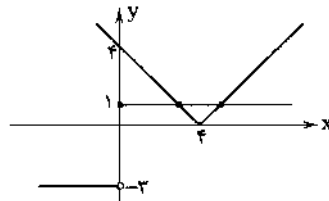
مساحت ناحیه رنگی مورد نظر است، برای یافتن محل تلاقی نمودار با محور

 x ها، ریشه‌های معادله $-|x| + 4 = 0$ را به دست می‌آوریم:

$$-|x| + 4 = 0 \Rightarrow -|x| = -4 \Rightarrow |x| = 4 \Rightarrow x = \pm 4$$

$$\text{مساحت مثلث به وجود آمده} = \frac{\text{ارتفاع} \times \text{قاعده}}{2} = \frac{4 \times 8}{2} = 16$$

حال اگر نمودار دو تابع f و g را در یک دستگاه رسم کنیم، خواهیم داشت:

مشاهده می‌شود این دو نمودار در دو نقطه یکدیگر را قطع می‌کنند.

$$\left| \frac{1-\sqrt{3}}{1-\sqrt{3}} \right| \frac{\sqrt{3}=1/\sqrt{3}}{(-)} - (1-\sqrt{3}) = -1 + \sqrt{3} \quad 2 \quad 137$$

$$\left| \frac{1-\sqrt{2}}{1-\sqrt{2}} \right| \frac{\sqrt{2}=1/\sqrt{2}}{(-)} - (1-\sqrt{2}) = -1 + \sqrt{2}$$

$$\left| \frac{2-\sqrt{3}}{2-\sqrt{3}} \right| \frac{\sqrt{3}=1/\sqrt{3}}{(+)} = 2 - \sqrt{3}$$

$$\xrightarrow{\text{پاسخ نهایی}} -1 + \sqrt{3} - 1 + \sqrt{2} + 2 - \sqrt{3} = \sqrt{2}$$

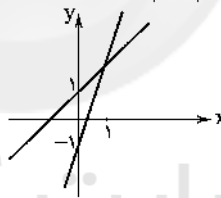
ریشه عبارت داخل قدرمطلق برابر است با: ۴ ۱۳۸

$$x - 1 = 0 \Rightarrow x = 1$$

پس تابع قدرمطلق را به صورت دوضابطه‌ای می‌نویسیم و با $2x$ جمع می‌کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} 2x + (x-1) & x \geq 1 \\ 2x + (-x+1) & x < 1 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 3x - 1 & x \geq 1 \\ x + 1 & x < 1 \end{cases}$$

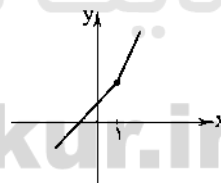
$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} 3x - 1 & x \geq 1 \\ x + 1 & x < 1 \end{cases}$$

حال باید نمودار تابع $y = x + 1$ و $y = 3x - 1$ را رسم کنیم:

$$y = 3x - 1 \Rightarrow \frac{x}{y} \begin{matrix} 1 \\ 3 \end{matrix}$$

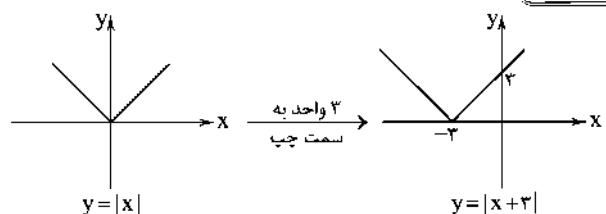
$$y = x + 1 \Rightarrow \frac{x}{y} \begin{matrix} 1 \\ 1 \end{matrix}$$

و در نهایت با توجه به محدودیت توابع خواهیم داشت:

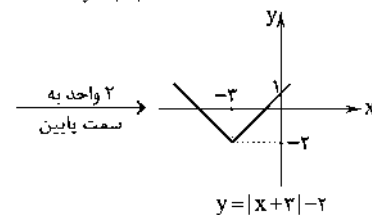

مشاهده می‌شود که نمودار از ناحیه چهارم عبور نمی‌کند.

۴ ۱۳۹

۳ واحد به سمت چپ

۲ واحد به سمت پایین

$$y = |x+2| - 2$$

۱ ۱۲۵

ه) اگر در طول زمان با یک واحد پول معین، امکان خریدهای یکسان وجود نداشته باشد، بیانگر این موضوع است که پول نتوانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند.

۴ ۱۴۱

نکته: برای محاسبه نرخ تورم یک سال مشخص علاوه بر قیمت‌های ابتدای همان سال باید قیمت‌های ابتدای سال بعد (یا قیمت‌های انتهای همان سال) را نیز داشته باشیم، به این ترتیب نرخ تورم سال ۸۶ عبارت است از:

$$\text{نرخ تورم } ۸۶: \frac{۳۹,۲۰۰ - ۳۵,۰۰۰}{۳۵,۰۰۰} = \frac{۱۲}{۱۰۰} = ۱۲\%$$

نرخ تورم سال ۸۷ برابر ۱۰ درصد بوده است؛ بنابراین سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۸ عبارت است از:

$$\text{سال } ۸۸: \frac{۱۰}{۱۰۰} = \frac{X - ۳۹,۲۰۰}{۳۹,۲۰۰}$$

سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۸ $\Rightarrow X = ۴۳,۱۲۰$

با این‌که در این سال نرخ تورم نسبت به سال ۸۶ کم‌تر شده، اما نباید انتظار داشت سطح عمومی قیمت‌ها کاهش یابد، بلکه نرخ رشد قیمت‌ها نسبت به گذشته از سرعت کم‌تری برخوردار است.

بنابراین با حل مسئله تا همین‌جا به پاسخ درست، یعنی گزینه (۴) می‌رسیم. به همین ترتیب با داشتن قیمت‌های سال ۸۸ و ۸۹ نرخ تورم این دو سال هم برابر ۱۵ و ۱۶ درصد به دست می‌آید، اما چون قیمت‌های ابتدای سال ۹۱ را نداریم، نمی‌توانیم نرخ تورم سال ۹۰ را محاسبه کنیم.

۲ ۱۴۲

مشارکت حقوقی قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه شرکت‌های سهامی جدید را تأمین و یا قسمتی از سهام شرکت‌های سهامی موجود را خریداری می‌کند و از این طریق در سود آن‌ها شریک می‌شود. در مشارکت مدنی که قراردادی بازرگانی است، دو یا چند شخص حقیقی یا حقوقی (از جمله بانک) سرمایه نقدی یا جنسی خود را به شکل مشاع و به منظور ایجاد سود در هم می‌آمیزند.

۴ ۱۴۳

براساس فقه اسلامی، هر نوع دریافت پول اضافی از وام گیرنده، ربا تلقی می‌شود و حرام است. بر این اساس، قانون عملیات بانکی بدون ربا تصویب شد و از سال ۱۳۶۳ به اجرا درآمد، بنابراین:

۱) مستقیم که سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی و عمرانی است و
۲) غیرمستقیم که مشارکت در سرمایه‌گذاری‌ها با ارائه خدمات تحت عقود اسلامی است، کسب می‌کنند.

و از طریق مشارکت در سرمایه‌گذاری‌ها نقش واسطه‌گری خود را حذف و به نهادی فعال در عرصه تولید و اقتصاد کشور تبدیل می‌شوند.

۲ ۱۴۴

با رونق گرفتن تجارت در جوامع بشری به ویژه ابتدا در تمدن اسلامی قرن سوم تا هشتم هجری و سپس در اروپا در قرون شانزدهم و هفدهم میلادی، نیاز به پول و خدمات آن بیش‌تر شد.

۳ ۱۴۵

الف) اگرچه طبق قانون، چک سند بهادار بدون تاریخ است، در کشور ما براساس عرف و به صورت غلط برای چک تاریخ تعیین کرده و از آن به عنوان سند اعتباری مدت‌دار استفاده می‌شود که این عمل غیرقانونی می‌باشد.

ب) در صورتی‌که سفته چند بار پشت‌نویسی شده باشد، یعنی افراد متعددی آن را گرفته و به فرد دیگری بدهند، دارنده آن برای دریافت وجه خود می‌تواند به هر یک از آن‌ها مراجعه کند.

ج) چک به محض رؤیت بانک و بدون اطلاع قبلی قابل پرداخت می‌باشد.

$$f(x) = x - 2$$

$$(f \times g)(x) = f(x) \times g(x) = x^2 - x - 2$$

$$\Rightarrow g(x) = \frac{(f \times g)(x)}{f(x)} = \frac{x^2 - x - 2}{x - 2}$$

$$\Rightarrow g(x) = \frac{(x-2)(x+1)}{x-2} = x+1$$

$$f(x) = x - 2 \Rightarrow (f - g)(x) = f(x) - g(x) = (x - 2) - (x + 1)$$

$$g(x) = x + 1$$

$$= x - 2 - x - 1 = -3$$

اقتصاد

۲ ۱۲۶

یکی از مشکلات موجود بر سر راه مبادلات «تهاتر» این بود که به عنوان مثال اگر فردی برای معاوضه گندم با برنج به شخصی مراجعه می‌کرد، در صورت عدم تمایل طرف دوم به مبادله، او برای راضی کردن طرف مبادله خود و رسیدن به خواسته او امکان داشت ناگزیر به ده‌ها نفر مراجعه کند. این مشکل هزینه‌های مبادلاتی را در زندگی انسان به شدت افزایش می‌داد.

۴ ۱۲۷

الف) قبل از به وجود آمدن فناوری اجتماعی بسیار مهمی به نام پول، مبادلات به صورت تهاتر صورت می‌گرفت.

ب) کالاهایی مثل غلات در ایران، صدف در هندوستان، چای در تبت و پوست سمور در روسیه به عنوان پول کالایی خواهان بیش‌تری داشتند.

د) افزایش حجم و سرعت مبادلات به همراه انقلاب الکترونیک موجب جایگزینی پول‌های الکترونیکی به جای روش‌های قدیمی بود.

ه) مهم‌ترین مشکل بر سر راه به کارگیری پول‌های فلزی، محدود بودن میزان طلا و نقره در دسترس بشر بود.

۱ ۱۲۸

در واقع بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی صرافان از اعتماد مردم و یا تعداد زیاد انواع رسیدها و صرافیه‌ها، آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرد و به همین دلیل دولت‌ها به ناچار چاپ و انتشار اسکناس را از طریق بانک مرکزی به عهده گرفتند.

۳ ۱۲۹

سپرده‌های غیردیداری

سپرده‌های پس‌انداز + سپرده‌های مدت‌دار + سپرده‌های دیداری = شبه پول
اگر سپرده‌های غیردیداری را X بنامیم، سپرده‌های دیداری یا همان پول‌های تحریری برابر 2X خواهد شد، یعنی:

الف) سپرده‌های پس‌انداز + سپرده‌های مدت‌دار = سپرده‌های غیردیداری
سپرده‌های مدت‌دار $10,000 \Rightarrow X = 14,000 \Rightarrow 24,000$

ب) $24,000 = X + 2X \Rightarrow 72,000 \pm 3X$
 $\Rightarrow X = 24,000$ سپرده‌های غیردیداری

ج) $55,000 + 72,000 = 127,000$ شبه پول + پول = نقدینگی

د) $72,000 =$ سپرده‌های غیردیداری + سپرده‌های دیداری = شبه پول

۱ ۱۴۰

الف) با توجه به تصویر صورت سؤال، پیامد تغییرات ارزش پول، کاهش ارزش پول و در نتیجه کاهش قدرت خرید آن است.
ب) بین سطح عمومی قیمت‌ها و قدرت خرید پول، رابطه عکس وجود دارد.
ج) قدرت خرید پول به سطح عمومی قیمت‌ها بستگی دارد.
د) کاهش قدرت خرید پول، نتیجه افزایش نرخ تورم است.

علوم و فنون ادبی

۱۴۶ ۴ در دوره بیداری گرایش به قالب‌های کم‌کاربرد یا نوینی چون

مستزاد و چهارپاره به تدریج زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد.

۱۴۷ ۳ گزینه (۳) از ویژگی‌های زیبایی نثر دوره بیداری است.

۱۴۸ ۳ انتشار روزنامه «نسیم‌شمال» به سال‌های اول مشروطه باز

می‌گردد.

۱۴۹ ۲ در این دوره مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی،

عارفانه‌سرایی و غزل‌گویی که با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته ما هماهنگ

بود، تا حد زیادی کارآیی خود را از دست داد و مضامین سیاسی، اجتماعی و

وطنی رونق یافت.

۱۵۰ ۴ ستایش تعلیم و تربیت به شیوه سنتی از مضامین نثر دوره

بیداری نیست.

۱۵۱ ۳ مضمون ابیات سؤال، دفاع از کارگران است و فرّخی یزدی یکی

از شاعران شاخص این حوزه مضمونی است.

۱۵۲ ۳ در سال‌های انقلاب مشروطه در نثر فارسی دگرگونی‌هایی

به‌وجود می‌آید که نثر را به سمت سادگی و بی‌پیرایگی سوق می‌دهد؛ از آن

جمله می‌توان به رواج و گسترش روزنامه، روی آوردن به ترجمه و ادبیات

داستانی بر اثر ارتباط با ادبیات اروپا و تغییر مخاطب نوشته‌ها اشاره کرد.

۱۵۳ ۳ بیت سؤال سروده میرزا محمدصادق امیری فراهانی ملقب به

«ادیب‌الممالک» است.

۱۵۴ ۲ ملک‌الشعرای بهار، مدیر نشریه «نوبهار» بود و بیت گزینه (۲)

سروده اوست.

۱۵۵ ۲ سایر گزینه‌ها از دلایل کم‌توجهی شاعران به زبان، در دوره

بیداری‌اند.

۱۵۶ ۴ تقطیع بیت سؤال:

رد	جو	ر	عشق	به	نَد	نَد	وَد	چَز	بُ	بُو	ی	یَاز
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
X												
ور	رف	ت	نیست	چای	نَد	دَ	هَد	چَز	بُ	نا	م	دوست
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
X												
مفعول			فاعلات				مفاعیل			فاعلن		

تقطیع گزینه (۴):

بُ	رَف	ر	عَظ	زَل	کُ	حَا	فِ	ظِ	شِب	رَا	ز	گُف	ت	اَسْتُ
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
X														
بُح	ر	قَط	رِ	ای	بُ	مَ	نَ	خَا	کُ	سَا	ر	بُخْشِ		
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U		
X														
مفعول			فاعلات				مفاعیل			فاعلن				

بررسی وزن و آرایه تضمین در سایر ابیات:

(۱) وزن: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

تضمین: —

(۲) وزن: مفاعن فعاتن مفاعلن فعلن

تضمین: مصراع دوم، تضمین مصرعی از حافظ است.

(۳) وزن: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

تضمین: مصراع دوم، تضمین غزلی از فانی است.

۱۵۷ ۴ گزینه (۴) به مثل معروف «جواب الاحمق السکوت» اشاره دارد.

۱۵۸ ۱ تقطیع گزینه (۱):

ام	شَب	کِ	حُ	ضُو	رِ	یَا	رَ	جَا	نَف	رُو	زَسْتُ
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
X											
بَخ	تَم	پِ	عَ	لَا	فِ	دِش	مَ	نَظَاف	بِید	رُو	زَسْتُ
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
X											
مفعول			فاعلات				مفاعیل				

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن

۱۵۹ ۳

گَر	بَ	مَ	نَ	دِیَسَر	تَر	زَ	خَا	بَ	بَ	خِید	زَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
X											
صَبَح	دَ	رَا	رُو	زَ	چَا	شِش	گَا	هَ	بَ	رَا	یَد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
X											
مفعول			فاعلات				مفاعیل				

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول فاعلن مفعولن فاعلن

(۲) مفعول مفاعلن مفعولن مفاعلن

(۴) مفعول مفعولن فاعلن

۱۶۰ ۱

بَا	وَر	مَ	کَن	کِ	صُو	زَ	تَ	اَو	عَظ	لِ	مَن	بَ	بَرْد
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
X													
عَظ	لِ	مَ	نَظَاف	بِ	بِر	دَ	کِ	صُو	زَت	نَی	گَا	رَ	اَوَسْتُ
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
X													
مفعول			فاعلات				مفاعیل					فاعلن	

۱۶۱ ۳ فعل «است» در این گزینه ردیف است.

۱۶۲ ۲ واژگان قافیه: «او» و «خو» / حرف قافیه: مصوت بلند «و»

(قاعده ۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان قافیه: «گبر» و «صبر» / حروف قافیه: بر (مصوت + صامت +

صامت) / قاعده (۲)

(۳) واژگان قافیه: «بین» و «هم‌چنین» / حروف قافیه: ین (مصوت + صامت) /

قاعده (۲)

(۴) واژگان قافیه: «سموم» و «قدم» / حروف قافیه: وم (مصوت + صامت) /

قاعده (۲)

تقطیع گزینه (۳):

بند	گر	ز	هر	رت	چو	شد	دم	سر	گشت	ب	چُن	گر	دو	شد	دم
-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
وز	نا	وَ	کت	پر	خو	شد	دم	از	من	چ	را	رند	جید	دی	
-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
	مستفعلن				مستفعلن				مستفعلن						

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفتعلن مفاعله مفتعلن مفاعله

(۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعله

(۴) مفاعله مفاعله مفاعله مفاعله

۱۷۰ (۳) واج آرایی: تکرار صامت‌های «ر» و «م» و مصوت بلند «ی»

واژه آرایی: تکرار واژه‌های «به» و «دوست»

۱۷۱ (۳) هرچند شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران

نقش بسزایی داشتند؛ اما کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند و به نوعی علاقه نشان داده‌اند.

۱۷۲ (۲) کلیم کاشانی با به کار بردن مضمون‌های ابداعی فراوان

«خلاق معانی ثانی» لقب گرفت.

۱۷۳ (۲)

چُن	نَا	بُو	د	دَر	عَهِ	د	اَو	وَل	کِ	دِی
U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	U
جَا	هَا	نِی	پُ	رَا	شُو	بُ	تَش	وِی	شِن	تَن
U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	U
	فعلون			فعلون			فعلون		فعلون	

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: فعلون فعلون فعلون فعل

تقطیع بیت سؤال: ۱۷۴ (۳)

مَلَاکِ	جَا	هَائِی	جِیست	کِ	تَا	اَو	پ	جَا	هَائِی	فَخْرِ	کُ	نَد
-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	U
فَخْر	رِ	جَا	هَائِی	رَا	سِت	کِ	اَو	هَسْت	خُدَا	وَنَد	دِی	اَو
-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	U
	مفتعلن			مفتعلن			مفتعلن		مفتعلن			

تقطیع گزینه (۳):

جَمع	ت	دِی	دَم	پَد	نَد	زَیلا	هِج	پَد	رِی	شَاخِر	نَد	وَم
-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	U	-	U
رَا	ه	ت	دِی	دَم	پَد	نَد	زَیلا	هَم	زَ	ه	اِب	شَاخِر
-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	U	-	U
	مفتعلن			مفتعلن			مفتعلن		مفتعلن			

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفتعلن مفاعله مفتعلن مفاعله: (-U-U-U-U-)

(۲) مستفعلن مستفعلن مستفعلن: (-U-U-U-)

(-U-)

(۴) مفتعلن فاعله مفتعلن فاعله: (-U-U-U-U-)

۱۶۲ (۲) واژگان قافیه: «هیج» و «بیج» / حروف قافیه: بیج (مصوت + صامت)

(صامت)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان قافیه: «دست» و «است» / حروف قافیه: ست (مصوت + صامت + صامت)

(صامت)

(۳) واژگان قافیه: «گرفت» و «شگفت» / حروف قافیه: فت (مصوت + صامت + صامت)

(صامت + صامت)

(۴) واژگان قافیه: «گنج» و «مرنج» / حروف قافیه: نج (مصوت + صامت + صامت)

(صامت)

۱۶۳ (۴) مقام دل‌گشایش جمع جمع است

قافیه دوم قافیه اصلی

جمال جان‌فزایی شع جمع است

قافیه دوم قافیه اصلی

۱۶۵ (۲) بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هوا، بلا، خدا

(۳) غزل، ازل

(۴) شجر، قمر

۱۶۶ (۴) در گزینه (۴) واژه‌های «شکر» و «کفر» به دلیل تفاوت صامت

در حروف قافیه، نمی‌توانند قافیه قرار بگیرند.

واژه‌های قافیه در سایر گزینه‌ها:

(۱) شنید، کلید

(۲) خسته، بسته

(۳) کی، پی

۱۶۷ (۱) واژگان قافیه: «جبریل» و «قندیل» / حروف قافیه: یل

(مصوت + صامت) / قاعده (۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) واژگان قافیه: «ما» و «ترتیب» / حروف قافیه: مصوت بلند «ا» / قاعده (۱)

(۳) واژگان قافیه: «بالا» و «خون» / حروف قافیه: مصوت بلند «ا» / قاعده (۱)

(۴) واژگان قافیه: «جست‌وجو» و «نکو» / حروف قافیه: مصوت بلند «و» / قاعده (۱)

۱۶۸ (۲)

شَد	بَا	آ	هَ	ت	می	نا	لم	تَ	گر	دَر	دَم	تَ	هَائِی	مَا	نَد
-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	-	-	-
پ	گُو	شِ	هَر	کِ	دَر	عَا	لِم	رِ	سِی	دَا	وَا	ز	پَن	هَا	نَم
-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	-	-	-
	مفاعله			مفاعله			مفاعله			مفاعله					

تقطیع بیت سؤال: ۱۶۹ (۳)

مَا	هَسْت	رَویت	بِت	یا	تَ	لَک	فَنَد	دَسْت	لَد	لِت	یا	تَ	مَک
-	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U
بِنَد	مَا	ی	پِی	کَر	تَا	فَ	لَک	مَه	رِز	کُ	پِی	کَر	بَر
-	U	-	-	-	-	-	-	-	-	U	-	-	U
	مستفعلن			مستفعلن			مستفعلن			مستفعلن			

۱۸۲ ۴ هیچ خطری تهدید نمی‌کند: لا خطر یهدد؛ «لا» از نوع نفی

جنس است. [رد سایر گزینه‌ها]

در استفاده: فی استخدام، فی الاستفاده [رد گزینه (۳)]

این نوع: هذا النوع [رد گزینه (۳)]

۱۸۵ ۲ ترجمه عبارت سؤال: «چیزها با ضدهایشان شناخته می‌شوند.»

مفهوم: یعنی هر چیزی از روی نقطه مقابل آن (متضادش) قابل درک است.

مثل تاریکی که در صورت وجود داشتن روشنایی معنی می‌یابد. مفهوم گزینه (۲)

این است که برای برخی از افراد، رنج دیگران قابل درک نیست، چون چنین

شرایطی را تجربه نکرده‌اند.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) اگر روشنایی نمی‌بود، تاریکی شناخته نمی‌شد.

(۲) احوال فقیر را از ثروتمند نپرس.

(۳) هرگاه دیوانه‌ای را ببینیم، می‌دانیم که عاقل این‌گونه نیست.

(۴) امکان ندارد اشیاء را بشناسیم مگر وقتی که آن‌چه را که مقابلشان است،

بشناسیم.

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۱۸۶ و ۱۸۷):

۱۸۶ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) مبني ← معرب

(۳) مرفوع ← منصوب

(۴) فاعله محذوف ← فاعلش محذوف نیست چون فعل مجهول نیست.

۱۸۷ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۲) مزید ثلاثی (من باب «إفعال») ← مجرد ثلاثی

(۳) اسم فاعل ← اسم تفضیل

(۴) معرفة (علم) ← اسم علم نیست.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۱۸۸ - ۱۹۰):

۱۸۸ ۳ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) کودها: موادی شیمیایی هستند که خاک را برای رشد گیاهان به شکلی
بهتر تقویت می‌کنند. (✓)

(۲) پلاستیک: ماده‌ای مانند نفت و بنزین که در صنایع مختلف استفاده
می‌شود. (✓)

(۳) چاه‌ها: دستگاهی است که نفت با آن از اعماق زمین استخراج می‌شود. (x)

(۴) هشدار: علامتی است که بر خطری قریب الوقوع دلالت می‌کند. (✓)

۱۸۹ ۲ خبر «إن» باید مرفوع باشد: مختلفین ← مختلفون

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «إنما» با حرف «إن» متفاوت است و هیچ تأثیری بر اعراب مبتدا و خبر
نمی‌گذارد ← مختلفون: خبر و مرفوع

(۳) خبر «إن» به صورت فعل مضارع آمده است که باید از نظر صیغه با
«الناس» مطابقت کند ← یختلفون: جمع مذکر غایب / الناس: جمع مذکر

(۴) هرگاه فاعل به صورت اسم ظاهر پس از فعل آمده باشد، فعل به صورت
مفرد می‌آید.

۱۹۰ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) پس از «لا»ی نفی جنس فعل نمی‌آید.

(۲ و ۳) اسم پس از «لا»ی نفی جنس نه «ال» می‌گیرد و نه تنوین.

(۴) «تفاخر» بر وزن «تفاعل» مصدر و اسم است. که به عنوان اسم «لا»ی نفی
جنس به درستی بدون «ال» و تنوین و به صورت مفتوح آمده است.

۱۷۵ ۱

ای	در	ز	م	ما	را	ف	مر	ای	نی	شب	ما	را	ت	حر
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U
ای	در	خ	طر	ما	را	ی	پر	ای	ب	ر	ش	ک	ر	من
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U
هم	ره	ز	نی	هم	ره	ی	ری	هم	ما	هی	ی	هم	مش	ت
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U
هم	این	ت	ری	هم	ا	ت	ری	هم	گ	ج	ا	نظ	ها	ر
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U

مستغفلن

مستغفلن

مستغفلن

مستغفلن

۱۷۶ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پیشگاه حقیقت

(۲) در آفاق / پای دل

(۴) رخسار گل / خرمن بلبل / چهره شمع

۱۷۷ ۴ استعاره مکنیه: کام زمانه (اضافه استعاری و استعاره مکنیه)

استعاره مصرحه: شکر: استعاره مصرحه از سخن

۱۷۸ ۲ اضافه استعاری: ریشه عمر

۱۷۹ ۲ استعاره مصرحه: زاله: استعاره از اشک / نرگس: استعاره از

چشم / گل: استعاره از گونه‌ها یا چهره / تگرگ: استعاره از لشک / عتاب: استعاره

از گونه‌ها یا چهره (دست کم ۵ مورد)

بررسی استعاره مصرحه در سایر گزینه‌ها:

(۱) پسته (مصراع دوم) استعاره از دهان / شکر (مصراع دوم) استعاره از سخن

(۲ مورد)

(۳) فندق استعاره از دهان / نبات استعاره از سخن / پسته استعاره از دهان (۳ مورد)

(۴) لؤلؤ (مصراع اول): استعاره از اشک / لؤلؤ (مصراع دوم): استعاره از معشوق

(۳ مورد)

۱۸۰ ۳ استعاره مکنیه: بیخ طرب (اضافه استعاری)

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب یا مفهوم مشخص کن

(۱۸۵ - ۱۸۱):

۱۸۱ ۱ اذین: کسانی که [رد گزینه (۴)]

سبيله: راه او، راهش [رد گزینه (۳)]

یقاتلون: می‌جنگند [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

گأن: گویی، همانند، مثل [رد گزینه (۴)]

۱۸۲ ۳ عدم ترجمه ضمیر «نا» در «لعلنا»، لعل + ... نواجه (فعل

مضارع): روبه‌رو شویم (مضارع التزامی)

۱۸۳ ۱ لیث: کاش [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

نسیبه: دودمانش، دودمان خود [رد گزینه (۴)]

یعلم: بداند؛ لیث + ... مضارع ← مضارع التزامی [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

یرفع: بالا می‌برد [رد گزینه (۳)]

تاریخ

۲۰۰ ۴ نادر، بزرگان کشور، علما و سران ایل‌ها و طوایف را به شورای دشت مغان فراخواند و شرایطی را برای پذیرفتن سلطنت مطرح کرد که مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از:

- ۱- موروثی شدن سلطنت در خاندان او؛
- ۲- حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی؛
- ۳- حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی.

۲۰۱ ۲ پس از آن‌که اقوام آریایی حکومت تشکیل دادند، سرزمین‌های مختلف را فتح کردند و به تدریج افراد و خاندان‌هایی که اداره حکومت را برعهده داشتند، به ثروت بیش‌تر و منزلت بالاتری دست یافتند. تمرکز قدرت و ثروت در نزد عده‌ای خاص، موجب ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شد. دوره کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز این تحول دانست.

۲۰۲ ۲ خسرو انوشیروان با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان که از سوی امپراتوری روم شرقی (رقیب ساسانیان) حمایت می‌شدند، نجات داد و باب‌المندب و خلیج عدن را تحت تسلط خود درآورد.

۲۰۳ ۱ در زمان داریوش اول، حکومت هخامنشی به نهایت گسترش خود رسید و این پادشاه هوشمند و لایق، برای سامان دادن امور و اداره بهتر قلمرو پهناور تحت فرمان خود، نظام اداری منظم و کارآمدی را پدید آورد. از این‌رو، وی به عنوان بنیان‌گذار و طراح اصلی نظام سیاسی-اداری حکومت هخامنشیان شناخته می‌شود.

۲۰۴ ۳ شاپور دوم ساسانی در جریان یک عملیات نظامی، اعراب متجاوز را به سختی گوشمالی داد.

۲۰۵ ۲ سلوکوس ابتدا شهری را که به نام او سلوکیه نامیده شد و در ساحل غربی رود دجله قرار داشت، به عنوان پایتخت برگزید، اما چند سال بعد، پایتخت خود را به شهر انطاکیه در شمال سوریه منتقل کرد.

۲۰۶ ۱ در روزگار مهرداد دوم، سفیرانی از سوی چین به ایران آمدند و در پی این سفارت‌ها بود که روابط تجاری میان دو کشور با تکمیل جاده ابریشم توسعه پیدا کرد. در دوران همین پادشاه بود که اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.

۲۰۷ ۴ هرمز چهارم، پسر و جانشین خسرو انوشیروان، با همدستی بهرام چوبین، سردار برکنار شده و بزرگان از تخت به زیر کشیده شد و به قتل رسید.

۲۰۸ ۳ پادشاهان ساسانی به منظور ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور، از یک سو سپاهی دائمی و نیرومند تشکیل دادند و از سوی دیگر اقدام به توسعه و تقویت تشکیلات اداری (دیوان‌سالاری) منسجم و منظمی کردند.

۲۰۹ ۲ در دوره ساسانی اشراف‌زادگان فقط به امور جنگی، دیوانی، ورزش‌های رزمی، شکار و بزم می‌پرداختند و معمولاً دیگر فعالیت‌ها را دور از شأن و مقام خویش می‌دانستند. زنان این طبقه با نوع لباس و زیورآلات، از دیگر زنان متمایز بودند.

۲۱۰ ۳ در زمان هخامنشیان طبقه‌ای از اشراف و بزرگان شکل گرفت که علاوه بر امتیازات ویژه اقتصادی، از مقام و منزلت اجتماعی بالاتری برخوردار بودند. هروند و دیگر مورخان یونانی به نمونه‌های گوناگونی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در میان ایرانیان در زمان هخامنشیان، مثلاً در خوراک، پوشاک، آداب معاشرت و تحصیل اشاره کرده‌اند.

۱۹۱ ۳ شعر و ادب فارسی در دوره زندیه تحول چشمگیری یافت که محققان از آن با عنوان «نهضت بازگشت ادبی» یاد کرده‌اند.

۱۹۲ ۱ در شیوه تاریخ‌نگاری نوین، تاریخ‌نویسان و پژوهشگران با استفاده از روش تحقیق علمی (مورد «الف»)، بهره‌برداری از منابع، اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آن‌ها (مورد «ب»)، رویدادهای تاریخی را ارزیابی می‌کردند و یافته‌های علمی خود را به زبانی ساده می‌نوشتند. اساس کار تاریخ‌نگاری سنتی، بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بود اما در تاریخ‌نویسی نوین، جنبه‌های گوناگون حیات انسانی اعم از سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی بررسی می‌شود.

۱۹۳ ۳ پتر کبیر با استخدام کارشناسان اروپایی (گزینه ۲)، تأسیس مدارس و دانشگاه‌های جدید (گزینه ۴) و تقویت ارتش به ویژه نیروی دریایی (گزینه ۱)، روسیه را به قدرت بزرگی تبدیل کرد.

۱۹۴ ۱ در عصر قاجار دو کشور مسلمان ایران و عثمانی به سبب درگیری‌های مستمر با دولت‌های اروپایی، مجال کم‌تری برای دشمنی و جدال با یکدیگر داشتند. با این حال، در زمان فتحعلی‌شاه و محمدشاه، به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری، تنش‌هایی میان دو کشور بروز کرد.

۱۹۵ ۴ الف) انگلیسی‌ها با قرارداد گلداسمیت، مناطقی از سیستان و بلوچستان را از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کردند. ب) ایران در معاهده ترکمانچای متعهد گردید که مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه بپردازد و به اتباع آن کشور نیز حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) بدهد.

ج) ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای خزر محروم شد. ۱۹۶ ۴ نادر برای انگلیسی‌ها معافیت‌های گمرکی در نظر گرفت و درصد برآمد از دانش آنان در زمینه تأسیس نیروی دریایی در دریای مازندران و خلیج فارس استفاده کند. به همین منظور، جان آلتون انگلیسی را استخدام کرد.

۱۹۷ ۲ ناپلئون نخست مصر را تصرف کرد و سپس درصد حمله به هندوستان برآمد. از آن‌جا که ایران مناسب‌ترین راه دستیابی ناپلئون به هند بود، نمایندگان او یکی پس از دیگری راهی دربار قاجار شدند. فتحعلی‌شاه که درگیر جنگ با روسیه بود و به متحد قدرتمندی نیاز داشت، از پیشنهاد امپراتور فرانسه برای برقراری رابطه استقبال کرد.

۱۹۸ ۴ بررسی عبارت‌هاک نادرست،

الف) این نیرو در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی، کارایی چندانی نداشت.

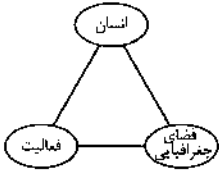
ب) ناصرالدین شاه (پس از مرگ امیرکبیر) امتیاز تأسیس یک واحد نظامی حرفه‌ای با عنوان بریگاد قزاق را به روسیه واگذار کرد.

ج) نیروی قزاق تشکیلات نظامی منسجم و منظمی بود که تا اواخر حکومت قاجار تحت فرماندهی افسران روسی فعالیت می‌کرد.

۱۹۹ ۲ روس‌ها مناطق وسیعی از سرزمین‌های ایرانی در شرق دریای کاسپی (خورزم و ماوراءالنهر) را تسخیر و عهدنامه آخال (۱۲۹۹ ق/ ۱۸۸۱ م) را بر حکومت قاجار تحمیل کردند.

جغرافیا

۲۲۱) ۳) آمایش سرزمین تنظیم رابطه انسان، فضای جغرافیایی و فعالیت است.

۲۲۲) ۲) منظور از هسته اولیه، مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است.

۲۲۳) ۱) هلمت ← (۱۰۰ - ۱۰)

شهر کوچک ← (۲۵,۰۰۰ - ۲۵۰۰)

۲۲۴) ۳) آستانه جمعیتی نفوذ، یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند.

دامنه نفوذ، یعنی بیش‌ترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.

۲۲۵) ۱) آسیا و آفریقا ← ۱/۵ درصد

سایر نواحی جهان ← ۴/۰ درصد

۲۲۶) ۱) بیش‌ترین مگالاپلیس در ایالات متحده آمریکا در شمال شرق از بوستن تا واشنگتن گسترده شده است.

۲۲۷) ۴) در ابرشهر یا مگالاپلیس، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورند.

۲۲۸) ۲) در سال ۱۹۹۰، ۱۰ شهر با بیش از ۱۰ میلیون نفر در جهان وجود داشت و امروزه تعداد این شهرها به ۲۸ شهر رسیده است.

۲۲۹) ۳) یکی از ارکان مهم پایداری شهری و شهر سالم، به حداقل رساندن آلودگی و تخریب محیط زیست است.

۲۳۰) ۳) در شهرهای هوشمند، انواع حسگرها اطلاعات را در سامانه‌های مختلف، جمع‌آوری و پردازش می‌کنند.

۲۳۱) ۴) با توجه به نقشه پراکنندگی جمعیت در ایران، استان‌های ایلام، سمنان و یزد از استان‌های کم‌جمعیت در ایران هستند.

۲۳۲) ۱)

$$100 \times \frac{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

$$\Rightarrow \frac{3,000,000 - 1,000,000}{14,000,000} \times 100 = 1/66$$

$$42 = \frac{70}{1/66} \Rightarrow 70 = \text{مدت زمان دو برابر شدن جمعیت}$$

حدوداً ۴۲ سال دیگر جمعیت مکزیک دو برابر می‌شود.

۲۳۳) ۲) اگر هرم سنی کشور به سمت سالندگی و کهنسالی حرکت کند، این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

۲۱۱) ۴) شهر سلطانیه، پایتخت آخرین ایلخانان بود.

۲۱۲) ۱) پس از مرگ تیمور، شاهرخ، پسر و جانشین او بر سراسر ایران حکومت کرد.

۲۱۳) ۱) هنر نگارگری در روزگار جانشینان تیمور چون شاهرخ و نوادگانش از جمله بایستقر میرزا، در سراسر ایران به ویژه خراسان گسترش شگفت‌انگیز یافت. در این دوره، مصور کردن کتاب‌های گوناگون از نجوم گرفته تا شاهنامه و دیوان‌های شعر به لحاظ کمی و کیفی افزایش پیدا کرد و کتاب‌هایی با قطع بزرگ پدید آمد. کیفیت خوب و فراوانی کاغذ و مواد نگارگری از قبیل رنگ و طلا در پدید آمدن کتاب‌های مصور به هنرمندان کمک زیادی کرد.

۲۱۴) ۳) علاوه بر سلاطین و شاهزادگان تیموری که به هنر و هنرمندان توجه زیادی داشتند، برخی از وزیران آنان از جمله امیرعلیشیر نوابی، شاعر و وزیر سلطان حسین میرزا بایقرا نیز پشتیبان و مشوق جدی هنر و هنرمندان بودند.

۲۱۵) ۲) بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان‌خان، از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری و اصلاح نظام زمین‌داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

۲۱۶) ۴) از عصر غزنوی بعضی کاخ‌ها و بناهای برج‌مانند که آرامگاه مشاهیر عصر خود بودند، باقی مانده که در خور توجه‌اند.

یادآور: گزینیه‌های (۱)، (۲) و (۳) مربوط به معماری دوره سلجوقی است.

۲۱۷) ۳) شهرها مانند دوران پیش از آن، از سه بخش کهنند (رگ)، شهرستان (شارستان) و شهر بیرونی (ریض) تشکیل می‌شد، با این تفاوت که شهر بیرونی در دوره سلجوقی بیش از ادوار پیشین گسترش یافت. این اتفاق به دلیل رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها رخ داد. همراه با این تحول، عناصر شهر اسلامی، مانند مسجد و بازار، به شهر بیرونی منتقل شدند و در کنار هم قرار گرفتند.

۲۱۸) ۴) پس از نبرد ملازگرد در زمان آلب ارسلان، قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه گسترش یافت. این وسیع‌ترین قلمرو یک حکومت در ایران دوران اسلامی بود.

در زمان ملک‌شاه بیش‌تر خاندان‌ها و حکومت‌های محلی از بین رفتند و یا به اطاعت سلطان سلجوقی گردن نهادند.

۲۱۹) ۱) هم محمود و هم مسعود غزنوی، به هند لشکرکشی کردند.

۲۲۰) ۱) فقط مورد «ب» صحیح است. در عصر تیموری، مدارس، مساجد و خانقاه‌های بسیاری ساخته شد.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) اتحاد و زندگی مسالمت‌آمیز پیروان مذاهب و فرق اسلامی و معتقدان به دین‌های دیگر، از ویژگی‌های شاخص عصر مغول - تیموری بود.

(ج) در دوره ایلخانان، نفوذ مذهب شیعه به حدی رسید که ایلخان آلجایتو، جانشین غازان به این مذهب گروید. سلاطین تیموری پیرو تسنن بودند.

(د) در دوران حکومت تیموریان هم‌چون عصر ایلخانان، شیعیان و صوفیان با محدودیت و سخت‌گیری خاصی مواجه نبودند و آزادانه فعالیت می‌کردند.

۲۵۰ ۴ ارکان ناحیه سیاسی:

جامعه‌شناسی

۲۵۱ ۳ نمودار (الف): این تفکیک را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است، انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت بلکه بازسازی واقعیت هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نطلم‌های این دیدگاه مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌یاشد.

نمودار (ب): در این دیدگاه تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست. دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید، ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است. دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است. دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

۲۵۲ ۲ گاهی میان «دانش عمومی» و «دانش علمی» یک جهان اجتماعی تعارض‌هایی پدید می‌آید. ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) در کشور ما در ارتباط با چنین مشکلاتی مطرح شده است. ما دانسی می‌خواهیم که همسو با هویت فرهنگی خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه ما باشد؛ و هم چنین دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست و غلط داشته باشد؛ یعنی از سوئی در حل مسائل و مشکلات بومی ما مفید و کارآمد باشد و از سوی دیگر به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید و در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد.

جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند؛ مثلاً جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند. وقتی چنین رویکردی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند و علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند، سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد.

در دیدگاه سوم درباره رابطه دانش عمومی و دانش علمی، دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد. دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند. بر یک‌دیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند. از این‌رو هر دانش علمی، با هر دانش عمومی سازگار نیست.

۲۵۳ ۴ در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای «موضوع» بر «روش» علوم تأکید کردند. آن‌ها روش تجربی را تنها روش کسب علم دانستند و گفتند که همه علوم باید از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند. آن‌ها با این گفته به تدریج به این برداشت دامن زدند که فقط «علم تجربی» علم است. آنان سایر علوم مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی دانستند و علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند.

۲۲۴ ۳ بررسی عبارتهای نادرست،

ب) در هرم سنی ایران، بزرگسالان بیش‌ترین جمعیت را دارا هستند.
ج) هرم سنی کشور اکوادور رو به جوانی و هرم سنی کشور آلمان رو به پیری است.

۲۲۵ ۴ شاه‌عباس برای حفظ مرزهای شمالی ایران، تعدادی از قبایل گرد را که به رزم‌آوری و سلحشوری مشهور بودند، به نواحی شمال شرقی کشور فرستاد.

۲۲۶ ۱ در دوران سلوکیان کشور به ۷۲ بخش و در دوره عباسیان کشور به ۳۱ ایالت تقسیم شده بود.

۲۲۷ ۲ تقسیمات کشوری در دوره ساسانی: سرزمین - خوره - تسوق - رستاق

۲۲۸ ۳ در دوره قاجار کشور به ۴ ایالت و ۱۲ ولایت تقسیم شده بود.

۲۲۹ ۲ تقسیمات کشوری در یک کشور، متناسب با موقعیت و زمان، تغییر می‌یابد.

۲۴۰ ۲ نقشه زیر نشان‌دهنده شهرستان قائنات است.

۲۴۱ ۳ استخراج معادن - فعالیت نوع اول

زراعت - فعالیت نوع اول

حمل‌ونقل - فعالیت نوع سوم

فناوری اطلاعات - فعالیت نوع چهارم

۲۴۲ ۳ پاکستان و فیلیپین، در نتیجه انقلاب سبز ۱۹۷۰ در تولید برنج به خودکفایی رسیدند.

۲۴۳ ۴ از نواحی خودمختار جهان می‌توان به نخجوان در جمهوری آذربایجان، بندر هنگ‌کنگ (چین) و کردستان در عراق اشاره کرد.

۲۴۴ ۴ نواحی گرم و مرطوب استوایی، دارای محصولات پلانتیشن شامل موز، قهوه، آناناس و کاکائو هستند.

۲۴۵ ۱ نواحی صنعتی ایالات متحده آمریکا، بیش‌تر در شمال شرق و از کوه‌های آپالاش تا دریاچه‌های پنج‌گانه گسترده شده‌اند.

۲۴۶ ۳ جمهوری چک و لهستان، نواحی صنعتی مهم اروپای شرقی هستند.

۲۴۷ ۳ اتحادیه نفتا - آمریکای شمالی و مرکزی

اِکو - آسیای غربی

۲۴۸ ۳ از مناطق آزاد تجاری ایران می‌توان منطقه قشم، منطقه کیش، منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی را نام برد.

۲۴۹ ۱ نواحی پیرامون - پرو - مراکش - بنگلادش - نامبیا - نیکاراگوئه

نواحی مرکز - استرالیا - اروپای غربی - آمریکای شمالی - ژاپن

نواحی نیمه‌پیرامون - چین - کره جنوبی - سنگاپور

۲۵۴ ۱

علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند. فلسفه نه جزء علوم طبیعی است و نه جزء علوم انسانی و اجتماعی؛ بلکه خود دانشی مستقل است.

برخی علوم انسانی و علوم اجتماعی را یکی می‌دانند. برخی دیگر موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را همان امور انسانی و یکسان می‌دانند، ولی روش آن دو را متفاوت می‌دانند. این دسته، روش علوم اجتماعی (جمعیت‌شناسی، جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی و ...) را همان روش علوم طبیعی، یعنی روش تجربی می‌دانند، ولی روش علوم انسانی (برخی رشته‌های دانشگاهی مانند هنر، فلسفه، علوم اجتماعی، مطالعات فرهنگی و ...) را روش‌های غیرتجربی می‌دانند.

امروزه، فناوری بر زندگی بشر سیطره یافته است و به جای این‌که انسان، توسعه فناوری را هدایت و راهبری کند، فناوری، زندگی انسان‌ها را کنترل می‌کند.

۲۵۵ ۲

اقتصاد، حقوق، سیاست، تاریخ، باستان‌شناسی، ارتباطات، مردم‌شناسی، جامعه‌شناسی، جمعیت‌شناسی، زبان‌شناسی، مدیریت، روان‌شناسی اجتماعی و جغرافیای انسانی از جمله رشته‌هایی هستند که پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.

موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

ما حتی اگر درباره علوم طبیعی اطلاعات چندانی نداشته باشیم، می‌پذیریم که این علوم خوب هستند و نتایج سودمندی دارند.

از فواید علوم انسانی و علوم اجتماعی می‌توان به رها کردن و آزدسازی انسان‌ها از ظلم‌ها و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آید، اشاره کرد.

۲۵۶ ۲

بررسی عبارت نادرست؛

(د) موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به، موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

۲۵۷ ۳

علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت و هم‌چنین وسیله غلبه او بر محدودیت‌های طبیعی‌اند.

۲۵۸ ۳

آشنایی‌زدایی که معنای عادت‌زدایی نیز می‌دهد، ابتدا در حوزه ادبیات مطرح شد و برای فرق گذاشتن میان زبان عادی و زبان شاعرانه به کار رفت و از آن‌جا به علوم اجتماعی راه یافت. افراد در زندگی روزمره، غالباً بنا به نیازهای عملی خود با هر موقعیت اجتماعی مواجه می‌شوند؛ و معمولاً از پیچیدگی و عمق آن موقعیت می‌کاهند و آگاهی و دانش ساده و راحت‌تری از آن می‌سازند. براساس این دانش، عمل می‌کنند و با تکرار عمل، عادت آن‌ها می‌شود و به صورت نوعی دانش عملی و ابزاری (چگونگی انجام کارها) در دانش عمومی آن‌ها ذخیره می‌شود. اما جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنایی‌زدایی، از چشم‌انداز فردی غریبه به موقعیت‌های اجتماعی نگاه کند تا از این دانش عملی و عمومی عبور کند و به پیچیدگی و عمق آن موقعیت اجتماعی نزدیک‌تر شود. در واقع افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به موقعیت‌های اجتماعی می‌نگرند، ولی جامعه‌شناس باید تلاش کند تا به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعماق آن نزدیک شود. در زندگی ما انسان‌ها، نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر مأنوس، می‌توان آن‌ها را کشف کرد.

۲۵۹ ۲

نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید؛ باعث می‌شود که شما بدانید، می‌توانید چه توقعات و انتظاراتی از دیگران داشته باشید و اتفاقات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران بازدارند.

جامعه‌شناسان در شناختن نظم اجتماعی، به این پرسش‌ها توجه می‌کنند؛ قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند؟ چگونه دوام می‌آورند؟ چگونه تغییر می‌کنند؟

در زندگی روزمره بی‌نظمی بیش‌تر از نظم به چشم می‌آید. دانش‌آموزی که دیر به مدرسه می‌رسد یا تکالیف خود را به موقع انجام نمی‌دهد، راننده‌ای که در شانه خاکی جاده رانندگی می‌کند یا سبقت غیرمجاز می‌گیرد، کارمند بانکی که در پرداخت وام، آشنایان و بستگان خود را در اولویت قرار می‌دهد، پزشکی که بیماران خود را در مطب منتظر می‌گذارد و ... بیش‌تر به چشم می‌آیند. در حالی که نظم‌ها از نظر ما پنهان هستند و کم‌تر به چشم می‌آیند، مثلاً دانش‌آموزان اغلب به موقع در مدرسه حاضر می‌شوند، مردم معمولاً قواعد راهنمایی و رانندگی را رعایت می‌کنند و ...

راه رفتن یک کنش اجتماعی پیش یا افتاده به نظر می‌رسد، ولی برای راه رفتن صحیح، هر فرد تلاش می‌کند قواعدی را رعایت کند. او فاصله و حالتی به خود می‌گیرد تا هنگام رد شدن از کنار دیگری با او برخورد نکند یا طوری به نظر نیاید که همراه دیگری راه می‌رود. نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود که جای پدیده‌ها را همین قواعد تعیین می‌کنند.

۲۶۰ ۴

ما اغلب می‌دانیم که باید از راننده تاکسی، پلیس، پزشک، همسایه یا دوست انتظار چه رفتارهایی را داشته باشیم و در مواجهه با آن‌ها چگونه رفتار کنیم. گرچه ممکن است گاهی دانسته‌هایمان غلط از آب درآیند، دیگران مطابق انتظارات رفتار نکنند و حوادثی خلاف قواعد رخ دهند.

نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم، برقرار می‌شود، اما گاهی دیگران مطابق انتظارات رفتار نمی‌کنند و حوادثی خلاف قواعد رخ می‌دهند (مانند تصویر صورت سؤال).

۲۶۱ ۲

فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند. حقوق و تکالیف، به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

برخی از جهان‌های اجتماعی، استعدادهای معنوی انسان را نادیده می‌گیرند یا فرصت شکوفایی فطرت آدمی را فراهم نمی‌آورند. برخی دیگر، مانع بسط ابعاد دنیوی وجود انسان می‌شوند و نسبت به نیازهای مادی و دنیوی انسان بی‌توجه‌اند و با رویکرد دنیاگریز خود، از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان استفاده نمی‌کنند.

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری - که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند - از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. از این روند، به زوال معنا و «عقلانیت ذاتی» یاد می‌شود.

پیامدهای جهان اجتماعی همان درهایی هستند که جهان اجتماعی به روی ما می‌گشاید و یا می‌بندد.

۴ ۲۶۲ بررسی عبارتهای نادرست؛

ب) رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را «گسترش عقلانیت ابزاری» می‌گویند.

ج) ما نمی‌توانیم هرگونه که بخواهیم، جهان اجتماعی را بسازیم یا تغییر دهیم. جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید. ولی این پدیده، پس از آن‌که با کنش انسان تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست. این پیامدها خود، موقعیت جدیدی (فرصت‌ها و محدودیت‌ها) را برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی ما فراهم می‌آورد.

۱ ۲۶۳

در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، افراد خواهان تسلط بر این جهان را به تدریج، اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود. در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند و جهان، از هیچ‌گونه قداستی برخوردار نیست. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند؛ به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند و به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.

۳ ۲۶۴

جهان دنیوی همه ظرفیت‌ها و استعداد‌های انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد و ظرفیت‌ها و خواسته‌های معنوی انسان‌ها را به فراموشی می‌سپارد. منظور از جهان متجدد، غرب بعد از رنسانس یعنی جهان غرب چهارصد سال اخیر است.

جهان معنوی دو نوع توحیدی و اساطیری دارد. فرهنگ اسلام و انبیای الهی که تفسیری توحیدی و الهی از انسان ارائه می‌دهند، فرهنگ جهان توحیدی است، اما جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است. فرهنگ اساطیری مانع شکوفایی فطرت آدمی می‌شود.

۴ ۲۶۵

ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌های نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند. جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد. هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است.

در این جهان اجتماعی، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی (ابزاری) استفاده می‌کنند. این علوم با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیش‌گیری از حوادث و مسائل طبیعی همانند بیماری، سیل، زلزله و ... را به انسان می‌دهد.

۲ ۲۶۶

جهان اجتماعی در قالب فرصت‌ها و محدودیت‌ها تحقق می‌یابد. جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد.

بخش‌های مختلف جهان اجتماعی، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارند. فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یک‌دیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند. به عبارت دقیق‌تر، فرصت‌ها و محدودیت‌ها، دو روی یک سکه‌اند.

۲ ۲۶۷ بررسی عبارتهای نادرست؛

الف) جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری - که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند - از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

ب) در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، افراد خواهان تسلط بر این جهان را به تدریج، اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

۳ ۲۶۸

در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، افراد خواهان تسلط بر این جهان را به تدریج، اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

۳ ۲۶۹

با تغییر جهان اجتماعی موجود و در پی آن، برداشته شدن الزام‌ها، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و الزام‌های دیگری به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.

۱ ۲۷۰

در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند و جهان، از هیچ‌گونه قداستی برخوردار نیست. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند؛ به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند و به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.

۲ ۲۷۱

روشنگری در معنای خاص، روشی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اومانیزم همراه شده است. این روش در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آن‌ها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.

۴ ۲۷۲

در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است.

وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد. این علم، توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد (زیرا این پدیده‌ها حسی نیستند) و صرفاً به صورت دانش ابزاری، در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار می‌گیرد.

ادبیات مدرن به سلوک‌های معنوی و مکاشفات و مشاهدات الهی انسان توجهی ندارد، بلکه حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این‌جهانی را منعکس می‌کند، به همین دلیل، رمان در فرهنگ غرب، بیش‌ترین اهمیت را پیدا کرده است.

سکولاریسم پنهان، شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؛ بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این‌جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سر باز می‌زنند.

۲۷۸ ۳ فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود. رویکرد سکولار که پیش از آن، از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود، با فلسفه‌های روشنگری، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد. دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

۲۷۹ ۲ شاهزادگان اروپایی به رقابت با قدرت کلیسا پرداختند و در این جهت از حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشانی حمایت کردند که با قدرت پاپ مخالف بودند.

در دوره رنسانس، فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت و به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان بازگشت.

۲۸۰ ۴ فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند.

رنسانس به معنای «تجدید حیات» و «تولد دوباره» است و از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود.

با رشد تجارت، کشف آمریکا و بالاگرفتن تب طلا، زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب - رعیتی فراهم آمد.

فلسفه و منطق

۲۸۱ ۳ ابن‌سینا، دیگر فیلسوف مسلمان، راه فارابی را ادامه داد و بیان کرد که وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند، یعنی تفاوتشان فقط در ذهن است.

۲۸۲ ۳ ابن‌سینا، دیگر فیلسوف مسلمان، راه فارابی را ادامه داد و بیان کرد که وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ آن گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده آب هستند؛ حتی مثل کاغذ و رنگ کاغذ هم نیستند که مثلاً اگر کسی بپرسد چه رنگی است، می‌گوییم سفید است. وقتی می‌گوییم «انسان موجود است»، تفاوت «وجود» و «انسان» فقط در ذهن و از جهت مفهوم است، و الا در خارج، دو امر جداگانه به نام «وجود» و «انسان» نداریم؛ یعنی در خارج از ذهن، واقعیتی است که هر دو مفهوم را به آن نسبت می‌دهیم. به عبارت دیگر، «انسان» و «وجود» دو مفهوم مختلف و متفاوت‌اند، نه دو موجود جداگانه.

۲۸۳ ۳ حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد؛ زیرا همواره صادق است و نمی‌توان پرسید چه عاملی باعث شد که شما حیوان ناطق را بر انسان حمل کنید.

بررسی سایر گزینه‌ها؛

(۱) حمل حیوان ناطق بر انسان ضروری است.

(۲ و ۴) حمل موجود بر حیوان ناطق همواره صادق نیست و ضروری هم نمی‌باشد.

۲۷۳ ۱ روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل این‌که وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود. ویژگی روشنگری در قرون هفدهم و هجدهم، عقل‌گرایی و نفی وحی است و پیامد آن دئیسم می‌باشد. حقوق انسان در فرهنگ دینی، مبتنی بر فطرت الهی انسان است، اما حقوق بشر بر مبنای اندیشه اومانیستی، صرفاً براساس خواسته‌ها، عادت‌ها و تمایلات طبیعی آدمیان شکل می‌گیرد. ویژگی روشنگری در پایان قرن بیستم، افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه و نفی عقل و وحی است.

قوانین علمی، قضایای ریاضی و قوانین فلسفی را به کمک عقل و از راه استدلال عقلی می‌شناسیم.

۲۷۴ ۲ اگر افرادی که درون فرهنگ دینی زندگی می‌کنند، دنیا را هدف برتر خود قرار داده باشند، از آشکار کردن آن پرهیز می‌کنند و رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند.

حقوق انسان در فرهنگ دینی، مبتنی بر فطرت الهی انسان است، اما حقوق بشر بر مبنای اندیشه اومانیستی، صرفاً براساس خواسته‌ها، عادت‌ها و تمایلات طبیعی آدمیان شکل می‌گیرد.

هنر قرون وسطی، بر بُعد معنوی و آسمانی انسان تأکید می‌کرد و نقاشان، چهره انسان‌های اسوه را در هاله‌ای از قداست ترسیم می‌کردند، اما هنر مدرن، بر بُعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کند.

۲۷۵ ۴ رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان «پروتستانتیسم» یاد می‌شود.

در فرهنگی که نگاه توحیدی ندارد (اومانیسم)، انسان موجودی صرفاً این‌جهانی است که مستقل از خدا، اجازه هرگونه تصرفی را در دیگر موجودات دارد.

روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیش‌تر شکلی عقل‌گرایانه داشت. روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل این‌که وحی را نمی‌پذیرد، به دئیسم منجر می‌شود.

۲۷۶ ۲ فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند.

طی قرون وسطی، آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند، اما رویکرد دنیوی داشتند و دنیاگرایی و سکولاریسم در عمل را دنبال می‌کردند.

تحریقاتی که در مسیحیت قرون وسطی رخ داد دو پیامد زیر را به دنبال داشت: در سطح اندیشه و نظر، مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

در سطح زندگی و عمل، مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم، به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند. کلیسا در این مقطع، عملکرد دنیوی خود را در پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کرد.

۲۷۷ ۱ گسترش تجارت و به دنبال آن رشد صنعت، قشر جدید سرمایه‌داران را به وجود آورد؛ بدین ترتیب، اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری متحول شد.

۲۹۶) ۱ در تعریف تحلیلی به روش عام و خاص با دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم به ویژگی مشترک با سایر مفاهیم مشابه (امر عام) و ویژگی خاص آن شیء (امر خاص، ویژگی منحصر به فرد)، به تعریف شیء می‌پردازیم. تعریف را با مفهوم عام آغاز می‌کنیم و سپس مفهوم خاص‌تر را بیان می‌کنیم؛ بنابراین بین اجزای تعریف نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است.

۲۹۷) ۱ در تعریف تحلیلی به روش عام و خاص، ابتدا امر مشترک مفهوم مجهول با سایر مفاهیم آورده می‌شود که با مفهوم مجهول نسبت عموم و خصوص مطلق دارد و سپس وجه افتراق آورده می‌شود که با مفهوم مجهول رابطه تساوی دارد.

۲۹۸) ۳ بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) دوری نیست؛ چون شیر مجهول و شیر معلوم با هم متفاوت‌اند.

(۲) این تعریف مانع نیست؛ به دلیلی که در گزینه ذکر شده است.

(۴) استفاده از مشترک لفظی در تعریف ممکن است باعث واضح نبودن تعریف شود، اما در این جا ذکر شده که در مفاهیم معلوم، مشترک لفظی وجود دارد که این طور نیست.

۲۹۹) ۲ تعریفی که در صورت سؤال ذکر شده، یک تعریف مصداقی است؛ چرا که به ذکر نمونه‌ها و مصداق‌هایی از مفهوم حیوان پرداخته است [رد گزینه (۱)]. علاوه بر این، شرط واضح بودن را دارد، چون نه از مفهوم مجهولی در آن استفاده شده و نه تشبیه و استعاره در آن به کار گرفته شده است. ضمن این‌که از خود مفهوم حیوان نیز در آن استفاده نشده است، پس دوری نیز نیست [رد گزینه (۳)]. اما این تعریف چون صرفاً به ذکر مصداق خاصی از مفهوم حیوان پرداخته (چهارپا) فاقد شرط جامع بودن است، ولی مانع است [رد گزینه (۴)].

۳۰۰) ۲ اگر بین دو مفهوم نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار باشد، نه مفهوم اول همه مصداق مفهوم دوم را دربر می‌گیرد و نه مفهوم دوم همه مصداق مفهوم اول را دربر می‌گیرد؛ لذا تعریف نه جامع است، نه مانع.

۳۰۱) ۲ برخی انسان‌ها، گاهی فارغ از اشتغالات روزانه، لحظاتی به تفکر درباره باورهای خود می‌پردازند و نسبت به پذیرش آن باورها می‌اندیشند. آنان می‌خواهند به ریشه‌های باورهای خود برسند و بار دیگر چرایی قبول آنها را مرور کنند.

۳۰۲) ۴ تفکر فلسفی و اندیشیدن فیلسوفانه، غور در همین باورهای مربوط به زندگی است. آموختن چرایی و یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها. پذیرفتن باورهای درست و کنار گذاشتن باورهای نادرست (این‌ها همه نتایج اولیه تفکر فلسفی هستند). در این صورت، خود ما بنیان‌های فکری خود را می‌سازیم و به آزاداندیشی می‌رسیم و شخصیتی مستقل کسب می‌کنیم (نتیجه‌ای که در نهایت به دست می‌آید).

۳۰۳) ۳ افلاطون صرف وضع قانون را مدنظر ندارد، بلکه او به «حاکمانی خردمند که قوانین درست وضع نمایند» اشاره می‌کند.

۳۰۴) ۴ افلاطون در تمثیل غار می‌خواهد نشان دهد که چگونه فلسفه، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

۲۸۲) ۴ ابن‌سینا می‌گوید: اشیای جهان چون ذاتاً ممکن‌الوجودند، به واجب‌الوجود بالذاتی نیاز دارند که آن‌ها را نسبت به وجود از حالت امکانی خارج کند و وجود را برای آن‌ها ضروری و واجب نماید. بنابراین اشیای جهان واجب‌الوجود بالغیر هستند.

۲۸۵) ۱ طبق نظر ملاصدرا که امکان فقری یا فقر وجودی نام دارد، جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد.

۲۸۶) ۲ همه قضایا در گزینه (۲) ضروری هستند، اما در سایر گزینه‌ها برخی ضروری، برخی ممکن و برخی ممتنع هستند.

۲۸۷) ۱ علت چیزی است که وجود معلول متوقف بر آن است و تا آن نباشد، معلول هم پدید نمی‌آید؛ یعنی در وجود خود بدان نیازمند است.

بررسی سایر گزینه‌ها،

(۲) معلول در وجودش نیازمند علت است.

(۳) علت به معلول وجود می‌دهد.

(۴) رابطه علیت، رابطه‌ای وجودی است و مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود.

۲۸۸) ۴ بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) دکارت معتقد بود اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید.

(۲) تجربه‌گرایان معتقدند انسان از طریق حس به توالی پدیده‌ها پی می‌برد و رابطه علیت را بنا می‌نهد.

(۳) هیوم اساساً تجربه‌گراست و امکان معرفت از طریق استدلال عقلی و بدون تجربه را رد می‌کند و می‌گوید درک علیت از این طریق هم ممکن نیست؛ چون علیت مفهومی فراتر از حس است.

۲۸۹) ۱ فلاسفه مسلمان می‌گویند اصل علیت یک قاعده عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید؛ زیرا هر داده تجربی خود مبتنی بر این قاعده است.

۲۹۰) ۴ ممکن در صورتی وجودش بر عدمش رجحان می‌یابد که علتی خارج از ذات آن را ترجیح بر عدم دهد.

۲۹۱) ۱ یک تعریف خاصه مرکبه درست همان سلسله اوصاف است که نوعی تعریف تحلیلی می‌باشد که هم جامع است، هم مانع و هم واضح.

۲۹۲) ۱ در تعریف تحلیلی به روش عام و خاص با دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم به ویژگی مشترک با سایر مفاهیم مشابه (امر عام) و ویژگی خاص آن شیء (امر خاص، ویژگی منحصر به فرد و وجه افتراق) به تعریف شیء می‌پردازیم.

۲۹۳) ۲ به تعریف به مثال، تعریف مصداقی یا تعریف به تشبیه هم می‌گویند.

۲۹۴) ۲ جامع بودن تعریف به این معنی است که حتماً باید تعریف همه مصداق‌ها یا افراد مفهوم مجهول را دربر بگیرد؛ یعنی به عبارت دیگر افراد مفهوم مجهول بیرون از تعریف قرار نگیرند.

۲۹۵) ۳ از آن‌جا که هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و صورهای مجهول برای شنونده است، در بیش‌تر موارد ارائه مجموعه‌ای از چند روش مختلف برای تعریف به معرفی بهتر آن کمک می‌کند.

۲۱۵) ۱ ادراک پدیده‌های بدون احساس، یا ادراک چیزی که احساس

نشده است ← توهم

آن چه را که حس می‌کنیم، الزاماً چیزی نیست که در ذهن خود ادراک

می‌کنیم ← خطای ادراکی

بررسی سایر گزینه‌ها،

۲) خطای ادراکی - توهم

۳) خطای ادراکی - خطای ادراکی

۴) توهم - هیچ خطایی رخ نداده است

۲۱۶) ۲ به واسطه ادراک، محرک‌های بیرونی به اطلاعات روان‌شناختی

معنادار تبدیل می‌شود. ما این اطلاعات را در مخزنی به نام حافظه نگهداری می‌کنیم.

۲۱۷) ۴ طبقه‌بندی اشیاء براساس شباهت آن‌ها در یک مقوله،

مشابهت نام دارد.

نکته: اگر در سؤال اشاره می‌شد که چون این وسایل کنار هم قرار گرفته‌اند، ما آن‌ها را گروه لوازم ورزشی می‌خوانیم، اشاره به قانون مجاورت داشت.

۲۱۸) ۳ رسیدن صدای دعوا به گوش همه (تحریک اندام‌های حسی)

← احساس

واکنش نشان دادن یک نفر به درگیری (تفسیر کردن و سازمان دادن به محرک‌های توجه‌شده) ← ادراک (تغییر موقعیت)

حرکت چند نفر به سمت درگیری (انتخاب محرک خاص) ← توجه

۲۱۹) ۲ تغییرات درونی محرک‌ها ← از عوامل ایجاد تمرکز

یکنواختی و ثبات نسبی ← از عوامل مانع تمرکز

درگیری و انگیزگی ذهنی ← از عوامل ایجاد تمرکز

۲۲۰) ۱ دریافت‌های حسی را چگونه انتخاب می‌کنیم؟ ← مربوط به

توجه است.

درگیری حواس مختلف با محرک‌های متنوع و مطلوب، لذت‌بخش است.

۲۰۵) ۱ طبق تعریف کتب، واقعیت «موجدات و مخلوقات» است که

جهان خارج از ذهن را می‌سازند و حقیقت «ادراک و شناختی» است که مطابق با واقع باشد و اشتباه نباشد؛ پس حقیقت را با ویژگی‌های زیر می‌توان تشخیص داد:

۱- حقیقت بیان یک شناخت است و به صورت جمله خبری بیان می‌شود که قابل قبول باشد؛ برای مثال «غول» یک واقعیت نیست، ولی حقیقت هم نیست، زیرا قابل تأیید یا رد نیست.

۲- حقیقت خبری می‌دهد که مطابق با واقعیت است؛ پس «غول» وجود ندارد» هم یک حقیقت است، زیرا با واقعیت مطابق است.

۲۰۶) ۳ از حکمای باستان نقل کرده‌اند که فلسفه، عشق به خردمندی

و هنر خوب زیستن است.

۲۰۷) ۳ فیلسوف واقعی کسب حقیقت را بر هر چیزی ترجیح می‌دهد

و زندگی را بر پایه‌های آن استوار می‌کند.

۲۰۸) ۳ فرق فیلسوف با دیگران در این است که اولاً فیلسوف درباره

مسائل بنیادین فلسفی به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد.

۲۰۹) ۴ مقصود از حیرت در این جا، سرگردانی و بی‌هدفی و نظایر آن که

ناشی از ضعف در اندیشه‌ورزی است، نمی‌باشد. منظور این است که سؤال و مسئله چنان عظمتی دارد که ما را در تحیر فرو می‌برد.

۲۱۰) ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) همه او را بزرگ‌ترین فیلسوف تاریخ نمی‌دانند، بلکه بسیاری او را بزرگ‌ترین فیلسوف تاریخ نامیده‌اند.

۳) افلاطون، احساس حیرت را نشانه فیلسوف و ریشه فلسفه می‌داند.

۴) او در تمثیل غار می‌خواهد نشان دهد که چگونه فلسفه، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

روان‌شناسی

۲۱۱) ۴ دیدن نور قرمز رنگ، اما گزارش نکردن آن (تکان دادن دست

چپ به جای دست راست)، نشانگر ردیابی نشدن علامت یا از دست دادن محرک هدف است.

۲۱۲) ۳ موضوع مورد توجه اگر به لحاظ معنایی، شرایط متنوع و

جذاب داشته باشد، عادت را از بین می‌برد. برخی از محرک‌ها دارای تغییرات درونی بیش‌تری به بقیه هستند. اضافه کردن عناصر زیبایی شناختی (در این

مثال تبدیل یک جمله ساده به تابلوی خطاطی)، از عوامل ایجاد تمرکز است که تغییرات درونی محرک‌ها نام دارد.

۲۱۳) ۴ سومین کارکرد توجه ← جست‌وجو

دومین کارکرد توجه ← گوش به زنگی

سبک پردازش افراد و اطلاعات موجود در حافظه از منابع توجه هستند، نه کارکرد آن.

۲۱۴) ۲ اگر از حواس مختلف برای انجام یک تکلیف استفاده کنیم،

مثل گزینه (۲) (خیاطی کردن و نگاه کردن به الگوی آن)، توجه متمرکز ایجاد می‌شود. در سایر گزینه‌ها دو تکلیف مختلف به صورت همزمان انجام می‌شود

که باعث می‌شود توجه به دو بخش تقسیم شود.